

Mattyasovszky Jenő

Hód és a manézs titka

(Bűnügyi történet)

Táncsics Kiadó Budapest, 1980

© Mattyasovszky Jenő

ISBN 963 321 3<li 1

A kiadásért felel: Dr. Jandek Géza,
a Táncsics Szakszervezeti Könyv
és Folyóiratkiadó igazgatója

Felelős szerkesztő: Tuli József

Műszaki vezető: Kiss Károly

Műszaki szerkesztő: Újvári György

A fedelet Feledy Gyula tervezte

Megjelent 100 000 példányban, 9 A/5 ív terjedelemben

MSZ 5601-59

Budapest, 1980

80-3274. Szikra Lapnyomda

Felelős vezető: Csöndes Zoltán Vezérigazgató

Az összetört személyautó egy daruskocsival érkezett a Győri Autójavító Vállalat telepére. Jöttére összesereglettek a szerelők. A nyugatnémet rendszámú Opel Commodorenak csupán a fara maradt valamelyest épen a két kerékkel. A motor és az utastér szinte alaktalanná gyűrődött. Elképzelhetetlen volt, hogy a kocsiban utazók közül bárki is túlélhette volna a balesetet. Néhányan a daruskocsi vezetőjét faggatták.

- Csak egy pasas volt benne - mondta. - Szétszakadt, úgy szedték össze. Tegnap éjjel történt, innen tíz kilométerre. A rendőrök azt mondják, hogy legalább százhatvannal tépett, és a kanyarban lecsúszott az útról. Egy derék vastagságú fát csaknem kitört, aztán a földbe fűrődött. Ki kellett ásni, mármint azt, ami a kocsiból megmaradt.

- Az eső - jegyezte meg valaki.

Többen helyeselték, mert emlékeztek, hogy azon a délutánon kellemetlen ónos eső szitált, csak késő este állt el. Az utak csúszósak lettek. A szerelők vitatkoztak, találgatták a baleset körülményeit. Abban senki sem kételkedett, hogy a százhatvan kilométeres sebességgel való rohanás biztos halál.

A művezető megérkezett. Egy pillanatig meghökkenve nézett, aztán felmászott a daruskocsira, és alaposan megszemlélte az összetört személygépkocsit. Kisvártatva lekászálódott, és cifrát káromkodott.

- Ez lenne az? - fordult hitetlenkedve a daruskocsi vezetőjéhez. Amaz a száját tátotta.

- Ennyire összetört - mondta a művezető. A sofőr magához tért.

- Mit várt? - csattant fel. - Talán azt, hogy új kocsit hozok?

- Ez kocsi? Ez roncs...

- Azt hiszi, engem érdekel, hogy mi lett belőle? Ez a kérdéses kocsi. Ha nem hiszi, másszon fel ismét, és nézze meg a rendszámot. - Ingerült mozdulattal nyúlt zsebébe és papírokat rántott elő. - Itt vannak az iratok - lobogtatta.

- Bizony ez roncs lett, Józsi bácsi - vetette oda az egyik szerelő a művezetőnek. - Nincs az az Isten, aki ezt kipofozná. Kár egy ujjal is hozzányúlni.

- Magam is látom, van szemem - válaszolt epésen a művezető, majd az emberekhez fordult. - Menjenek dolgozni. Itt nincs bámulni való.

A csodálkozók lassan szétszéledtek.

- Melyik műhelybe vigyem? - tudakolta a sofőr.

- Egyikbe sem.

- Akkor hová?

A művezető legszívesebben azt mondta volna, hogy vigye a fenébe innen, vagy ahová éppen akarja. Tőle akár letehetne volna a biztosító irodája elé is.

- Kár volt idehozni - ingatta fejét. Amaz vállat vont.

- Nem én találtam ki. Maga mondta reggel, hogy menjek érte, és hozzam be.

A művezető a fogát csikorgatta.

- Hát persze, én mondtam - emelte tekintetét az égnek. - De miért mondtam? Mert a biztosító értesített. Ki gondolta, hogy egy teljesen megnyomorított kocsiról van szó? Telefonon csak annyit közöltek, hogy baleset. Kész. Ebből legyen aztán okos. - Undorodó pillantást vetett a roncsra. - Nincs az az Isten, aki ezt kipofozná - ismételte a szerelő szavait.

- Ez engem hidegen hagy - legyintett a sofőr.

- Egyáltalán, volt valaki a biztosítótól a helyszínen?

- Egy pelyhes állú aktatáskás.

- És az nem látta, hogy ez egy roncs?

- Látni ugyan látta...
- Nem mondott semmit?
- Meg sem nyikkant.
- Ott egye meg a fene a marháját!

- Amolyan új ember lehetett, mert még nem láttam - vélekedett a sofőr. - Csak állt és nézte, hogyan kínlódunk a daruval. Puha volt a föld. A szántásra zuhant a kocsi. Féltem, hogy megbillenünk, amikor a daru emelni kezdte. Szerencsére nem történt baj. Tudja maga, milyen súlya van ennek az összegyűrt doboznak? Legalább tizenöt mázsa, ha nem több.

A művezető saját gondolataival volt elfoglalva, változatlan hévvel szidta a biztosítót.

- Ezek is felvesznek mindenféle hülyét. Pedig, aki kint volt, láthatta, hogy ez a kocsi teljesen kész, ripityára ment. Ehhez aztán nem kellett valamiféle nagy szakértelem.

A sofőr unta már a siránkozást. Megvárta, míg a művezető kifogyott a szóból, aztán meglobogtatta az iratokat.

- Írja már alá - mondta.

A művezető magához tért, átvette a paksamétát.

- Megint egy csomó adminisztráció - mormogta. - Itt minden adminisztráció. Mintha mindegyikünk aláírásokból élne, vagy aláírásokért kapná a fizetését.

- A lényeg a dohány.

- Mindenkinek a dohány a lényeg... Remélem, nem hiányzik semmi a kocsiról.

- Minden megvan.

- A leszakadt tartozékok is?

- Amit a helyszínen találtunk, összeszedtük, még a csavarokat is. Csak a lepattant zománc maradt a földön - mondta a sofőr.

A művezető kelletlenül alakanyarította nevét a papírokra. Tudta, ezzel nagy gondot vett a nyakába. Egy sor felesleges gondot. A teljes kárt szenvedett személygépkocsinál sokkal bonyolultabb az ügyintézés, mint a javításra szorulóknál. A legegyszerűbb az lett volna, ha a helyszínen maga a biztosító dönt, és állapítja meg a teljes kárt szakemberek bevonásával, majd a roncsot egyenesen a bontótelepre irányítja. Mivel azonban a roncs ide érkezett, itt kell mindezt lebonyolítani. Bizottság bizottságnak adja át a szemrevételezést. A roncsot apró darabokra szedik, átvizsgálják és a használható alkatrészeket jegyzőkönyvileg számba veszik. Mindehhez az embereket, az adminisztrációt és a lebonyolítást a vállalatnak kell biztosítani. Haszon alig van belőle, annál több a bosszantó tortúra.

A sofőr eltette az iratok másolatait.

- Így már minden rendben van - mondta.

- Magának igen.

- Hoztam már ide hasonló roncsot. Nem ez az első, se nem az utolsó.

A művezető türelmet kért, s azzal távozott, hogy helyet keres, ahová a roncsot letegyék. A sofőr cigarettára gyújtott, és hogy az idő jobban teljen, a kapuhoz ment. A portással beszélgetett a baleset körülményeiről. Kisvártatva visszaérkezett a művezető.

- Indulhatunk - közölte.

A sofőr eldobta a cigarettát, a daruskocsihoz ment, majd felmászott a fülkébe.

- Hová? - szólt ki a nyitott ablakon. A művezető meglendítette kárját.

- Oda - mutatta. - A kerítés mellé, egészen hátra. Csak vigyázzon, mert nagyon gödrös az út.

A jelzett hely a telep legtávolabbi sarkában volt. Miután a daruskocsi zakatoló motorral lassan elgördült, a művezető a kapuhoz ment.

- János bácsi! - szólította a portást. Az idős ember máris kijött a fülkéjéből.

- Parancsoljon, Lévai szaktárs.

- Legyen a szeme nyitva, nehogy valamit megcsapjanak erről a roncsról, mert aztán külön veszekedhetek a biztosítóval. Amúgy is torkig vagyok már velük.

- Rajta lesz a szemem.

A művezető nyakát nyújtva nézett a kijelölt helyre.

- Azért lehet látni - mondta.

- Lehet - hagyta helyben bizonytalanul a portás.

- Lefogadom, egy évig is itt rohad majd a nyakunkon - legyintett a művezető.

A portás a fejét vakarta.

- Intézkedni kell - mondta, mert nem tudta elképzelni, hogyan tarthatná a szemét a roncsra ilyen hosszú ideig.

- Ez nem intézkedés, hanem idő kérdése - szögezte le a művezető. - Legalább két hónap, mikorra a biztosító mozgolódni kezd. Hogy aztán mikor kap választ Hamburgtól, azt senki sem tudja.

- Onnan kell választ kapni?

- A kocsiról az derült ki, hogy az ügyintézés egy hamburgi biztosítóra tartozik.

- Hamburgi?

- Odavaló a kocsira.

- Szép város - dünnyögte az idős ember. A művezető felkapta a fejét.

- János bácsi talán járt ott? - kérdezte. Az idős ember lemondóan legyintett.

- Már hogyan kerülhettem volna én oda.

- Akkor honnan veszi, hogy szép város?

- Hát csak úgy gondolom. Biztos szép lehet az a város, ahol ilyen szép kocsik futkároznak, mint amilyen ez volt - intett fejével a telep hátsó része felé, ahol a daruskocsi nyüglődött a roncs letételével.

A művezető elmosolyodott, és indult volna dolgára, de a portás utána szólt.

- Lévai szaktárs - köszörülte a torkát -, azt azonban közölnöm kell, hogy csak nappal vállalom a vigyázást erre a roncsra. Később csak az éjjeliőr strázsálhat felette. Reggel aztán ismét én következem.

A művezető ismerte látásból azt a nagybajuszú idős embert, aki késő délután elfoglalta helyét a lezárt kapu fülkéjében. Mindig egy lompos eb volt vele, amelyet a fülkébe zárt, míg az emberek el nem hagyták a telepet.

- Hogy is hívják? - tudakolta.

- Ábrisnak... Ábris Pálnak. Röviden csak "kutyásnak" hívják, mert hát a kutyáját is magával szokta hozni.

A művezető vállat vont. Nem az ő dolga volt eldönteni, hogy az éjjeliőr egyedül vagy a saját kutyájával lássa el a feladatát. Az sem, hogy a kutya kores, fajtiszta, kivénhedt, vagy netán kölyök volt-e.

A művezető elköszönt és távozott.

2

A roncs érkezését követő harmadik nap kora délutánján egy elegáns szürke személygépkocsi fékezett az autójavító vállalat telepének bejárata előtt. Fémrészei vakítóan villogtak a tavaszi napsugár fényében. Hatalmas, alacsonyfekvésű kocsira volt, amelynek formája elárulta, hogy tervezői nagy sebességre készítették.

A portás tette készen ugrott elő fülkéjéből. Egy pillantást vetett a kocsira belsejébe, s máris sarkig tárta a kaput. A vezető mellett helyet foglaló nagydarab kopasz férfiban nyomban felismerte a biztosítót

megbízottját, aki már számtalanszor megfordult a vállalatnál.

A gépkocsi behajtott a kapun, és megállt az irodaépület előtt. A vezető és a kopasz férfi eltűnt az épületben.

- Nocsak, milyen hamar mozgolódnak - mormogta a portás. Emlékezett a művezető szavára, aki két hónapot jósolt a balesetet szenvedett hamburgi gépkocsi ügyének megindításához. Miután becsukta a kaput, alaposan megnézte az újonnan érkezett autót. A rendszámról látta, hogy külföldi, de azt nem tudta határozottan, hogy milyen nemzetiségű. Arra gondolt, hogy csak Hamburgból jöhetett, az összetört gépkocsi ügyében.

Az irodaépületben a kopasz férfi, sarkában a másikkal, benyitott a művezetői irodába. Lévai meglepetten bámult fel kimutatásaiból. Már több alkalommal kereste telefonon hivatalában a kopasz férfit, Gárdos Ferencet, a biztosító ügyintézőjét, de nem sikerült megtalálnia. Elsősorban szemrehányást akart neki tenni, amiért a roncot a vállalatra szóta. És most itt volt előtte, teljes életnagyságban. Lévai hitte, hogy létezik telepátia.

- Szervusz, Géza! - köszönt harsányan Gárdos.

- Guten tag - billentett fejet a másik.

Lévai most nézett először a középkorú, mosolygó arcú ismeretlenre, aki Gárdossal együtt érkezett. Felállt, és kijött az íróasztala mögül.

- Richel úr... Herr Lévai - mutatta be egymásnak őket Gárdos.

Miután kezek ráztak, Gárdos néhány szót váltott a némettel. Lévai nem beszélt németül, így semmit sem értett az egészből. Arra gondolt, hogy a németnek sürgős javításra van szüksége, mert bedöglött a kocsija. Türelmesen várt, míg azok befejezték a beszélgetést.

- Nos - sóhajtott mélyet Gárdos -, Richel úr az összetört kocsit szeretné megtekinteni. Richel úr a hamburgi biztosító megbízottja.

Lévai most már világosan látta a helyzetet.

- Persze a kocsit megtekintését csak pusztán formáságból teszi - folytatta Gárdos. - Sejtethed, hogy ezek milyen nagyvonalúan kezelnek ilyen piti ügyeket.

- Tegnap óta kereslek telefonon - vetette közbe Lévai.

A kopasz tisztviselő azonban más témára volt felkészülve, így elsiklottak füle mellett a művezető szavai.

- Richel úrral már nálunk mindent megbeszélünk. A balesetes kocsit, természetesen, itt marad. Így döntött a hamburgi biztosító. A rendbehozatal, valamint a visszaszállítás nem éri meg a befektetést - hadarta egyszuszra.

A művezető elhúzta a száját.

- Ez nekik nem üzlet - legyintett Gárdos. - Elkészítettük a szükséges iratokat, a lemondó nyilatkozatot. A hivatalos pecsét is rákerült, meg meg egymás, ami ilyenkor lenni szokott. A többi már a mi dolgunk.

Lévai cigaretta után kotorászott, de a német kitalálta szándékát és a sajátját kínálta. Finom hosszú szárú cigarettái voltak. Gárdos is elfogadta. Rágyújtottak:

- Láttad a kocsit? - kérdezte Lévai a kopasz férfitől.

- Miért?

- Azt tudod, hogy meghalt a vezető.

Gárdos Ferenc már csak hivatalból is komor képet vágott.

- A szerencsétlen - mormogta.

- Egyáltalán, mit tudsz te a kocsiról?

- Lecsúszott az útról. Ezt mondta az emberem. A művezető hosszan kifújta a füstöt.

- Figyelj rám, Feri - kezdte komótosan. - A kocsit valóban lecsúszott az útról. De hogyan csúszott le?

Legalább százhatvanas tempóban, és éppen egy kanyarban. Tudod te egyáltalán, mi maradt abból a kocsiból? Egy rakás ócskavas. Egy nagy rakás vacak. Csak a te értesítésedre intézkedtem. Hozzák be, satöbbi... Holott egyenesen a bontóba kellett volna vinni. Most viszont itt van a nyakunkon, és nekünk kell elintézni az egész cécot. Kezdhethük játszani a bizottságosdit, adminisztrálhatunk, jegyzőkönyvezhetünk. A főnök fenéken fog rúgni, amiért ilyen marha voltam. Egy csomó embert kötök le. Elvonom őket a javítómunkától, holott az hozza a nyereséget a vállalatnak. Ez a roncs kész ráfizetést jelent nekünk. Gárdos meglepetése csak egy pillanatig tartott.

- Tehát teljesen tropa lett a kocsi - vont a következőt,
- Az nem kifejezés...

A német közben értetlenül nézte őket. Gárdos szükségesnek érezte, hogy nagyvonalakban tájékoztassa a művezető által közölt tényekről, amely a balesetet szenvedett kocsi állapotára tartozott.

- Azt mondja, hogy nézzük meg - tolmácsolta annak kívánságát Gárdos.

A roncs ott hevert a kerítés mellett, a földre dobva. Egy csomó leszakadt alkatrész, s összetört motor, az első kerekek a roncs mellett heverték.

- Ez alaposan gajra ment - ámuldozott Gárdos.
- Most már beláthatod, hogy szükségtelen volt beszállítani.
- Igazad van.

A német már nem mosolygott. Fejét csóválta, összeszorított szájjal nézte a kupacba rakott vasat, ami a díszes Opel Commodoreból megmaradt. Kisvártatva körbejárta a roncsot, aztán behajolt a megmaradt utastér belsejébe. Hosszan vizsgálódott, majd felegyenesedett. A kemény vonás továbbra is ott húzódott a szája sarkában. Hangot sem ejtve egy kézmozdulattal jelezte, hogy kielégítette kíváncsiságát, részéről az ügy befejezettnek tekintendő.

Gárdos néhány kérdést tett fel, aztán Lévaihoz fordult,

- Richel úr köszön mindent - mondta.
- Nincs mit köszönnie - válaszolta Lévai.
- Ne vágj ilyen elkeseredett képet - mondta közömbösen Gárdos. - Még azt hiheti, hogy neheztelsz rá, amiért itt alkalmatlankodott.
- Engem ő nem érdekel. Rád haragszom, amiért lusta voltál kimenni a helyszínre és egy tejfelesszájúra bíztat az egészszet, aki semmihez sem ért.

Visszaindultak az irodaépülethez.

- Így sikerült - magyarázkodott Gárdos. Lévai töprengeni látszott.
- Szinte hihetetlen, hogy ezek milyen hamar intézkedtek - villantotta szemét a németre. - Azelőtt hónapokba telt, amíg válaszoltak, és nem is mindig küldtek megbízottat.

Gárdos azt fejtegette, hogy különböző biztosító társaságok vannak, és nem mindegyiknél egyforma az ügyintézés, de azt maga sem titkolta, hogy mennyire meglepődött ezen a gyors intézkedésen.

- Egyáltalán, honnan tudták meg? - érdeklődőit Lévai.
- Állítólag Pestről. A külképviseletük értesítette őket. Azok meg biztosan a rendőrségtől kapták a hírt.
- Lehet... Különben ez itt nem sokat csinált. Benézett a roncsba, és kész.
- Az ő dolga volt - mondta Gárdos. - Ezért jött. Holnap már utazik is vissza.

Mikorra a kocsihoz értek, a német arcán már ismét mosoly ült. Hosszan beszélt Gárdossal. Lévai szinte érezte, hogy róla is szó esik, mert a német többször is rátekintett.

- Azt akarja, hogy este hármásban menjünk el valami magyaros helyre vacsorázni - mondta Gárdos.
 - Vacsorázni...
 - És egy kis italra... A vendégei vagyunk, meghívott minket.
- Lévai arcáról semmit sem lehetett leolvasni.

- Ne utasítsd vissza - folytatta gyorsan Gárdos. - Különben is mi dolgod lehelne. Ráérsz, nem? Még megbántanánk. Az ilyennel hivatalból is jó kapcsolatban maradni. Elvégre az ember sohasem tudhatja...

- Nem bánom - mondta Lévai és a németre mosolygott. Amaz ismét Gárdoshoz fordult.

- Azt mondja, hogy a szálló halljában találkozhatnánk este hétkor. Értünk jönne, de nem ismerős a városban - tolmácsolta a német szavait Gárdos.

- Hová vigyük?... A halászkertbe? Ott cigányzene van.

- Majd meglátjuk.

Lévai bólintott. Nem érzett különösebb örömet, a maga részéről valahogy terhesnek tartotta az egész meghívást. Csupán azért egyezett bele, mert nem akarta Gárdos kedvét szegni.

- Az lenne a legjobb, ha mi ketten hét előtt tíz perccel találkoznánk a presszóban és együtt mennénk a szállóba - javasolta a kopasz férfi.

- Találkozhatunk...

Miután elbúcsúztak, Lévai hosszan utánuk nézett. Láta, hogy a portás kopott sapkájához emelte kezét, mikor a gépkocsi kigördült a kapun. Ez új volt neki. Ezt még soha nem látta az idős embertől. Arra gondolt, vajon a helyében ugyanezt tette volna maga is? Erre nem tudott egyértelműen választ adni.

3

Kis Péter szerelő szemtanúja volt, amikor Lévai művezető a másik két férfi társaságában megnézte a kerítés mellett heverő roncsot. A testes kopasz férfit maga is ismerte, tudta, hogy a biztosító megbízottja. Sejtette, nincs vesztegetni való ideje, ha tervét valóra akarja váltani, mert a roncs rövid időn belül szétszedve elkerül a telepről. Már az érkezését követő napon alaposan átnézte a roncsot. Gyanútlanul tehetett, mivel munkaidőben sűrűn megfordult a közelében, ahol más kocsik is várakoztak javításra.

Kis még az elmúlt őszön a bontóban egy Skoda gépkocsit vásárolt, amely üzemképtelen állapota miatt elfogadható áron került a tulajdonába. Immár hónapok óta javítgatta. Mindig vett hozzá új alkatrészt, olykor szerzett kisebb dolgokat, amelyek hiánycikkek voltak. Persze ezt rendkívül óvatosan és körültekintően tette, mert nem akart lebukni munkahelyén. A Skoda ott hevert egy külvárosi családi ház kertjében, palatetővel fedett állványzat alatt. Majd minden délután ott bütykölt. Eszter szüleié volt a ház. Kis már egy éve járt a lánnyal, bár nem voltak jegyesek, de a környéken úgy vették őt tudomásul, mint vőlegényt.

Mikor Kis átnézte a telepen levő roncsot, nyomban észrevette a hátsó utastér oldalkárpitján a beépített, díszes hamutartót. A csillogó tárgy vonzotta, és a lehetőség, hogy félig lógott. Egy könnyű mozdulat a csavarhúzóval, máris lent van. Elhatározta, megszerzi és beépíti Skodájába.

Másnap munkája ürügyén késő délután jutott a roncs közelébe. Megvárta, míg szerelőtársa egyedül hagyja és szerszámért indul a műhelybe. Ekkor cselekedett.

Kíváncsiságot mímelve lassan a roncsához ment és szeme sarkából körbelesett. Nem volt senki a közelben. Behajolt az összegyűrődött lemez jókora résén, és a csavarhúzó lapját beszorította a hamutartó keretébe. Erősen megfeszítette a szerszámot. A hamutartó reccsent, majd az oldalkárpit egy része kiszakadt.

Kis hirtelen megmerevedett, azt hitte, káprázik a szeme. Az oldalkárpit mögött ötszázforintos pénzkötegek voltak láthatók.

Elvesztette időérzékét, döbbsenten bámult. Kisvártatva bedugta a csavarhúzót a résbe és megfeszítette a kárpitot. Újabb kötegek tűntek fel, mintha a roncs hátuljának az egész kárpittal borított oldalát pénzzel bélelték volna ki. Arra eszmélt, hogy a remegő kezében tartott csavarhúzó kocogni kezd a karosszéria lemezén. Két ujjával a résbe nyúlt és a legközelebbi kötegből kihúzott egy bankót. Valóban ötszázas volt. Munkásruhájának a zsebébe gyúrta a pénzt. Egy mozdulattal visszanyomta a meglazult oldalkárpitot, s szinte futólépésben ment a javítandó kocsinhoz. Társa éppen akkor tért vissza a műhelyből.

Amaz észrevette, hogy valami rendkívüli történt, mert érthetetlenül nézett.

- Rosszul vagy, Péter? - kérdezte.

- Ugyan...

- Fehér vagy, mint a fal - mondta a másik.

Kis úgy érezte, mintha kiszáradt volna a torka. Nyelvével megnyalta cserepes ajkát.

- Hirtelen megfájdult a fejem - törölte meg karjával a homlokát, - De most már nem érzem annyira.

Munkához fogtak, de Kis hasznavehetetlennek bizonyult. Minden kiesett a kezéből, mintha elszállt volna az ereje.

- Szólj az öregnek - célzott a művezetőre társa -, és menj haza. Rosszul lehetsz, nincs semmi színed. A kezed is remeg.

- Dehogyan - hessegette el a javaslatot.

- Menj...

- Nem ereszt haza, elküld orvoshoz. Oda meg minek menjek? Rendbejövök egy pillanat alatt.

- Már három óra... Azt az egy órát elnézi neked.

Kis visszament a műhelybe, leült egy félreeső helyen, majd csavarokkal kezdett bíbelődni, mintha valami fontos munkát készítené elő. A látottak miatt képtelen volt megnyugodni. Gondolatai a pénzkötegek körül kavarogtak. Vajon mennyi lehetett? Harminc, negyvenezer? Nem, annál sokkal többnek kell lennie. Egy esetben már látott egyben húszezer forintot, százasokban. Elég vékony kötegecske volt. Ez ott a kocsiban rengeteg. Legalább kétszázezer, ha nem három. A műhely betonjára kiharcolta a feltételezett üreg nagyságát a roncsra, és ehhez viszonyított. Az izgalom nőttön nőtt benne. Igen sok pénz rejtőzik ott.

Csak később kezdett el azon töprengem, hogy vajon ki tudhat a roncs titkáról? Ennek lehetőségét hosszan latolgatta, de minden esetben az ismeretlen áldozatnál lyukadt ki. És az már nem beszélhet, nem közölheti senkivel sem, hogy mit rejtett az oldalkárpit mögé, a karosszéria részébe. Úgy ítélte meg, hogy elsősorban őt illeti meg a szerencse, mert ráakadt a vagyont érő rejtékhelyre. Éppen ezért ezt a lehetőséget minden késedelem nélkül ki kell használni. Itt nem lehet habozni. Minden nap azzal a veszéllyel jár, hogy ezt a titkot mások is felfedezik. Mindenképpen rábukkannak, mivel a roncs bontásra kerül. Ott aztán már senki sem járna jól, hiszen a bontást bizottság végzi, és jegyzőkönyveznek. Legfeljebb hatalmas meglepetés érné őket. A pénz az államé lenne, egyszerűen elkoboznák az egészet. A megtalálók még csak jutalomban sem részesülnének, hiszen kötelességüket végezve találnák rá.

Kis a munkaidő végeztével mint az álomkóros hagyta el a telepet. Az elhatározás benne munkált: nem késlekedik, még ma éjjel megszerzi magának a pénzt. A terv készen állt. A veszély szinte minimális. A telepnek azon a részén kukoricaföld húzódik, éjszaka a madár sem jár arra. Az éjjeliőr meg a portán posztol, csak nagyritkán járja körbe a telepet, akkor is csak a műhelyépületeknél.

Azt is elhatározta, hogy még ma mindezt közli Eszterrel. Meglepi a lányt a jó hírrel. Az öreg Skodát pedig eldobja a már meglevő alkatrészekkel együtt. A pénzből új kocsit vehet, sőt nem is akármilyet. Volvót vagy Mercedest.

Már bent járt a városban, de a gondolat, hogy egycsapásra gazdag lehet, nem hagyta nyugton. Újabb és újabb terveket kovácsolt. Saját műhelyt nyit, önálló lesz. Villát épített a város előkelő negyedében, aztán vikendházat a Balatonon. Mindezek lázas izgalomba hozták, csak nagysokára merült fel benne annak lehetősége, hogy a roncsban elrejtett pénz hamis is lehet. Nem egyszer hallott már olyan esetről, hogy külföldiek hamis valutát sóztak hiszékeny emberekre. Igaz, ott dollárról volt szó, azonban odakint a forint hamisítása is előfordulhat. Lehetséges, hogy az a szerencsétlenül járt külföldi hamis forintokkal akart üzletelni? Ez a kérdés rendkívül foglalkoztatta. Betért egy kapualjba, és alaposan megnézte a kötegből kihúzott ötszázforintost. Nem vett észre rajta semmi hibát, semmi gyanús jelet. Elhatározta, más módon is megnyugtatja magát.

Bement a város központjában levő elegáns eszpresszóba. Helyet foglalt az ablaknál s a

felsőszolgálatától konyakot rendelt. Napóleont! Aztán még egyet. Észrevette, hogy furcsán néznek rá, ezért intett: hozzák a következőt. Villámgyorsan lehajtotta ezt is. Érezte, hogy az erős ital kellemesen átjárja testét, megbizsergeti minden porcikáját.

Később magához intette a felszolgálatot és a számlát kérte. - Százhuszonnyolc - mondta a fiatal nő és az asztalra tette a cédulát.

Kis széles mozdulattal nyújtotta át az ötszázast.

- Száznegyvenből, de vigyázzon, mert, becsapom magát - emelte ujját a magasba.

A nő értetlenül nézett.

- És mivel csapna be a kedves vendég? - tudakolta.

- Az ötszázás hamis. Most csináltam.

A nő már csak a vicc kedvéért is megnézte a pénzt, aztán kiszámolta a visszajárót.

- Gratulálok a vendég úrnak - nevetett. - Tökéletes munkát végzett. Arra kérem, ha legközelebb betér hozzánk, lepjen meg egy zsák ilyen hamis pénzzel.

Kist megbizsergette az öröm.

- Tudja mit? - nézett a nő szemébe. - Hozzon még két konyakot, egyik a magáé.

- Ebből parancsolja?

- Ha már Napóleonnal kezdtem...

- Köszönöm - sietett el a felszolgálat.

Kis egyre jobban kezdte érezni magát. Eszébe jutott, hogy Eszter várja otthon, és az apja is. Az öreg felkészült, hogy ma is folytatják a Skoda feljavítását. Ő bizony meg nem húz egy csavart sem azon a járgányon. Minek? Holnap már egy csomó pénze lesz. Egye a fene azt a lestrapált kocsit. Lemond róla, Eszter apjának adja, pofozza ki az öreg magának, ha akarja. Legalább egy időre elfelejti szorgalmazni az eljegyzésüket.

Észre sem vette az idő múlását. Arra eszmélt, hogy kint már sötétedik és bent felgyújtják a villanyokat. Még Esztert sem vette észre amikor az belépett a helyiségbe s megállt előtte.

- Péter, mit csinálsz itt? - kérdezte szemrehányóan.

- Hát te?

- Még hogy én? Érted jöttem. Kis az üres székre mutatott.

- Ül le - invitálta a lányt. - Ki mondta, hogy itt vagyok?

- Két órája várlak. Apa is beöltözött, leste az utcát, mikor jössz. Te meg kényelmesen itt ülsz, és konyakozol. Ica mondta a szomszédban, hogy itt ülsz. Látott az üvegen keresztül.

- Mi köze ehhez Icának?

Eszter nagy szeme még jobban kikerekedett.

- Itt rólam van szó, nem érted? Én vártalak, nem az Ica. Így nekem van közöm ehhez, nem neki - mondta.

- Talán részeg vagyok?

- Nem, nem vagy részeg, de látszik, hogy ittál.

- örülök, nagyon örülök, és ezt az örömet meg kell ünnepelnem. A lány csinos arca elborult.

- Így kell ünnepelned, hogy engem hazabolondítasz? Mint a hülye, rohantam a munkából, hogy otthon legyek mikorra jössz. Te meg közben betelepszél ide.

- Gazdag leszek - vágta ki büszkén Kis, s diadalmasan nézett körbe. Hitte, hogy erre mindenki felfigyel. Csodálkozó szemeket várt maga körül, de semmi sem történt. A közelükben helyet foglaló emberek mégcsak fel sem néztek a hangos kijelentésre, zavartalanul trécseltek tovább. Kisnek csupán a felszolgálatával találkozott a tekintete, aki a pultnál állt és gúnyos mosollyal nyugtázta a lány jelenlétét.

- Mi leszel? - kérdezte a lány döbbenten, mint aki rosszul hall.

- Ne érdekeljen csak azt akarom, hogy elhidd: gazdag leszek. Méghozzá már holnap. Egy zsák pénzem lesz. Mind ötszáz bankó. Egytől egyig, szép lilahasú bankók. Első lesz, hogy veszek egy új autót és neked egy bundát. Egy komoly bundát. Olyat, hogy a szomszédék Icaját megeszi a penész. A Skodát meg az apádnak adom, majd rendbehozza.

A lány ismerte már annyira, hogy tudta, most komolyan beszél. Megrémült, mert kevés volt a lehetőség a találgatást illetően.

- Péter, te megbolondultál. Te valami marhaságon töprengsz. Börtönbe akarsz kerülni?

- Tiszta ügy - szögezte le határozottan. - Nem rabolok ki semmiféle bankot, nem töröm be érte senkinek a fejét.

- Akkor miért titkolódzol?

- Mert korai lenne beszélni. És te se beszélj róla senkinek! Nehogy otthon mindent kitálalj, hallgass, várj reggelig! Akkor meglátod, hogy nem beszéltem a vakvilágba.

A lány azonban nem nyugodott meg, kétségbeesetten nézett, s a fejét ingatta.

- Félek, hogy ez valami gyanús ügylet - mondta.

Kis Péter szitkot morzsolt szét a fogai között. Bosszantotta a lány okvetetlenkedése. Igaz, nem várt megértést homályos magyarázatára. De bizalmat, azt igen. Szerette volna hallani, hogy a lány így látatlanban is elhiszi minden szavát, még akkor is, ha az túlonbízott. Együtt örül vele, hogy igen gazdag lesz. Erre mi történik? Eszter nyavalyog, kételkedik, óvatoskodik és csak bosszantja őt. Állandóan bosszantja. Lám, a felszolgálónő nem ezt tette. Az rábízta a döntést. Az biztos kétkedés nélkül fogadná, ha netán beállítana egy rakás pénzzel. Sőt örülne neki, mert sejtene, hogy abból neki is jut valami. Eszter viszont nem is érdekli ez, sem az ígért bunda. Más nőnek felcsillant volna a szeme, ha ezt hallja. Eszter viszont még jobban kétségbeesett, amikor a bundát is említette.

- Na, menjünk - állt fel kelleetlenül Kis.

- Igen. menjünk, mert apu már vár...

- Ma este nem megyek hozzátok - közölte határozottan.

- Ezt nem teheted, anyu is vár. Palacsintát csinált a kedvedért.

Kint az utcán hosszan vitatkoztak. Kis hajthatatlan volt, és nem tárgított, hiába kérte Eszter. Még akkor is rázta a fejét, amikor a lány könnyölgésre fogta a dolgot. Az járt az eszébe, hogy fel kell még készülnie. Otthonról csavarhúzó kell szereznie. Ezenkívül azt is figyelembe vette, hogy előbb körül kell járnia a telepet. Csak akkor mászhat át a kerítésen, ha senki sem látja. Ez legalább eltart egy órát.

- Ma este nem engedlek el - makacsolta meg magát a lány.

A fiatalember megalégtelte a ragaszkodást. Úgy vélte, Eszter az, aki nemcsak akadályt gördít útjába, hanem szántszándékkal meg akarja a tervét hiúsítani. Azt a tervét, amely elvezeti őt a gondtalan élethez, álmai megvalósulásához. Megtorpant, megragadta a lány mindkét karját és oly erővel megrázta, hogy hallotta fogainak a kocogását.

- Tűnj el, és hagyj békén! - kiáltotta az arcába. - Nem érted? Nincs rád szükségem.

- Péter...

- Takarodj haza!

Eszter sími kezdett.

- Szeretlek - mondta. - Nem akarom, hogy valami meggondolatlanságot csinálj.

- Milyen meggondolatlanságot? Milyet? - csikorgatta fogát, aztán eleresztette a lányt.

Eszter most már hangosan zokogott. Alig tudott a lábán állni. A falnak dőlt és nem törődött azzal, hogy a járókelők kíváncsi tekinteteket vetnek rájuk.

- Te mondtad, hogy reggelre... reggelre más lesz. Minden más lesz - tagolta a szavakat.

Kis irtózatot dühöt érzett.

- Ide figyelj - hajolt a lányhoz -, nem mondtam neked semmit... Semmit sem, érted? Sem azt, hogy reggelre minden más lesz, sem mást. Pénzről nem beszéltem. Semmiről sem. Ezt jól jegyezd meg magadnak, mert ha miattad bajom lesz, akkor miszlikbe váglak. Az sem érdekel, ha lecsuknak. Most pedig hagyjál, ne gyere utánam, mert pórul jársz.

A lányt egyfolytában rázta a zokogás. Kis hosszan nézte, aztán megindult és serény léptekkel folytatta útját. A legközelebbi sarokról visszanezített, vajon nem követi-e őt a lány. Eszter még ott állt, ahol hagyta, hátát a falnak vetve.

Késő este volt már, a külváros utcáin alig volt járókelő.

A legrövidebb utat választotta a telephez. Gyalog ment, nem szállt autóbuszra. Véletlenül sem akart ismerősbe botlani.

Felhős volt az ég, a sötétséget csak messze törte meg néhány utcai lámpa fénye.

A kerítés tövében hosszan figyelt. Bent a telepen semmi sem mozdult, csak egyetlenegy udvari lámpa égett, s az is az irodaépület bejáratánál. Attól nem félt, hogy az éjjeliőr megláthatja, mert a portásfülke elég távol volt. Nem tétovázott. Átmászott a kerítésen. Kisvártatva a roncsokhoz ért. Behajolt az összetört utastérbe és lefeszítette az ülésnél az oldalkárpitot. A résbe nyúlt, ujjai pénzkötegeket tapintottak.

Váratlanul zajt hallott maga mögött és a következő pillanatban mély sötétség szakadt rá.

4

A konyhájáról híres kisvendéglőben háromtagú cigányzenekar játszott. A pincérek jól ismerték Gárdos Ferencet, így a társaság a legjobb asztalt kapta. Közel voltak a zenészekhez, de a halk muzsika nem zavarta beszélgetésüket. A bőséges vacsora után vörös bort ittak. Gárdos szüntelen tolmácsolásával emelkedettebb hangulatban folyt közöttük a beszélgetés. Lévai zavartalanul érezte magát Richel társaságában.

Gárdos olykor megtörülte verejtéktől nedves homlokát, és fáradhatatlanul beszélt, fordította a mosolygó arcú német szavait.

Richel a poharához nyúlt.

- Prosit - mondta.

- Egészségére - viszonozták.

A zenészek időközben szünetet tartva észrevették a külföldi vendég mozdulatát, mert úgyszintén megemelték poharaikat és feljűk köszöntek. A német még a vacsora ideje alatt két üveg bort hozatott a zenészeknek.

Richel, miután kiitta borát, Gárdoshoz fordult.

- Sajnálom, hogy a kollégám nem tarthatott velünk... Biztosan bánni fogja, hogy kihagyta ezt a kellemes estét.

Gárdos emlékezett, mikor Richel az érkezését követően említette, hogy ketten jöttek, és társa útközben elrontotta a gyomrát, így kénytelen volt a szállóban maradni.

- Mit mond? - kérdezte Lévai. Gárdos lefordította a német szavait.

- Nem is tudtam ezt... Te tudtad? - csodálkozott a művezető.

- Délután már beszélt róla. A pasas állandó jelleggel koptatja a szőnyeget a szobája és a mosdó között.

- Was ist? - szólt közbe Richel.

- Sajnáljuk a kollégát - mondta megnyúlt képet vágva Gárdos.

- Szerettük volna megismerni - tette hozzá Lévai.

- Ja, ja... Rendes ember, rendetlen gyomorral - nevetett Richel. - Még sok tapasztalatra van szüksége, mert fiatal ember. Nem a nőekkel szemben, hanem az üzlettel kapcsolatosan. Talán holnap reggelre rendbejön. Vett gyógyszereket.

Később a zenészek az asztalhoz léptek, néhány nótát húztak, hogy meghálálják a külföldi vendég figyelmét. Richel további két üveg bort rendelt nekik.

Éjfél tájt a német karórájára nézett.

- Nem tudom, jól jár-e...

- Dél van, mindjárt dél - rikkantotta Gárdos.

- Hogy gondolják az urak a továbbiakat?

Lévai szemével intett Gárdosnak.

- Ön a vendég, Richel úr - mondta a kopasz férfi. - Azt hiszem, valóban későre jár.

- Ha megengedik, a rendezés az én feladatom.

Vaskos borraival ütötte a pincérek markát, akik távozásukkor kishíján felsorakoztak.

- Legyen szerencsénk máskor is - mondta az üzletvezető. Gárdos leereszkedően intett a kezével.

- Számíthat rám.

Vidám hangulatban sétáltak vissza a szállóhoz. Kellemesen hűvös volt az éjszaka. Az eget sötét felhőgomolyagok takarták. A szálló előtt ott állt a német kocsi. Richel szívélyes búcsút vett tőlük és ismételten köszönte szívességüket, hogy elfogadták meghívását, aztán eltűnt a bejárati ajtó mögött.

- Na, jól érezted magad? - kérdezte Gárdos.

Lévai vállat vont.

- Kellemes ember - folytatta a kopasz férfi -, igen kellemes, ráadásul úriember. Az a mosoly az arcán, szinte utánozhatatlan. Eredeti.

Valószínű mindketten alaposan meglepődtek volna, ha a szállóban látják Richelt. A német arcáról ugyanis már a hallban eltűnt a mosoly, mintha letörölték volna. Fejét biccentve viszonzta a portás köszönését, felsietett a lépcsőn, a szobájába.

Jöttére egy magas, széles vállú férfi állt fel a fotelból. A társ pontosan ellentéte volt Richelnek. Közönséges, szinte durva arcvonása az első pillanatban senkiben sem keltett volna bizalmat. Dús haja rendetlenül lógott a homlokába. Mélyen ülő szemében kemény tekintet égett. Inkább azt lehetett hinni, hogy egy profi kocsmái verekedőt bújttak elegáns ruhába, mint egy biztosító társaság tisztviselőjét.

- Végre látom önt - sóhajtotta. - Nagyon lassan múlt az idő.

- Azt hiszi, nekem ez szórakozás volt?

- Tudom...

Richel levette a zakóját és az ágyra dobta. Ott már két bőrönd hevert előkészítve.

- Betartotta az utasításomat? - kérdezte.

- Igen... Minden úgy ment, ahogyan megbeszéltük. Panaszkodtam a portásnak. Érdeklődtem gyógyszertár után. A portás előbb egy fiút akart küldeni, de azzal ráztam le, hogy magam megyek, hátha a friss levegő valamit használ. A gyógyszertárban alig tudtam megértetni magam, végre akadt valaki, aki segített. Megvettem a gyógyszert, és a megbeszélt időpontban indultam.

- Minden sikerült? - érdeklődött Richel.

Az ágy szélére ült és cigarettára gyújtott. Amaz töprengeni látszott.

- Talán csak nem...

- Megtaláltam, persze, hogy megtaláltam - vetette közbe a magas férfi, mintha ettől függött volna az élete. - Már betettem a helyére a kocsi.

Richel arcának visszatért a színe. Néhányat szippantott a cigarettájából és megkönnyebbült sóhajjal hosszan maga elé fújta a füstöt. Tudta, mit jelent az a bizonyos "hely". Biztonságot a vámtisztviselőkkel

szemben.

- Sikerült tehát. Holnap reggel indulunk haza. Érdeemes volt sietnünk, mikor hírt vettük a balesetnek - mondta.

A másik a torkát köszörülte. Különösebb öröm nem látszott rajta. Olyan képet vágott, mintha bocsánatért esedezne. Richelnek rossz érzése támadt. Ismerte emberét, tudta, valami nem úgy történt, ahogyan azt eltervezték.

- Mi baj van? Ki vele! - förmedt visszafojtott hangon a másikra.

- Szerencsém volt... Éppen az utolsó pillanatban érkeztem. Ha tíz percet kések, hült helyét találok.

Richelnek leesett az álla. Némán bámult. Hirtelen nem tudta elképzelni, milyen utolsó pillanatról beszél a másik, és miért a szerencse mentette meg őket.

- Beszélj világosan - mondta rekedten.

- Már bent lapultam a kerítés mögött, hosszú ideig figyeltem, hogy tiszta-e a levegő. Ez volt egyik szerencsém. A másikat is ennek köszönhetem, mert én vettem észre előbb a balekot, és nem ő engem. Nem is tudom, mi lett volna, ha ez fordítva történik...

Richelnek kikerekedett a szeme.

- Milyen balekról beszélsz te? Valami ór? - kérdezte. A magas férfi megrázta fejét.

- Az nem ór volt.

- Hát akkor?

- Ugyanúgy érkezett, ahogyan én. A kerítésen át. Egyszer csak látom, hogy valami mocorog odakint. Én csak meresztettem a szemem egy ócska gépkocsi mögül. Látom, hogy egy alak átdobja magát a kerítésen, egyenesen a roncsához surran, és máris serénykedni kezd.

- A roncsához? - ámult el Richel.

- Nos, akkor...

Richel elnyomta cigarettáját.

- Halkabban - figyelmeztetett.

A magas férfi suttogóra fogta hangját.

- Egyszóval ott mocorgott. Óvatosan közelebb húzódtam hozzá. Nem volt más választásom. Kupán vágtam, és kész. Sikerült a pénzt kiszednem a kocsiból, s elpucolnom a telepről.

Richel szélütötként nézett a semmibe. A történetek megbénították minden porcikáját. Csak a gondolata száguldott sebesen a lehetőségeket kutatva. Ki lehetett a jövevény? Egyáltalán honnan tudta, hogy mi rejtezik a roncsban? Ahhoz nem fért kétség, hogy nem hivatalosan ténykedett, hiszen tolvajként cselekedett. Ez volt a kisebbik baj. Az a tény aggasztotta, hogy a pénzről valaki vagy valakik tudomást szereztek. De milyen módon?

A másik hosszan morfondírozott, aztán bizonytalanul megszólalt:

- Erre nincs más dobásunk, csak az, hogy az üzlettársunk, az a bizonyos...

- Egy szót sem - csattant fel Richel és felugrott az ágyról, mintha bolha csípte volna meg. - Ki ne mondd a nevét. Ezt feltételezni is ostobaság.

- Pedig másra nem gondolhatunk. Ezek itt nem jöttek rá. mert akkor már leshettük volna a pénzt. Csak tőlünk...

- Az a fickó meglátott téged?

A magas férfi csúnyán vigyorgott.

- Számít valamit, hogy rám pillantott? - kérdezte. Richel arcából ismét kifutott a vér.

- Te marha! - sziszegte. - Megölted.

- Odasóztam...

- Mivel?

- Egy téglával vágtam kupán. A sötétben csak az akadt a kezembe. Nem volt időm keresgélésre, cselekednem kellett. Talán hagytam volna, hogy az orrom előtt vigye el a pénzt? - tárta szét karját.

- Elaltathattad volna.

Amaz a vállát rándította. Arcán nyoma sem volt a büntudatnak. Olyan képet vágott, mint aki elfelejtett vendégének a kávéjába cukrot tenni, és csupán ezért kap korholást.

- Dédelgettem volna? - védekezett. - Kezdem a fejét simogatni kis apró ütésekkel? Várjam meg, míg kiabálásával odacsódit valakit? Mit tudtam én, kik vannak éjjel azon a telepen. Itt nem lehetett találgatni, fontolgatni. Oda kellett sóznom.

Richel ismerte társa erejét. Kétség nem fért ahhoz, hogy ez milyen következménnyel járt. Aggasztotta, hogy sima távozásukat ez az új körülmény esetleg veszélyeztetheti. Elvégre egy gyilkosság más vonatkozásban is gyanút kelthet. Abban biztos volt, hogy a leütött embert vagy annak csupán a tetemét igen hamar megtalálják. Tudta, hogy a telepen éjjeliőr van, aki időnként sétára indul. Gárdos tájékoztatta. Így akármelyik pillanatban ráakadhatnak. Legkésőbb hajnalban, amikor világosodni kezd.

- Otthagytad?

- Miért, mit kellett volna csinálnom vele?

- Húztad volna félre, valahová a kerítéshez. Persze, az lett volna a legjobb, ha átdobod a kerítésen és behúzod abban a kukoricásba... Vagy a telepen berakod valamelyik kocsiba. Bárhová, csak a roncs mellett ne hagytad volna.

- Siettem a pénzzel.

Richel később valamennyire lecsillapodott. Belátta, hogy társa az adott helyzetben nem sokat tehetett, így nem érdemel szemrehányást. Ilyen váratlan helyzettel egyébként sem számoltak. Álrukban sem gondoltak arra, hogy valaki ismerheti a roncs titkát, és ugyanúgy, mint ők, elindul majd azon az éjszakán megszerezni a pénzt,

A szekrényhez lépett, ingeket, fehérneműket dobált az ágyra.

- Gyerünk - mordult a fotelben elnyúló társára. - Mozogj, szedjünk össze mindent.

- Ráérünk reggel.

- Hol leszünk már akkor...

A magas férfi felállt és meglepetten nézte a serénykedést.

- Nem reggel utazunk? - kérdezte. Richel a bőröndjébe dobálta a holmikat.

- Megőrüdtél - mondta. - Itt akarsz maradni reggelig?

- Hiszen ezt beszéltük meg.

- De gyilkosság nem szerepelt a számításunkban. Ez felborította tervünket. A legokosabb, ha azonnal elpucolunk. Minél előbb, annál jobb.

Hajnali három óra volt. Odakint még teljes volt a sötétség, csak az utcai lámpák fénye vetődött a szoba széles ablakaira.

Néhány perc alatt összeszedték holmijukat, és bedobálták a bőröndökbe. Richel alaposan szétnézett, nem felejtettek-e valamit kint.

- Lemegyek, rendezem a számlát. Te maradj itt, és lehetőleg meggyötört arcot vágjál. A csomagokat lehordatom - mondta.

Amaz bólintott, és az arca máris olyan volt, mintha fát vágnának a hátán.

A portás a szemét meresztette, amikor Richel a számlát kérte. A németből ömlött a szó. Sajnálkozott, hogy társának nem javult az állapota és emiatt most el kell utazniuk. Késedelem nélkül Bécsben akarnak lenni, hogy megfelelő orvos vizsgálja meg a gyomorbántalmakban szenvedő társát. Borravalót csúsztatott a pultra és intézkedett, hogy csomagjaikat hozzák le.

A sötétség már oszladozni kezdett, amikor kiértek a városból. Richel egyenletes tempót diktált a gyors kocsinak.

- Remélem a határnál nem lesz baj - jegyezte meg a másik. Richel tudta, hogy az elrejtett pénzre gondol. Neki azonban más járt a fejében. Arra a férfire gondolt, akit a társa leütött. Abban reménykedett, hogy rég túllesznek a határon, amikor azt megtalálják.

- És mi lett volna, ha ez a sok pénz kiesik a kocsiból, mikor fejeállt? - kérdezte a társa.

Richel cigarettára gyújtott.

- Akkor elmaradt volna az utazásunk - mondta.

- Te tudod mennyi ez a pénz?

- Háromszázezer... Amaz rövidet füttyentett.

- Szép summa, ha figyelembe veszem azt is, hogy aki hozta, odalett.

- Két ember készült ki.

- Igen... Kettő - mondta a magas férfi és akaratlanul is megdörzsölte ökölbe szorított jobbkezét.

5

Bana Dénes ezredes íróasztalán már hosszú ideje egy kék dosszié hevert. Napjában többször is kinyitotta, elmélyedten tanulmányozta, és olykor jegyzeteket készített észrevételeiről.

A dosszié különféle terveket, megelőző intézkedéseket tartalmazott, amelyek kivétel nélkül az elhárítás féltve őrzött titkai voltak. Ezeket csak néhány beavatott parancsnok ismerte, akik gyakran megfordultak a tágas dolgozószobában. Ilyenkor elég volt egy pillantást vetniük a kék dossziéra, s máris tudták, mi foglalkoztatja főnöküket.

A kék dosszié a születését tekintve mintegy másfél évre nyúlt vissza. Ekkor érkezték az első jelzések, melyek szerint bizonyos katonai titkok jutottak Nyugatra. Ezek különféle hadseregcsoportok, speciális alakulatok, és objektumok elhelyezését tartalmazták. Már az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy mindez kémtevékenység eredménye: igen pontos adatokat soroltak fel.

Sokrétű, különféle minőségű adatokról volt szó. Ezeket egyetlen ember képtelen megszerezni, legyen bármilyen ügyes és bírjon kivételes lehetőségekkel. Csak arra lehetett következtetni, hogy lényegében egy kémhálózatról van szó. Sőt nem is akármilyen módon szervezett kémhálózat, hanem céltudatos és fölöttébb határozott.

Egy év múltával viszont váratlan dolgot tapasztalt az elhárítás. A titkok kiszivárgása hirtelen megszakadt, majd teljesen megszűnt Újabb jelzések kémek tevékenységéről nem érkezett.

Egy tavaszi reggelen az elhárítás vezérkara megbeszélésre ült össze. A jelenlevők sejtették, hogy a kék dosszié tartalmáról lesz szó.

Bana ezredes hosszan taglalta az eddigi eredményeket...

Az elmúlt év elején figyeltek jobban fel azokra a jelzésekre, amelyek az elhárításhoz érkeztek, ősszel szaporodott a számuk. Az értékelésnél megállapították, hogy az adatok tartalma a kérdéses katonai alakulatoknál a tavaszi és a nyári állapotokra vonatkoznak. Az elhárítótiszteknek az volt a véleményük, hogy ezeket hónapokig kellett összegyűjteni. Az időrendet figyelembe véve a kora őszi állapotokról már megszakadt a titkok kiszivárgása, majd egész télen szünetelt, sőt a tavasz eleje sem hozott változást. Mintha teljesen megszakadt volna a kémhálózat tevékenysége, pedig a nyári hónapokról szóló adatok rendkívül szorgos munkára utaltak. Ennek okára az elhárítás nem talált kézenfekvő magyarázatot, csupán találgatásokra kényszerült. A tájékoztató vita követte.

Pintér Béla alezredesnek, aki a felderítés egyik legfontosabb osztályát vezette, az volt a véleménye, hogy az ellenség észrevette az elhárítás akcióit.

- Intézkedéseinkkel valahol egy olyan szálra tapintottunk, amelyet figyelemmel tarthattak és így

megriadtak - szögezte le. - Ne feledjük - folytatta a köpcös termetű, bajuszos férfi -, egy sor óvatossági rendszabály bevezetését szorgalmaztuk illetékes katonai szerveknél, az érintett alakulatokat illetően. Elég volt csupán egy apró változás, ellenfeleink máris joggal gondolhattak arra, hogy valamit megneszeltünk. Mert ellenkező esetben ugyan minek változtatni bevált dolgokon.

Pintér számtalan érvet sorakoztatott fel, amelyek véleményét támasztották alá. Azt sem tartotta véletlennek, hogy a titkok kiszivárgása éppen akkor szakadt meg amikor az elhárítás mozgásba lendült, és egy sor megelőző jellegű és felderítő intézkedést tett.

- Az a véleményem, hogy vizsgáljuk meg intézkedéseinket, és keressük meg azt a rést, amelyen az ellenség észrevehette érdeklődésünket. Ez a rés megmutatja nekünk a további teendőket. Elvégre nem ülhetünk ölbe tett kézzel, hiszen a kémek bármelyik pillanatban folytathatják tevékenységüket, ha bátorságra kapnak - fejezte be szavait az alezredes.

Beleznay Gábor az ország térképét függesztette a falra. A térképet kis zöld és piros karikák tarkították. Ez utóbbi elenyésző volt.

Az elhárítófőnök elismerően bólintott a szikár termetű osztályvezetőnek. Már hónapokkal előbb utasította, hogy az ismert jelzések, és az ellenség tudomására jutott adatok alapján áttekinthetően vázolja fel az érintett katonai objektumokat.

A zöld karikák azokat a helyeket jelezték, amelyeknél gyanús körülmény nem volt kimutatható. A piros ennek ellenkezőjét tanúsította. Ezek leginkább a Dunántúlra összpontosultak. Ott is három hely körül. Más piros karikák csak elszórtan voltak láthatók. A három hely, három város volt.

- Területileg ezeket érinti a kémhálózat tevékenysége. Itt szereztek értesüléseket - magyarázta az őrnagy. - Az adatoknak az ilyen jellegű összesítéséből az következik, hogy a városok közelében levő objektumaink a veszélyeztetettek. Jellemző, hogy itt nagy a mozgás, nehéz a gyanús körülményekre felfigyelni. A rendelkezésre álló értesüléseink szerint az ország többi részét, mint az a térképen is látható, nem érinti az ellenséges tevékenység. A dunántúli terület azonban még külön figyelmet érdemel. Itt ugyanis alig lehet szórványosságról, nagyobb területek kihagyásáról beszélni. Feltehetően az ellenség célirányosan tevékenykedik csaknem az egész Dunántúlon, s érdeklődési köre is nagyjából ide irányul. Értesüléseink alapján nyilvánvaló, hogy a megjelölt helyeken beépített embereik vannak. Ezt bizonyítja, hogy adataik pontosak, és nyilvánvalóan több csatornán érkeznek. Az utóbbira következtethetünk a híryanagok tartalmilag való kisebb, formai eltéréséből is.

Beleznay részletezte a megtett intézkedéseket osztálya részéről, de a kémtevékenység szüneteltetésének okát homlokegyenest másnak tulajdonította, mint társa, Pintér alezredes.

- Inkább hajlok arra - folytatta -, hogy az adatok elmaradásának más oka lehetett, mint az, hogy észrevették az ellenőrzés megszigorítását az alakulatoknál, az éberségi intézkedéseket. Állítom, most is tevékenykednek, csak az adatok nem jutnak ki külföldre, annál az egyszerű oknál fogva, hogy nem továbbítják azokat.

Az őrnagy felhívta a figyelmet arra, hogy ezek az adatok kiérkezésének időpontjai rendkívül érdekesek. Konkrét esettel támasztotta alá szavait. Az elmúlt év februárjának végén egy hadgyakorlat alkalmával az utász alakulatról pontos adatokat szereztek a kémek. Ez az adat viszont csak június elején jutott Nyugatra több más adattal együtt. Például szerepelt közöttük egy objektumban folyó építkezés is. Ez a munka viszont május derekán kezdődött.

- Mindebből arra következtettek - magyarázta Beleznay -, hogy az adatokat megszerző ügynöknek nem állt módjában februárban továbbítani a híryanagot. Várnia kellett. De miért? És kire? A kémhálózat egyik tagjára, akinek az a feladata, hogy összeszedje és továbbítsa az értesüléseket... Ez a valószínűbb. Ezt támasztja alá, hogy a májusi adatokat összekapcsolta a februárban megszerzettel. Abban valóban biztosak lehetünk, hogy a kémhálózat több ügynökkel rendelkezik, hiszen nem egy-egy objektumról van szó. A következtetésünk csak az lehet, hogy minden területen fokoznunk kell az ellenőrzést és a figyelmet.

Több fontos körülményt megvitattak. Abban egyetértettek, hogy a serényen tevékenykedő kémhálózatnak egyetlenegy ügynöke sem lehetett beépített. Ebben az esetben ugyanis az érintett

objektumokról, illetve katonai alakulatokról sokkalta részletesebb és értékeesebb titkok is kiszivárogtak volna. Viszont jelenlegi tevékenységük is igen veszedelmes, hiszen már eddig is fontos titkokat kaparintottak meg. Részletekként olyan adatokat gyűjtöttek össze, amelyek bizonyos következtetések levonására alkalmasak, és valóban körvonalaznak fontosabb katonai titkokat.

Azt elképzelhetetlennek tartották, hogy a térképen levő szétszórt kis piros karikák megannyi ügynököt is jelentenének. A tapasztalt elhárítótisztek tudták, hogy ez ellentmond a hírszerzés elveinek. Ugyanis egy kémhálózat tevékenysége akkor lehet sikeres, ha minőségi munkára törekszik, és kevés, de hozzáértő ügynökkel dolgozik. Egyetlen jól elhelyezett ember többet ér, mint három tucat máshol.

- Néhány mozgó ügynökük tevékenykedhet a Dunántúlon - mondta Bana ezredes. - Tájékozottságukról szerzett értesülésünk szerint ez nem elég ahhoz a feladathoz, amit végrehajtottak. Itt érdekes, esetleg új, ez eddiginél hatékonyabb, eredményes módszerekről is szó lehet. Továbbra is kérdés tehát, hogy milyen módon gyűjtik össze értesüléseiket. Ebből következik, hogy a legfontosabb feladatunk elkapni egy szálat. Az majd segít abban, hogy megtudjuk értesüléseiknek forrásait, jellegét. Lehetetlen, hogy a kémhálózat munkájában ne legyen számunkra rés. Több emberünk máris "szimatol" az adott körzetben. És az eredmény? - fordult kíváncsi tekintettel Pintérhez.

- Jelentem, egy tucat gyanús dolgot felderítettek, ezeket mind ellenőriztük. Jelenleg is kutatnak - mondta a köpcös alezredes.

- Tehát semmi.

Pintér kényszeredetten tárta szét karját.

Az elhárítófőnök befejezettnek nyilvánította a megbeszélést. Pintért és Beleznay őrnagyot azonban visszatartotta. Néhány dolgot megtárgyaltak még, majd beszélgetésük kötetlenné vált.

- Gyűjtsatok rá - kínált cigarettát az ezredes.

Pintér bánkódva ingatta fejét. Rendkívül idegesítette, hogy nem sikerült embereinek egy parányi nyomot sem felkutatni. Egyetlen olyan gyanús körülményt sem, amelybe az elhárítás belekapaszkodhatott volna.

- Várnunk kell - állapította meg Bana. - Nyitott szemmel, ugrásra készen.

- Éppen ez az idegesítő. A várakozás. Várni, miközben azok mozgolódnak, kifürkészik erőinket, titkainkat, úgy szurkálnak belénk, ahogy éppen akarnak.

- Ezt azért nem mondanám, Béla. Igaz, egy-két érzékeny pontunkat megcsípték, de kétségbeesésre nincs okunk.

Beleznay sem volt rózsás hangulatban, de hitt abban, hogy előbb-utóbb kiutat találnak a nehéz helyzetből.

- Amikor az adatokat időrendben értékeltem, feltűnt, hogy az értesüléseket nyáron, talán nyárutón juttatták ki - mondta.

- A kijuttatás a legkönnyebb - vetette közbe a köpcös alezredes. - Valaki beutazik, átveszi az anyagot, és máris kint van. Ez a magyarázata, hogy az értesülések nyáron kerültek ki. Ez az időszak a legmegfelelőbb. Rengeteg az utazó. Sokan jönnek, mennek. Mindenki tudja, hogy ilyen körülmények között nehezebb az ellenőrzés. Azt hiszem, ezen a nyáron is felkőthetjük a fehéreneműt.

Az elhárítófőnök elnyomta cigarettáját és ujjával megmasszírozta a homlokát.

- Nemcsak a nyárra kell gondolnunk, Béla - mondta csendesén, majd a szikár őrnagyra mutatott. - Gábornak van igaza. Nem az szedi össze a hálózat tagjaitól az értesüléseket, aki kiviszi. Mert ha ez így lenne, az adatok kiérkezése nem múlna az utazáson, és a titkok kiszivárgása nem szünetelne... Még mindig abból a véleményedből indulsz ki, hogy ellenségeink elbátortalanodtak. Bárki bármikor beutazhat az országba az időjárástól, évszaktól függetlenül. Vajon akkor mi indokolhatja azt, hogy ez az illető csak nyáron jöjjön?

- Kevesebb a kockázat. Több szalma kerül a kazalba, és így könnyebb megbújnia a gombostűnek - példalózott Pintér. .

Bana újabb cigarettára gyújtott."

- Értsd meg, a fordulópont nem a megszerzett értesülések kivitele. Hiszen magad is mondtad: a kijuttatás a legkönnyebb. Azt bárki elvégezheti.

- Persze, ezt sem szabad figyelmen kívül hagynunk - folytatta -, vagy valami módon elhanyagolnunk. De nekünk elsősorban azokra kell összpontosítanunk, akik ezeket a titkokat megszerzik. Arra, aki ezeket összegyűjti, értékeli. Bizonyos vagyok abban is, hogy a kémhálózat olykor maga ellenőrzi, rendezi a megszerzett értesüléseket. Még erre is van idejük.

- Szelektálnak - jegyezte meg jelentőségteljesen a szikár őrnagy.

- Mindez arra mutat, hogy hozzáértően végzik tevékenységüket. A beszélgetés később a különböző feladatokkal megbízott elhárítótisztekre terelődött. Bana megkövetelte, hogy a kémhálózat felderítésére a legkiválóbb embereket mozgósítsák.

- Valamelyikük előbb-utóbb nyomra bukkan - vélekedett.

- Biztos vagyok ebben - szögezte le Beleznay.

- Hódnak is adtam megbízást ezzel kapcsolatban. Sőt nem is akármilyen feladatot kapott.

Hód fedőnéven tevékenykedő elhárítótiszt, már nem egy esetben bebizonyította kivételes képzettségét, rátermettségét az ilyen jellegű munkára. Pintér és Beleznay nagyon is jól ismerte a fiatalembert, aki közvetlenül a főnökük irányítása alá tartozott.

- Sikerült eredményt elérnie? - kockáztatta meg az érdeklődést a köpcös alezredes.

Bana a térképre bökött.

- Hónapokig szimatolt a kis piros karikákkal jelzett helyeken, de hiába.

- Most is?

- Most Győrbe utazott...

A két osztályvezető arcán csodálkozás ült. A térkép azon részén egyetlen piros karika sem volt. Mégcsak Győr közelében sem.

- Egy baleset ügyében utazott oda - mondta az ezredes bizonytalanul. - Egy külföldi fejreállt az úton és meghalt. Ennyi az egész.

6

Varsányi rendőr százados, a bűnügyi csoport parancsnoka alaposan meglepődött vendége láttán, akinek érkezését már előre jelezték a Belügyminisztériumból. Középkorú, komoly emberre számított a már megszokott sötét öltönnyel, mely fehér inggel és vékony, egyszínű nyakkendővel egészül ki.

Az érkező magas, markáns arcú, vidám tekintetű fiatalember volt, és elegáns halványszürke, divatosan szabott öltönyt viselt, színes, nagykockás inggel, széles tarkamintás nyakkendővel.

A százados meglepetése pillanatig tartott, cigarettával, kávéval kínálta vendégét.

- Milyen az idő Pesten? - érdeklődött.

- Tavaszias. Mikor elindultam, szemerkélt az eső.

Néhány közömbös témáról váltottak szót, majd a lényegre tértek.

- A baleset érdekli, vagy a bűncselekmény? - kérdezte a százados.

- Mindkettő... Bár a bűncselekmény érdekesebb. Nem gondolja?

Varsányi kerek arca komor lett.

- Önöknek talán érdekes, de nekünk kevésbé. Tudja, mit kapok naponta emiatt a kapitány elvtárstól? Ugyanis, ha megfeszülünk sem tudunk előbbre lépni egy tapodtat sem... Az áldozat, Kis Péter huszonöt éves fiatalember. Autószerelő, ott dolgozott a vállalatnál. Ha kihallgathatnánk, vágányra kerülne az ügy, de jelenleg ez lehetetlen. Az orvosok szerint jóidéig szó sem lehet erről. És akkor sem biztos, hogy

használhatjuk, mert nincs remény a teljes gyógyulásra. Fent fekszik Pesten az agysebészet, állítólag már kétszer műtötték. Irtózatossá ütést kapott a fejére, de csodával határos módon kibírta.

- Kíváncsi vagyok minden részletre.

A százados megnyomott egy gombot az íróasztalán.

- Bekéretem az ügyet. Az iratok között minden jelentést megtalálunk - mondta.

Kiderült, hogy azon a hajnalon a Győri Autójavító Vállalat éjjeliőre felfigyelt kutyájának nyugtalanságára. A kutya általában be volt zárva a portásfülkébe. Az őrs csak akkor eresztette ki, amikor elindult, hogy körbejárja a telepet. Nos, most az őrs elengedte a kutyát, az egyenesen a kerítéshez rohant. Így fedezte fel a véres fejű, mozdulatlan férfit az összetört külföldi személygépkocsi roncsa mellett. Értesítette az ügyeletet, később a járőrök a helyszínről a mentőket, azok pedig Pestre szállították az agy és idegsebészetre.

- Rablótámadásról szó sem lehet - magyarázta később a százados. - Mindene megvolt, sem pénz, sem értéktárgy nem hiányzott.

- Valaki meg akarta ölni?

- Teljesen kizárt... Miért és kinek állt volna érdekében? Nincs semmilyen körülmény, amely erre utalna. Ellensége nem volt, már hosszabb ideje egy lánynak udvarolt.

- Mit mondott a lány? Beszéltek vele?

Varsányi éppen cigarettáért nyúlt. Keze egy pillanatra megállt a levegőben. Éles tekintetet vetett vendégére.

- Azt hiszi, nem akartunk beszélni vele? - kérdezte.

- Nem hiszem, csak kíváncsiskodom és mindent megkérdezek.

Mindketten rágyújtottak.

- Mikor a lány megtudta mi történt, elájult, úgy szedték fel a földről. Idegösszeroppanást kapott, őt is kórházba kellett vinni. Állandóan azt hajtogatta: gazdag akart lenni... gazdag akart lenni. Később hazaerestették, mi kihallgattuk. Azt mondta: nem tud semmit. Hogy mit kiabált? Arra bizony nem emlékszik. Hogy mit keresett udvarlója éjjel a telepen? Nem tudta. Annyit mondott, hogy azon az este találkozott a városban a fiúval... Ennyi az egész.

- A nagy talány - folytatta a bűnügyi csoport parancsnoka -, hogy miért ütötték le? Természetesen véletlenről szó sem lehet.

A fiatalember elgondolkozva verte le cigarettájának hamuját az asztalon levő hamutartóba.

- A magam részéről másodlagosnak tekinteném ennek a Kis Péternek a leütését - jegyezte meg.

Varsányi százados mélyet sóhajtott. Épp elég tanácsot kapott már, amelyek kivétel nélkül bosszantották. Ogy vélte, hogy a Belügyminisztériumból érkező látogató is hasonló tanácsokkal fogja bombázni. Egyáltalán nem értette, hogy ez az ügy miért és mennyiben érdekli a központi szervet. Azt ugyan sejtette, hogy valami lehet, ha érdeklődnek. Szívesen vett volna bármiféle kézzelfogható segítséget, de a pusztán tanácsokból már elege volt. Ezeket megkaphatta közvetlen feletteseitől is anélkül, hogy igényelte volna azokat.

- Nekünk elsődleges, hogy miért ütötték le a fiatalembert. Ha ezt tudjuk, következtethetünk a tettes kilétére is - mondta szűkszavúan.

- Elsősorban arra lennék kíváncsi, hogy Kis hogyan került éjnek idején a telepre. Ott verték fejbe, vagy leütötték és oda vitték?

Varsányi kelleetlenül bólintott, jelezvén, hogy megértette a kérdést.

- Találtak erre valami magyarázatot vagy következtetést?

- Igen, megkíséreltünk magyarázatot találni erre, amennyire tőlünk tellett - nyomta meg hangját a bűnügyi csoport parancsnoka. - Erőfeszítéseinkből csak egyetlenegy következtetés, illetve verzió kerekedett ki. Éspedig az, hogy Kist ott a telepen ütötték le. Máskülönben miért cipelték volna oda, ha

netán máshol ütik fejbe. Hogy mit keresett éjjel a telepen, arra úgyszintén egy logikus magyarázat akad. Lopni akart. Valami alkatrészt akart leszerelni. Ugyanis Kis hónapokkal előbb egy lerobbant személygépkocsit vásárolt, mondhatnám kilóra - magyarázta. - Egy Skodát. Ezt javíttatta. A kocsi félig kész állapotban van... A vállalatnál már több esetben előfordult, hogy kisebb alkatrészeket leloptak az ügyfelek kocsijáról. Emiatt történtek már fegyelmi elbocsájtások. Kis valószínű ilyen célból látogatott éjjel a telepre.

- Az éjjeliőr nem hallott semmi zajt?

- Messze esik onnan a portásfülke - mondta Varsányi.

- Tehát Kis alkatrésztért indult a telepre - szögezte le a fiatal férfi.

- Esküdni mernék rá... Ezt alátámasztja a nappali portás észrevétele is. A művezető, utasítására figyelte a roncsot, nehogy valami eltűnjön róla. Látta, hogy ez a Kis a roncs körül sündörgött.

- Mikor látta?

- Aznap délután... De mást nem vett észre, csak a fiú érdeklődését. Ezt követte egy bizottsági szemle.

- Miféle szemle volt az?

A százados hosszan részletezte a biztosító munkáját, valamint azt, hogy ezen részt vett a külföldi illetékes biztosító képviselője is. A fiatal férfi felélénkült.

- Ugyanazon a délutánon? - kérdezte.

- Igen.

- Nem lehetne ezt pontosabban körvonalazni? Ki volt ez a külföldi? Honnan érkezett? Mindent meg kellene tudnunk.

- Ennek semmi akadálya, nyomban intézkedem - mondta a százados. Utasította egyik beosztottját, hogy vendége kívánságának megfelelően azonnal vegye fel a kapcsolatot a biztosítóval, és tudjon meg mindent.

Beszélgetésük visszakanyarodott a telepen történt bűncselekményhez.

- Hogy ki üthette le Kist, arra is igyekeztünk magyarázatot találni - lapozott bele az ügyiratba a százados, -<- Az a véleményünk alakult ki, hogy Kistól függetlenül azon az éjjel egy másik tolvaj is meglátogatta a telepet. A sötétben egymásba botlottak és a másik, leleplezéstől tartva, leütötte a fiút. Talán abban a hiszemben, hogy az éjjeliőrbe botlott.

- Ezek szerint a tettes ugyancsak a vállalat dolgozója lehet, máskülönben miért ütötte volna le.

Varsányi megvakarta fejét.

- Hát igen - hagyta helyben a következtetést. - Mert elfuthatott volna, de talán félt, hogy felismerik. Ijedtében nem gondolt ütésének az erejére sem... Persze sok ebben az ügyben a találgatás.

A fiatal férfi hosszan töprengett, belenézett az elsődleges orvosi véleménybe, majd letette az iratot.

- Ebben az áll, hogy a sértettet hátulról érte a nagy erejű ütés. Így nehéz elképzelni, hogy ezek ott ketten a sötétben egymásba botlottak. Mert ha igen, akkor Kis Péter előlről kapta volna az ütest.

A százados kellenlenül legyintett.

- És ha ez a Kis éppen megfordult, hogy elrohanjon? - kérdezte.

A fiatal férfi alig észrevehetően elmosolyodott.

- Akkor azonban sürgősen volt annak a másíknak leütnie. Maga is egérutat nyerhetett volna minden kockázat nélkül - állította.

Varsányi cigarettára gyújtott.

- Ha két tolvaj váratlanul egymásba botlik a sötétben - folytatta a fiatal férfi -, vagy mindkettő azonnal üt, vagy sarkon fordulnak és ellenkező irányba elmenekülnek.

- Ez csak feltevés - jegyezte meg rezignáltán a százados.

- Itt majdnem minden csak feltevés... Viszont annyi különbség van köztük, hogy az egyik valószínűbb,

mint a másik - jegyezte meg udvariasan, hogy a bűnügyi csoport vezetője döntse el, melyiket tekinti erősebb érveknek.

Déltájt visszaérkezett a nyomozó a biztosítótól, és nyomban beszámolt a megtudott dolgokról. Varsányi most már kezdte sejteni az összefüggést a Belügyminisztérium érdeklődése és a balesetet szenvedett külföldi gépkocsi között. Maga is furcsállta a külföldi biztosító társaság gyors intézkedését. Az meg egyenesen gyanús volt, hogy miért távozott a két külföldi olyan gyorsan a szállóból.

Miután a beosztott távozott, a fiatal férfi azt mondta:

- Szeretném, ha segítene nekem a dolgokat tisztázni. Varsányi kezdte más szemszögből megítélni a történeteket,

- A legnagyobb készséggel... Hol kívánja kezdeni? - kérdezte.

- Ennél a lánynál. Elsősorban vele kell beszélünk. Közben megbízhatna két embert, hogy a szállóban érdeklődjenek a két német után. Percről percre tisztázzák tevékenységüket.

- Meglesz...

A bűnügyi csoport parancsnoka intézkedett, hogy mindez megtörténjen. Később gépkocsiba ültek és kihajtottak a város szélére.

A családi ház, ahol Kis Péter lányismerőse lakott, régi épület volt, és elárulta, hogy szorgalmas emberek lakják. A zöld vaskerítés frissen volt festve, az előkertet rózsák borították.

- Biztos itthon van a lány - mondta Varsányi, és a csengőre tette az ujját.

Idős, ősz hajú, törekeny asszony jött a kapuhoz. Kíváncsi tekintete aggodalmat tükrözött, amikor ráismert a századosra.

- Csak nincs valami baj? - kérdezte.

- Semmi, semmi.

Kitárult a kapu. Varsányi bemutatta vendégét, majd azzal próbálta megnyugtatni az asszonyt, hogy csupán néhány formai kérdést kívánnak feltenni Eszternek.

A lánynak sudár termete, szabályos arca volt. Csupán a tekintetén lehetett észrevenni, hogy a fiúval történt eset alaposan megviselte. Barna szemének mélyén nem csillant érdeklődés. Közömbösen fogadta a látogatást. Mozdulata, ahogy a kezét nyújtotta, tétova volt.

- Eszter! A kollégám Pestről jött, magával akar néhány szót váltani - közölte Varsányi.

- Magánjellegetű dolgokról - vetette közbe a fiatal férfi, miközben tekintete összevillant a századoséval.

Amaz értett mindebből, mert tapintatosan félrevonult az idős asszonnyal. A fiatal férfi és a lány a kert sarkába vonultak és egy padra telepedtek.

A beszélgetés jó félórát tartott, aztán elbúcsúztak.

- Nos, sikerült valami újat megtudni? - érdeklődött a bűnügyi csoport vezetője, amikor beültek a ház előtt várakozó gépkocsiba.

- Nem sokat, de annyit igen, hogy a fiú azon az éjjel pénzért ment. Feltételezem, nem kis pénzért.

- Pénzért?

- Igen...

- Ezt a lány mondta? - hitetlenkedett a százados.

- Válaszából erre lehet következtetni. Kis azon az estén nem a vakvilágba beszélt, hogy gazdag lesz.

Varsányi a fejét ingatta. Nem tudta elképelni, milyen pénzt akart ellopni Kis Péter, és egyáltalán honnan. Ismerte a pénzkezelési szabályokat, konkrétan az autójavító vállalatnál is. Éjszakára a pénztárhelyiség öreg pánccsaszekrényében csupán jelentéktelen összeg maradt. A fizetési napokon sem tartottak ott komoly pénzüsszeget. Reggel kihozták a bankból, borítékolták és azonnal fizettek. Ha ez három évvel ezelőtt történik, a százados nem csodálkozott volna Kis szándékán. Akkor még előfordult, hogy a dolgozók fizetését előző nap hozták el a bankból, és éjszakára a pánccsaszekrénybe zárták.

Időközben beértek a városba.

- Mindenesetre megkíséreljük, hogy meggyőződjünk erről - jegyezte meg a fiatal férfi.

- Erről meggyőződni?... Hogyan? Hol van ott pénz? Kézpénz?

- Azt tudom, hogy a vállalatnál nincs.

- Hát akkor miről tudnánk meggyőződni? - kérdezte a százados.

- Van egy ötletem.

- Ötlet...

- Igen, és ez talán magyarázatot ad néhány homályos kérdésre. Arra kérem, hogy ezt az ötletet maga használja fel, mert nem akarok a telepen megfordulni.

- Gondolja, sikerülni fog?

- Remélem.

A gépkocsivezető fékezett. Visszaérkeztek a kapitányságra. A százados órájára nézett.

- Kicsúsztunk az időből, de azért megebédelhetnénk - mondta.

Késő délután volt, amikor a bűnügyi csoport vezetője, három beosztottjával megjelent az autójavító vállalat telepén. Egyikük a bűnügyi technikus volt.

Lévai művezető fogadta őket.

- Néhány emberét igénybe venném - közölte Varsányi. - Dobják szét a külföldi gépkocsi roncsát.

- Az egészet?

- Csak a karosszériát.

A rendőrség megjelenése a vállalatnál felkeltette az emberek kíváncsiságát. Mindenki tudott Kis Péter szerelő rejtélyes esetéről. A legtöbben amellet kardoskodtak, hogy a fiú valamilyen alkatrészt akart ellopni, de a sötétben elesett, és életveszélyes sérülés érte. Érthető volt, hogy a telepen kíváncsi tekintetek kísérték a nyomozókat.

A művezető több emberrel indult a roncsához. Ketten hegesztőkészüléket toltak targoncán a szükséges palackokkal.

- A lángvágásról mondjanak le - közölte a százados a művezetővel. Mielőtt a kapitányságról elindultak, mindent megbeszéltek. A "vendég" arra figyelmeztetett, nehogy engedjék hegesztőkészülék használatát a roncs megbontásánál.

Lévai megtorpant.

- Hát mivel szedjük szét? - csodálkozott.

- Nem akarjuk, hogy áttüzesedjen a lemez.

- Akkor nehéz dolgunk lesz.

- Tudom, de lehet, hogy nem lesz szükség bontásra. Előbb leszereljük a mozdítható részeket.

- Azt hiszi az elvtárs, hogy olyan könnyű lesz. Azon a roncsban minden eldeformálódott, egy csavart is nehéz lesz simán kihajtani

- mondta.

Ismét megindult az egész társaság.

- Majd meglátjuk - szögezte le a százados.

Az emberek az ülések maradványait szedték ki, majd a könnyebben mozdítható, félig leszakadt szerelvényeket. A karosszéria maradványa kezdett lassan csupasz lenni. Bent a roncsban két szerelő ügködött.

- Jól figyeljenek minden apróságra, nekünk egy gombostű nagyságú tárgy is érdekes, ha az nem a kocsi felszereléséhez tartozott - figyelmeztette őket Varsányi.

- Gondolja, hogy valami ilyesfélére találunk? - kérdezte a művezető.

- Soha nem lehet tudni.

- Kisvártatva az egyik szerelő a roncs belsejében meglepetten felkiáltott. Mindannyian odasereglettek. A szerelő szinte feküdt a roncs aljában, miközben egyik keze eltűnt a lebontott oldalkárpit mögött tátongó karosszéria részében.

Varsányi izgatott lett.

- Mit talált?

- Mintha papírok lennének...

- Papírok?

- Igen, papírlapok... Csak nehéz elérni őket, mert egészen lecsúsztak a kocsi aljába, csupán az ujjam hegyével tapintom. Igen, ezek papírlapok.

Varsányi izgalomában legszívesebben félretolta volna a szerelőt, hogy maga győződjön meg arról, hogy az mit talált.

- Nem tudja kivenni? - tudakolta.

A szerelő hiába küszködött. ,

- Nem megy - húzta vissza a kezét.

Lévai intézkedett. Két ember vésővel és szerszámokkal kívülről nekiesett a lemezek a kocsi hátsó kereke mellett. Kisvártatva tenyérnyi nagyságú lyukat bontottak. A roncsban levő szerelő ismét benyúlt a részbe. Kívülről többen figyelemmel kísérték kezének irányát.

- Itt lent vannak - matatott könyékig a részben a szerelő. Kívülről maga Lévai nyúlt be a megbontott résen. Arcára volt írva, hogy sikerült megtalálnia a papírtapintású dolgot. Amikor vissza húzta kezét, a jelenlevők döbbenet néztek összeszorított öklére. De a művezető is a száját tátotta. Kezében egy csomó ötszázforintos bankjegyet tartott.

Elsőnek Varsányi tért magához.

- Maradt ott még? - kérdezte.

Lévai pislogott, mint aki nem hisz a szemének. Alig bírt megszólalni.

- Akad még...

- Akkor tágitani kell a résen. Mindet kiszedjük. Gyerünk, essenek neki - serkentette az embereket Varsányi, majd intézkedett, hogy a bűnügyi technikus fényképfelvételeket készítsen a leletről és a roncsról. - Most már értem - fordult beosztottaihoz.

Lévai még mindig nem tért magához.

- Maga ezt érti? - kérdezte.

Varsányi bólintott. Most már tudta, mit keresett azon az éjszakán Kis Péter a telepen. De azt is tudta, miért járt pórul.

7

Pintér Béla alezredes a frissen érkezett jelentéseket tanulmányozta. Az általa vezetett osztály alaposan kivette részét abból a munkából, amely a kémhálózat nyomát kutatta. Állandóan érkeztek a jelentések. Akadt néhány figyelemre méltó körülmény, de egyetlenegyben sem volt olyan hír, ami lázas izgalomba hozta volna az elhárítást. Így volt ez most is. Nyílt az ajtó. Irattartóval a hóna alatt Beleznay lépett a szobába.

- Voltál ma az öregnél? - célzott főnökükre a szikár őrnagy.

- Nem... Ma még felém sem szagolt.

Ritka volt az a nap, hogy Bana ezredes ne kérette volna magához az osztályvezetőket. Olykor előfordult, hogy felkerekedett, és rájuk nyitotta az ajtót. Ez rendszerint akkor történt, ha valami sürgős

dolog akadt.

Pintér lapos pillantást vetett a Belezsnaynál levő irattartóra.

- Hívatott? - kérdezte.

Az őrnagy bólintott. Helyet foglalt az íróasztallal szemben lévő széken, de az irattartót nem eresztette el. Csontos arca bizonytalanságot árult el.

Pintér félretolta az előtte heverő jelentéseket.

- Semmi? - érdeklődött Belezsnay.

- Semmi...

- Mond neked valamit ez a név: Hans Huber?

Az alezredes híres volt memóriájáról. Évekre visszamenőleg emlékezett egy-egy ügy apró mozzanataira is. Főként a felmerült nevek raktározódtak el a fejében. Ebben az ügyben is kezében futottak össze a gyanúsítható személyek.

Pintér megrázta fejét.

- Nem emlékszem ilyen névre - simította meg bajuszát.

- Hans Huber - ismételte Belezsnay. - Nyugatnémet állampolgár... Impresszárió. Főként a skandináv államokban és a Közel-Keleten tevékenykedik.

- Impresszárió?

- Igen... Azt hittem, hozzád futott be erről valami, és mivel telítve vagytok, az öreg rám testálta.

A köpcös alezredes tekintetében érdeklődés villant.

- Akkor ez a név valahol felmerült. Csak azt nem tudom, hogyan jutott a főnökhöz - mondta.

- A pasással semmi dolgunk, ugyanis gépkocsibaleset érte, meghalt. A kapcsolataira kaptam utasítást, ezeket kell felderítenünk. Az öreg tegnapelőtt bízott meg ezzel, és egy hetet adott rá...

- Ha ilyen sok határidőt szabott meg, nem valami sürgős az ügy.

- Csakhogy délelőtt rátelefonált... Úgy készüljek, hogy kettőkor vár, beszámolást kér, amit eddig végeztünk. Eddig! Mindössze két nap. Megvallom, alig kapartunk össze valamit... Biztos nem véletlen, hogy ez sürgős lett. Gondoltam, hogy te talán többet tudsz erről a Huberről.

Pintérben hirtelen világosság gyúlt.

- Tudod, ki ez? - kérdezte.

- Győr mellett baleset érte a napokban. Ami megmaradt belőle, visszashállították - magyarázta Belezsnay, majd a homlokára csapott, és szeme kerekre tágult.

- Ezt a balesetet említette az öreg - folytatta meglepetten -, amikor Hód tevékenysége szóba jött... Győr mellett. Hát persze, ez a Hans Huber az. Most már értem, honnan került az öreg fülébe a bogár.

Pintért érdekelte, hogy mit sikerült megállapítani a szörnyethalt férfi kapcsolatairól. Az őrnagy vállat vont.

- Igen jól ismerték a cirkuszi szakemberek. Minden kapcsolata ezekhez fűződik - mondta.

- Tehát artistákkal, mutatványosokkal foglalkozott, ezeket közvetítette.

- Több külföldi szerződést nyélbeütött. Olykor egy-egy cirkusz nyugati útját is megszervezte, menedzselte őket. Zsonglőrök, állat-szelídítők, bűvészek, illuzionisták szerepeltek a listáján. Az illetékesek azt mondják, hogy személyesen ismerte cirkuszi világunk teljes élvonalát.

- Nem irigylésre méltó feladat mindezt ellenőrizni - jegyezte meg az alezredes.

Belezsnay az órájára nézett. Jó tíz perce volt még. Cigaretára gyújtott, és a füstöt mélyen leszívta. A bizonytalanság még ott ült az arcán.

- Persze, ezek jó része felületes kapcsolat volt - mondta,

- Te csak hiszed - vetette közbe Pintér.

- Kevés a szoros ismeretség. Talán kettő vagy három van ilyen.

- Két nap alatt csak ennyi derült ki - magyarázta Pintér. - Meglásd, ha jobban utána néztek, bővül a személyek listája. Tüdöd mivel foglalkozik egy impresszárió? Mindennel. Ez az ember mindenkivel személyesen tárgyalt, megnézte műsoraikat, szerződéseket kötött. Azoknak is többet jelentett a felületes kapcsolatnál, akiknek az útját odakint egyengette. Ugyanis rajta múlt, hogy az illető milyen szerződést kapott, mennyire kedvezőt, hányszor lépett fel és hol, mennyit keresett. Lefogadom, hogy lokálműsorok szervezésével is foglalkozott, elvégre kisebb számok beleilleszkedtek ebbe. Így van?

Beleznay bólintott és olyan arcot vágott, mintha a fogát húzták volna.

- Na látod - folytatta az alezredes. - Olyan lesz ez, mint a véget nem érő kígyó. Mész, haladsz előre és olybá tűnik, mintha soha sem jutnál a végére.

- Nem biztos, hogy érdekes lesz a számunkra.

Pintér a fejét rázta.

- Ennek az ellenkezőjét állítom - mondta. - Hans Huber ügyét Hód állította az előtérbe. Akkor pedig az elhárítótisztünknek nem csupán homályos érzései vannak. Más is akad a tarsolyában... Jóllehet, ezt a mást már jelentette is, azért villanyozódott fel a főnök, és hívat most magához. Egyszeriben sürgős lett az ügy.

- Még nem tudom, mennyiben van köze a jelenlegi ügyünkhöz, de majd elvállik - jegyezte meg Beleznay, és gondolata visszakanyarodott az emberei által megállapított tényekhez. - Persze, abban nincs igazad, hogy mindent ez a Hans Huber bonyolított... Amikor Budapestre jött, más is besegített neki. Például a Cirkusz Vállalat egyik szervezője, bizonyos Theodor Amadeuszné...

Pintér elámult.

- Kicsoda? - kérdezte.

- Theodor Amadeuszné, máskülönb a "szép Etelka". Bomba jó nő, harmincéves, sudár, mint a jegyene. Mindenki csak szép Etelkának hívja... Talán ismerős a neve?

Az alezredes fejét ingatta.

- Nem ismerős... Biztos nem magyar a nő - mondta.

- Nem a fenét... Nyírségi parasztlány volt. Tizenöt éve a Nagycirkuszban kezdett. Az embereim állapították meg.

- Illuzionistaként lépett a porondra - mosolyodott el Pintér.

- Dehogyan. A porondra ritkán lépett. Negyedmagával a függőynél állt lenge szerelésben, csákóban. Később esti iskolában érettségit tett, majd a központba került adminisztrátornak. Nyelvet tanult, szervező tanfolyamot végzett. Néhány éve önálló szervező, perfekt beszél németül. Talpraesett nőnek ismerik. Azt mondják, jegyben járt a Mecseki ugrócsoport untermánjával, aki a hátán tartotta az egész társaságot, de aztán szétváltak... Ekkor ment férjhez egy görög artistához, aki itt lépett fel. A férfit "szármaló lepkének" nevezték, trikóban mindössze ötven kiló volt, alacsony, jelentéktelen termetű.

- Nagy szerelem lehetett... Beleznay legyintett.

- Azt suttozták, hogy csak névházasság volt. Egy csomó ember még most is tűzbe teszi a kezét, hogy nem volt köztük semmi. A "szármaló lepke", miután lejárt a szerződése, továbbállt, a nő itt maradt - mondta.

- Meg kell nézni, hogy kért-e útlevelet - vetette közbe az alezredes.

- Nem kért, nem akart a férfi után menni. Hogy aztán erre a házasságra miért volt szükség, senki sem tudja. Lehet, a nőt a számítás vezérelte, máskülönb miért adta volna a kezét a görögnek. Kint járt artisták mondják, hogy a "szármaló lepke" később valami gyémántcsempész társaságba keveredett. Közvetítő volt Afrika és Amszterdam között. A francia rendőrség nem egy esetben még a cirkuszban is háborgatta. Gondolom, a nő azt hitte, gazdag. Mikor hozzáment és kiderült, hogy a görög szegény, mint a templom egere, és a levegőben kell röpködni, hogy megéljen, vége lett a szerelemnek.

Pintér alezredes rövid ideig töprengett, majd azt mondta:

- Azt hiszem, részünkre inkább ennek a nőnek az impresszárióhoz fűződő kapcsolata lehet az érdekes, mint a göröggel történt házassága... Mindenesetre kíváncsi vagyok, hogy mit szól mindehhez a főnök.

- Majd megmondom - emelkedett fel a székről az őrnagy, mert már csak néhány perc hiányzott az elhárítófőnökkel megbeszélte időponthoz. - Délután néhány emberemet is visszavárom, akik a Cirkusz Vállalat és az elhunyt Hans Huber kapcsolatát vizsgálják. Talán azok többet tudnak ennél mondani.

Miután a szikár őrnagy távozott, Pintér gondolataiba mélyedve ült íróasztalánál, és cigarettáját szívta. Olyan érzése támadt, hogy Beleznay kezében levő szál még nagyobb lendületre serkentheti az elhárítást. Mindezt arra alapozta, hogy a jelzés Hód fedőnevű elhárítóosztól érkezett. Ha pedig így történt, akkor Hans Huber kapcsolata már túl van azon a ponton, hogy valamiféle sejtésből táplált gyanúról lenne szó.

Az alezredes nagyon is jól emlékezett az elmúlt évek állambiztonsági ügyeire, amelyekből Hód kivette részét. A fiatal elhárítóosztályt majdnem mindegyik jelzése betalált, és igazolta a korábbi gyanút.

Pintérnek nem kellett várnia Beleznayra, hogy kielégítse kíváncsiságát. Alig másfél órával később az elhárítófőnök magához rendelte. Beleznay is ott ült a fotelban és az irattartóban levő jelentésekkel bajlódott.

Az ezredes nagy vonalakban vázolta Hans Huber kapcsolatáról felderített tényeket, melyet Pintér már hallott.

- Gábor percekkel előbb újabb jelentést kapott embereitől. Ezek szerint alapos a gyanú, hogy a német és ez a Theodor Ami... vagy kicsoda...

- Theodor Amadeuszné, szép Etelka - vetette közbe a szikár őrnagy.

Bana Dénes legyintett.

- Legyen csak szép Etelka - mondta. - Nos, a nő és Hans Huber nemcsak hivatalos kapcsolatban voltak egymással...

Pintér bajusza alatt elmosolyodott, mert megszokta, hogy az elhárítófőnök mindig nevének nevezte a dolgokat. Mindez nem kerülte el az ezredes figyelmét.

- Gábor útján intézkedtem, hogy most azonnal vegyék figyelés alá ezt a nőt, és egy percre sem tévesszék szem elől. Feltehetően még nem tudja, mi történt az impresszárióval. Viselkedése elárulja idegességét, de ez talán annak a következménye, hogy ez a hopmester nem érkezett meg időre. A késés okát persze majd megtudja. De nekünk is tudnunk kell, hogy mindegyikre miképpen reagál. Mit csinál majd... Érthető?

Pintér jelentkezett.

- Úgy vélem, ezek szerint igen fontos nyomra bukkantunk - mondta, mert szeretett volna többet tudni a háttérben levő eseményekről, amelyek az intézkedéseket indokolták.

Az ezredes határozatlan mozdulatot tett a kezével.

- Lehet, jelentős a nyom. De egyelőre semmi köze az általunk kutatott kémhálózatához. Persze, ennek az ellenkezője is elképzelhető. Gábornak újabb utasításokat adtam. Üljetek össze, és osszátok meg a munkát. Estére biztosan többet tudunk - vélekedett.

Azok értetlenül néztek. Egyikük sem tudta, minek tulajdonítsa az elhárítófőnök optimizmusát.

Bana észrevette meglepődésüket és azt mondta:

- Hód telefonált Győrből... Sürgős ügyben halaszthatatlan találkozót kért estére.

8

A Cirkusz Vállalatnál már hónapok óta a közelgő nyárra készültek. Vidéki mozgócirkuszok szervezésén fáradoztak. Ebben az évben négy nagyobb és két kisebbet kívántak útnak indítani.

Theodor Amadeusznének napközben még lélegzetvételre is alig maradt ideje. Délelőttönként különféle bemutató műsorszámokat tekintett meg, állandó tárgyalásban volt artistákkal, idomárokkal, bűvészekkel, a cirkuszi világ valamennyi képviselőjével. A számok megtekintésére csupán látványosság megítélése miatt volt szüksége, a szakmai rész elbírálása elsősorban a mozgócirkuszok megbízott igazgatóira tartozott. Viszont maga is beleszólhatott egy-egy cirkusz programjába. A számok megtekintését rendszerint megbeszélés, s vita követte. A megbízott igazgatók érthetően a legszínvonalasabb művészek után kapkodtak, majd mindegyikük a világszámokat akarta megkaparintani. A vállalatnak viszont munkát kellett biztosítani a gyengébb tehetséggel bírónak is, ezért aztán Amadeuszné késhegyre menő vitákban igyekezett meggyőzni a megbízott igazgatókat egy-egy szám műsorba vételéről.

A csinos nő kiválóan értette a dolgát. Ha kellett, órákig érvelt, hogy meggyőzze álláspontjáról vitapartnerét, más esetben szinte körüludvarolta a makacskodó igazgatót, aki már csak a kedvéért is lemondott korábbi álláspontjáról, és engedett a szervező kérésének. A művészek versengtek a kegyeiért, becsülték talpraesetséget, okosságát és szakmai hozzáértését. Tudták viszont azt is, hogy a külföldi szerződés vagy impresszáriói érdeklődés elsősorban rajta keresztül érhető el. Elvégre első kézből Etelka hívhatja fel rájuk a figyelmet az érdeklődő impresszáriónál.

Azon a délután Amadeuszné több telefont bonyolított le vidékkel. Engedélyeket intézett a megyei tanácsoknál az útba indítandó mozgócirkuszok részére, és a pillanatnyi szünetekben a hozzá érkező emberekkel tárgyalt.

A kövér Petrés, az Apolló mozgócirkusz igazgatója szemrehányást jött tenni.

- Már megint mehetünk a Nyírségbe - mondta felpaprikázva. - Bezzeg, a Saturnus ismételen Nyugat-Magyarországon fog turnézni. Csak tudnám, honnan a protekció? Tavaly azt mondták, hogy mi megyünk oda, és tessék...

Majd mindegyik cirkusz az ország északi vagy nyugati megyéjében akart turnézni. Ez érthető volt, hiszen ott sokkal nagyobb bevételre tettek szert, mint máshol. Mindez aztán befolyásolta a prémiumot és ez nem volt mindegy a cirkusz egyetlen tagjának sem. A vállalat viszont országosan szervezett. Minden területrészt számításba vett, függetlenül a várható anyagi nyereségtől. Nemcsak a bevételt tartották szem előtt, amikor a mozgócirkuszok tevékenységének helyeit és útvonalukat megszabták. Ezt mindenki tudta.

Petrés is tisztában volt ezzel, de nem nyugodott bele.

- Minek ígérgetnek, amikor mást döntenek - méltatlankodott.

- Velem ne veszekedjen, Bálint bácsi - mondta Etelka.

- Hát kivel?... Talán a sarki újságárusnak keseregjek?

- Én tettem ígéretet magának, hogy ebben az évben máshová mennek?

A kövér férfi lerogyott egy székre, zsebkezdőjével megtörölte verejtékező homlokát. Fújtatott, akár egy kivénhedt gőzmozdony. Egykor pufók fiatalember volt, zenebohóc.

- Azt nem mondtam, hogy maga volt, Etelka...

- Akkor meg ne velem veszekedjen.

Petrés legyintett, és olyan arcot vágott, mintha utolsó fillérét vesztette volna el a lóversenyen.

- Tudja azt maga jól, hogy ki ígérte ezt... A nagyasszonyhoz pedig nem jutok be - célzott a vállalat igazgatónőjére. - Persze, magán is múltott, mert úgy dédelgeti a Saturnust, mintha édesfia lenne.

A csinos nő felcsattant.

- Ez nem protekció kérdése vagy valamiféle dédelgetésé. Két megye külön kérte, hogy ez évben ismét a Saturnus menjen hozzájuk. Írásban kérték, ennyi az egész... Nekem nem sok közöm volt hozzá.

Azon nyomban parázs vita kerekedett köztük. Az irodában levő tisztviselők csodálkoztak. Petrés Bálintot már ismerték, tudták, hogy nehéz természetű, hangoskodó. De megszokták, hogy Etelka még a legvadabb vitákban is megőrzi nyugalmát, hangos szót soha nem hallottak tőle. Ellenben most Etelka volt az, aki szinte túl akarta harsogni a kövér férfit. Nyugalmának nyoma sem volt. Egy olyan dolgon izgatta fel magát, amely egyébként napirenden volt a vállalatnál. Természetesen, mindig voltak elégedetlenek,

akik ezzel vagy azzal nem értettek egyet, szinte mindent kifogásoltak, Ilyenkor Etelka volt a villámhárító.

A veszekedést kint a folyósón is meghallották, sőt a szomszéd irodákban is, mert gyakran nyílt az ajtó és kíváncsi tekintetek lestek be.

Amadeuszné váratlanul félbehagyta a kiabálást, és sírógörcsben tört ki. Ráborult az asztalra, miközben a többiek köréje sereglettek, és csitítani próbálták.

Petrés hatalmas zsebkendőjével törülközött.

- Nem akartam bántani... - bizonygatta. Az egyik tisztviselő kituszkolta az irodából.

Etelka csak nagy sokára nyugodott meg. A gépirónőt, aki egy pohár vízért indult, megállították a folyósón.

- Mi történt Etelkával? - kérdezték.

- Rettenetesen kiborult, ilyenek még nem láttam... Igaz, már napok óta ideges volt, de uralkodott magán... Most az öreg Petrés a marhaságával viszont betette nála az ajtót.

- Az öreg mindig ilyen volt - jegyezte meg az egyik érdeklődő - Etelkán csodálkozom, miért hagyta magát bepörgetni.

- Istenkém, hát kopnak az idegei - mondta a gépirónő.

Amadeuszné lassan megnyugodott. Később még több emberrel tárgyalt, de akkorra már nyoma sem volt rajta az alig egy órája lezajlott idegrohamnak. Viszont azok, akik együtt dolgoztak vele, észrevették, hogy változatlanul benne vibrál a feszültség, a nyugalma csupán mérhetetlen önuralmának köszönhető.

A csinos nőt váratlanul az igazgatóhelyettes hívatta. Kérte, vigye hozzá az előjegyzett külföldi szerződéseket, Etelka előkereste a kért anyagokat, és máris indult.

Kincses igazgatóhelyettes gondterhelt arccal fogadta.

- Üljön le, Etelka - invitálta. - Hogy mennek a dolgok?

- A szokott kerékvágásban, persze vannak problémák.

- Hallom, a Saturnus és az Apolló már teljesen rendben van... Ez a maga munkáját dicséri.

- Köszönöm... A két cirkusznak teljes a műsora, útjukat előkészítettük. Csupán a technikai felszereléseket kell kiegészítenünk. A Saturnus két újabb lakókocsit igényelt terven felül, az Apollónak pedig teherautó és vontatóhiánya van. Jogos az igényük.

- Megoldjuk...

- Köszönöm a nevükben...

Kincses bólintott, és belelapozott az iratokba. A szerződéseket már tavaly előjegyzésbe vették. A listán különféle művészek szerepeltek, kezdve az artistáktól az idomárokig. A két cirkusz teljes műsora kitelt volna ebből. A számok a szerződötő impresszárió, saját kívánságára kerültek előjegyzésbe. Néhány pedig a vállalat ajánlataként. Kisvártatva az igazgatóhelyettes visszaadta a szerződéseket.

- Arra voltam kíváncsi, Huber úr hány számot kötött le - magyarázta.

- Harminckettőt...

- Két estét betöltő műsort.

- Igen.

Kincses bólintott.

- Sajnos ezekből a szerződésekből valószínű semmi sem lesz. Legalábbis ebben az évben már nem. Azt hiszem, Etelka, maga tudja, hogy ez mit jelent.

A csinos nő csak bámult. Természetesen, azt tudta, hogy mire céloz az igazgatóhelyettes. Két cirkusz műsora szabadul fel teljesen váratlanul, és ez egy sor problémát jelent. Sőt, nem is akármilyen gondot. Az előjegyzésekben szerepelt művészek ez ideig nem kötötték le magukat más szerződésekkel, elfoglaltsággal, mert várták, hogy utazzanak. Viszont, ha ez kútba esik, gondoskodni kell foglalkoztatásukról. Ez csak úgy történhet, hogy két új mozgócirkuszt szerveznek. Ennek gyakorlatilag

rengeteg akadálya volt. Elsősorban a felszerelés, lakókocsik, vontatók, műszaki berendezések.

Amit Amadeuszné nem értett, az a igazgatóhelyettes pesszimizmusa volt. Honnan vette, hogy ezekre a szerződésekre nem lehet számítani?

- Huber úr már aláírta a szerződéseket - mondta. - Maga választotta ki a jelenlétemben. Tárgyalt a művészekkel, és személy szerint ragaszkodott hozzájuk.

Kincses megnyúlt arccal bólintott.

- Tudom, hogy így volt - mondta.

- Huber úrral szemben nincs okunk aggályra. Minden esetben teljesítette a szerződésben vállalt kötelezettségeit. Mondhatnám, egyike a legjobb ügyfeleinknek.

Az igazgatóhelyettes torkát köszörülte.

- Most kaptam telefont Hamburgból - mondta. A nő csinos arca feszült kíváncsiságot tükrözött.

- Huber úr irodája közölte - folytatta Kincses -, hogy bizonytalan időre eláll az aláírt szerződések teljesítésétől. Természetesen a lemondásért megkapjuk a százalékot. Mindez engem megdöbrentett... Maga is tudja, Etelka, hogy napok óta vártuk Huber urat, hiszen jelezte érkezését. Nos, kiderült, hogy miért vártuk hiába... Amit mondok, fájni fog, mert maga bensőséges kapcsolatban állt vele. Huber urat, útban hozzánk, gépkocsibaleset érte. A katasztrófa nálunk történt, és ő meghalt... Ez hát a helyzet. Mindenesetre meg próbáljuk az általa előjegyzett szerződéseket más impresszárióknak...

Az igazgatóhelyettes félbeszakította szavait, mert észrevette, hogy a nő elfehéredett, majd annyira megsédült, hogy kis híján leesett a székről.

- Rosszul van, Etelka? - ugrott fel Kincses és megfogta a nő vállát.

- Óh, köszönöm - rebegte alig hallhatóan Amadeuszné, s fáradt mozdulattal hátrasimította hosszú, barna haját. - Nem érzem magam rosszul, csak váratlanul ért a hír.

Hosszú percek teltek el, míg valamennyire rendbejött.

- Menjen most haza - tanácsolta Kincses. - Majd holnap megbeszéljük a szükséges dolgokat, amelyet az új helyzet hozott.

Amadeuszné nem tudta, hogyan jött ki főnökétől. Hans Huber halálának híre szinte letaglózta. Úgy érezte, végtagjai nem engedelmessé válnak akarátának, mozdulatai tétozók voltak, lába remegett. Sápadt arccal ment az irodába, és lerogyott íróasztalához.

A titkárnő jött be a szerződésekkel, amelyet Kincsesnél felejtett.

- Magam is sajnálom, drágám, ezt a Hubert - sóhajtotta. - Igazi úriember volt.

A vállalatnál pillanat alatt híre ment a dolognak. Az érdeklődők egymásnak adták a kilincset Etelkánál. Mindenki őt ostromolta, hátha részleteket is tud a tragikus körülményekről.

Amadeuszné tartotta magát, csupán az arcáról lehetett leolvasni, hogy a tragédia mennyire meglepetésként érte. Sejtette, hogy az érdeklődők elsősorban rá kíváncsiak. Árgus szemmel lestek az arcát, minden rezzenését, hogy ebből mérjék le, milyen mély volt a kapcsolata Hans Huberrel. Nem kéredezkedett el, holott Kincses azt javasolta, menjen haza. Kivárta a munkaidő végét és a többiekkel együtt hagyta el a hivatalt.

Első útja telefonfülkéhez vezetett. Ránki Zoltánt hívta, a Saturnus cirkusz megbízott igazgatóját. Nem találta otthon. Érdeklődésére azt a választ kapta, hogy az idős férfi kint van a Nagycirkuszban. Újabb telefon...

Ránki a manézsbán volt, ahol különféle próbák folytak, de pár perc várakozás után jelentkezett. Amadeuszné minden bevezető nélkül a tárgyra tért.

- Zoli bácsi, azonnal találkozunk kell.

- Béreiék próbáját várom. Kíváncsi vagyok az új számukra. Tudod, miért.

A Bérei testvérek hárman voltak, és közepes artistáknak könyvelték el őket. A trapézon csupán rutinfeladatokat hajtottak végre. Sima, egyszerű számuk volt, amely nélkülözötte a különösebb attrakciót.

Azonban az elsők között voltak, akik a közelmúltban áttértek az ugrószámokra. Kifeszített, rugalmas gumihálón látványos szaltókat, páros ugrásokat produkáltak, és e kategóriában megközelítették a világszínvonalat. A szakembereknek az volt a véleményük, hogy csupán idő és gyakorlat kérdése, Béreiék máris az elsők közé törnek. A három testvér még nem kapott szerződést a nyári idényre, viszont jelentkeztek, hogy szívesen dolgoznának a Saturnus műsorában.

Amadeuszné minderről tudott, hiszen nemegyszer beszélt már maga is az idősebb Béreivel. Ő irányította Ránki Zoltánhoz őket.

- Azonnal beszélünk kell - ismételte. - Bízd másra a próba megtekintését.

Az idős férfi megérezhette a nő hangjában, hogy valami rendkívüli eset történt.

- Mi baj van? - érdeklődött.

- Nem telefontéma.

- Etelka, csak egy órácskára van szükségem.

Amadeuszné nem tudta visszatartani érzelmeit, elcsukló hangon sími kezdett.

- Halló... halló... Mi történt, Etelka? - hangzott a kagylóból.

- Hans... Hans meghalt.

- Úristen! Ez nem lehet igaz!

- De igaz, igaz... Meghalt - zokogta a nő.

Pillanatnyi csend támadt, majd Ránki megszólalt:

- Azonnal indulok, a Hóvirágban várok rád.

Az eszpresszó a cirkuszi emberek törzshelye volt, a Városliget közelében. Amadeuszné azonban nem akart ott találkozni, ahol mindenki ismerte őket. Képtelen volt eltitkolni fájalmát. Minek adjon okot másoknak pletykára. Távol a Városligettől egy másik találkahelyben egyeztek meg. A férfi megígérte, hogy máris indul.

Ránki taxival ment a megbeszélt eszpresszóba. Amadeuszné még nem érkezett meg. A férfi egy félreeső helyen levő asztalnál foglalt helyet, ahol majd zavartalanul beszélhetnek. Kisvártatva befutott a nő is. Csinos arcán nyomban észre lehetett venni, hogy a tragikus esemény mélyen érintette.

Az idős férfi nyomban a lényegre tért.

- Hogyan történt? - kérdezte döbbsen.

- Tudom is én... Meghalt - mondta -, és ezzel vége.

Nagy barna szeme elhomályosodott.

- Tehát ezért vártunk rá hiába...

- Egy hete történt - bámult maga elé a nő. - Pontosan egy hete. Már átlépte a határt, amikor baleset érte kocsjával és szörnyethalt. - összetörtén, görnyedten ült. Észre sem vette a felszolgálónót, aki az asztalukhoz lépett.

Ránki konyakot rendelt kávéval. Miután a felszolgálónó távozott, a fejét ingatva megszólalt:

- Mindig gyorsan hajtott, mindig... De ki hitte volna, hogy így jár? Rutinos vezető volt.

A helyiség üvegén át látni lehetett a késő délutáni napfényben fürdő Körutat. Az emberek kényelmesen ballagtak, élvezték a jó időt. A csúcsforgalom még váratott magára.

Amadeusznét az idős férfi hangja térítette magához. Ránki az után érdeklődött, ki értesítette a balesetről, Hans Huber haláláról. A nő részletezte Kincessel történt beszélgetését.

- Igaza van neki, lőttek a szerződéseknek - szögezte le elkeseredetten az idős férfi. - Hans halála betette nekünk az ajtót. Egyrészt...

- Hallgass - fogta vissza hangját a nő. Amaz egy pillanatig meglepetten nézett.

- Etelka kedves, ez ténykérdés - mondta csendesen.

- Akkor is hallgass, tudom, téged csak a pénz érdekel. A pénz. Emiatt fájlalod Hans halálát... De én benne mást vesztettem el. Érted, mi omlott bennem össze? Ezt te tudod a legjobban. Ezért most hallgass. Egy szóval sem említsd, mert tudom, hogy mit siratsz.

Ránki bizonytalan mozdulatot tett kezével.

- A barátom volt - mondta.

Amadeuszné felemelte könnytől áztatott arcát. Már nem törődött vele, hogy mások is észreveszik bánatát.

- Persze, a barátod volt, de miért? - szegezte a másiknak a kérdést. - Ne mondj semmit, mindent tudok.

Ránkinak már a kezdet kezdetén, amikor megismerte az impresszáriót, nem volt kétsége a felől, hogy Etelka szimpatizál a középkorú, sima modorú férfival. Hivatalosan kalauzolta Hubert cirkuszról cirkuszra. A férfi egy sor előadást tekintett meg Etelka társaságában, és vidékre is elutaztak a turnékon levők megtekintésére. Mindez évekkel ezelőtt történt. Huber Ránkival tárgyalt legtöbbit, és hallgatott tanácsára. Ránki ugyanis a harmincas évek végén egy világhírű artistacsoport tagja volt. A cirkuszi mesterségnek minden csínját-bínját értette. Érthető volt a német részéről az abszolút bizalom. Sikerült is több szerződést nyélbe ütni. Ránki így akaratlanul is tanúja volt Etelka és Huber között levő vonzalom kialakulásának. A nő ezt követően Ránkit érezte magához a legközelebbi barátjának, és csaknem mindent elmondott Huberhez fűződő kapcsolatáról. Így Ránki tanúja volt a két ember közötti szerelem megcsappanásának is. Tudta, hogy Huber több ízben kérte a nőt, hogy menjen ki hozzá, és maradjon ott. A férfinak viszont felesége volt, aki pénzelte impresszáriós tevékenységét. Válasról tehát szó sem lehetett. Etelka pedig nem volt hajlandó odakint a szerető szerepében tetszelegni. Ezt itthon is megtehetette, amikor Huber Budapestre látogatott.

A német egy alkalommal azzal érkezett, hogy felesége mégiscsak hajlandó a válásra. Elhatározta, felhagy eddigi tevékenységével, és máshol helyezkedik el. Könyörgött Etelkának, utazzon hozzá, és maradjon ott. A nő azonban nem volt hajlandó, csak abban az esetben, ha Huber előbb elválna. Ekkor a német rávette, hogy kössön névházasságot egyik jó emberével, aki neki lekötöztette. Így vállalt rövid szerződést Budapesten Theodor Amadeusz, görög származású artista. Nyélbe ütötték a házasságot, és Etelka várt Hubert értesítésére. Csak ezután kérte volna a kiutazást névleges férje után. Kint, persze, elvált volna a görögtől, hogy Huberhez mehessen feleségül. Időközben az impresszárió ismételt magyarázkodni kezdett, hogy válási terve füstbe ment. Etelka tudta, hogy lassan egyoldalúvá válik a szerelem, de nem volt ereje változtatni rajta. Továbbra is szerette a férfit, és alig várta, hogy ide utazzon.

A helyiség lassan kezdett megtelni. Ránki sajnálkozó pillantást vetett az összetört nőre.

- Etelka kedves, mikor tudunk majd beszélgetni? - kérdezte óvatosan.

- Nem kell félned, Zoli bácsi. Hamarosan rendbe jövök.

Az idős férfi szaporán bólintgatott, mintha fejét ütögetnék.

- Jó, jó... Ha majd úgy gondolod, beszélgethetünk.

- Sor kerül rá...

- Persze, persze. De azért ne feledkezz meg arról, hogy sürgősen tennünk kell valamit. Nem ülhetünk ölbe tett kézzel, elvégre a pénzünkről van szó... Az élet megy tovább könyörtelenül. Nekünk pedig előre kell néznünk. Csak előre. Érted, kedves?

Amadeuszné nyugalmat erőltetett magára.

- Mikor indultok a cirkusszal? - próbálkozott közömbös témával.

Ránki kapva kapott az alkalmon.

- Három hét múlva. Mindenesetre megszerzem a Bérei-testvéreket, a zenebohóc szám amúgyis kiesett, tehát beleférnek a műsoridőbe.

- És ha nem kapjátok meg az igényelt lakókocsit? Akkor hová teszed őket?

- Hiszen megígérted, hogy kihajtod nekem - bizonytalankodott az idős férfi.

Amadeuszné bólintott.

- Megkapod, ha egyetlen mód is kínálkozik rá - mondta.

- Lejössz a turnénkra?

- Talán egy-két napra... Tárgyalnom kell a tanáccsal. Állítólag Veszprémben hálózatról nem tudják biztosítani a villanyellátást.

- De hiszen tavaly semmi probléma sem volt.

- Az tavaly volt - válaszolt csendesen a nő. - Tavaly...

Ránki mindenbe mert volna fogadni, hogy ismét Huberra gondol a nő, ezért nem mert megszólalni, inkább hallgatott. Kisvártatva Amadeuszné szedelődzködni kezdett.

- Menjünk - javasolta. - Képtelen vagyok tovább itt lenni.

Ránki fizetett, és indultak. Kint az utcán búcsút vettek egymástól.

A nő villamosra szállt, nem lakott messze. Az idős férfi hosszan nézett utána, majd elgondolkozva ingatta fejét. Egy arra haladó taxinak intett, és bevágta magát a kocsiba.

Theodor Amadeuszné csak otthon veszítette el igazán a fejét. Amint átlépte lakása küszöbét, torka összeszorult. Bent a szobában elemi erővel tört fel belőle a zokogás. Ruhástul az ágyra vetette magát és a párnába temette az arcát.

A telefon csengése riasztotta fel. Kint az utcán már sötét este volt, csupán az utcai lámpák fénye vetődött a szobába. Miközben a telefonhoz ment, úgy érezte, mintha minden porcikáját összetörték volna, fejét hasogatta a fájdalom. Első hallásra nem is tudta, ki hívta, csak később ismert rá Czukor Dezső egyensúlyozó művész hangjára.

- Parancsoljon, Dezső - próbált tárgyilagos hangot megütni.

- Elnézést, Etelka a zavarásért, ne vegye tolazkodásnak, amiért felhívtam... Tudja, milyen jól ismertem Hubertot. Nos, engem is megrázott az eset, szeretném magának kifejezni őszinte együttérzésemet.

Amadeuszné fáradt mozdulattal hátrasimította a haját.

- Köszönöm, Dezső - mondta és akaratlanul is az jutott eszébe, hogy Czukor az első, aki ezt teszi vele. Még maga Ránki sem mondott hasonlót. - Kitől értesült a szomorú hírről?

- Az előbb Zolival találkoztam, ő újságolta.

- Visszament a Nagycirkuszba?

- Az igazat megvallva, nem közvetlenül Zolitól tudtam meg, hanem a Hóvirágban beszéltek. Állítólag Zolitól hallották - mentegetődzött az egyensúlyozó művész.

- Értem...

- Talán nem igaz a hír?

- Sajnos, igaz.

Czukor elbúcsúzott és letette a kagylót.

Amadeuszné percekig értetlenül állt. Egy pillanatig sem hitte, hogy a hírt Ránki terjesztette volna el a Hóvirágban, mint ahogy azt Czukor állította.

9

Kellemes tavaszi este volt, a felhőtlen égen sziporkáztak a csillagok. A Szabadság-hegy csúcsán levő üres parkolóhelyet csupán a holdfény világította meg.

Éles reflektorfényrel egy Mercedes érkezett. Amint megállt, kihunytt a lámpája. Vezetője kiszállt, lezárta az ajtót, és kényelmesen, mint aki sétára indul, a hegyoldal padsora felé irányította lépteit.

Lent a messzeségben, mint megannyi fénylő gyöngyszem, ragyogtak a város fényei.

Az egyik padnál cigaretta parazsa izzott fel a sötétben. Magányos férfi üldögélt ott. Az érkező egyenesen oda ment és helyet foglalt a padon.

- Jó estét, Hód - szólalt meg.

- Jelentkezem, ezredes elvtárs...

Bana nem rejtette véka alá türelmetlen kíváncsiságát. Már kora délutántól erre a pillanatra várt. Ismerte beosztottját, és tudta, ha annak rendkívül sürgős a találkozás, akkor valami olyan dologra bukkant, amely fontos lehet az elhárításnak.

A fiatalember halk hangon beszámolt győri útjáról, a gépkocsi-baleset körülményéről. Hosszan részletezte a megtudott dolgokat, majd rátért Kis Péter szerelő esetére.

Az ezredes türelmesen hallgatott, de amikor beosztottja a roncs átkutatásához ért, hirtelen közbeszólt:

- Találtak valamit?

- Pontosan négyezer-ötszáz forintot, ötszázásokban. A karosszériában levő rejtkehelyről lecsúsztak a kocsis alsó részébe. A többi hiányzott. Valószínű a balesetnél néhány köteg pénz szétoldódott.

Bana több kérdést tett fel, majd később azt mondta:

- Tehát ezt a szerelőt megelőzték azon az éjjelen.

- Az a véleményem, hogy itt egy Richel nevezetű pasas társa lépett közbe - folytatta a fiatalember. - A hamburgi biztosító megbízottjai, akik még az éjjel továbbálltak... Nagyon hamar érkeztek. Állítom, csak az izgatta őket, hogy a rejtkehely érintetlen-e.

- És ha egy másik szerelő is észrevette a pénzt? Ketten találkoztak, és az ütött előbb?

- A német társának, Marczelnak nincs alibije. Rosszullétre panaszkodva késő este a gyógyszerárba indult, aztán sétált, ahogy a szálló portása elmondta. De hol sétált? A gyógyszerárban csupán percekig tartózkodott. Közben ez a Richel mulatozott az egyik Művezetővel és a biztosító megbízottjával. Miután Richel visszaérkezett a szállóba, társával együtt percekben belül elsöpörtek Bécsbe.

- Ez a Marczel Richel társa? - tudakolta az ezredes.

- Úgy festett, mint egy kidobólegény. Elejtett szavaiból ítélve a portásban az a kép alakult ki, hogy egy primitív vagány. Megjegyzem a portás tökéletesen beszél németül, két tájnyelvet ismer. Hiszek neki.

Bánát az érdekelte, hogy vajon mennyi pénzt rejthetett az összetört gépkocsi karosszériájában. A fiatalember tájékoztatta, hogy milyen úton győződtek meg erről. Egy csomó köteget készítettek papírból, és elhelyezték a rejtkehelyen.

- Tehát mennyi fért oda? - türelmetlenkedett az ezredes.

- Háromszázötvenezer... Természetesen csak ötszázásokban.

- Ennyivel már lehet valamit kezdeni.

- Vagy talán folytatni az elkezdett - vélekedett az elhárítótiszt.

- Ezzel arra céloz, hogy a minket érdeklő dolog egyik szálára bukkantunk volna?

- Igen...

Bana mélyet sóhajtott, de a gondolat, hogy sikerült talán megfogniuk egy szálát, megbizsergette minden porcikáját.

- Bár igaza lenne - mondta, és a semmitmondó jelentésekkel tömött dossziékat látta maga előtt, amelyek már másfél éve szaporodnak a pánccsaszekrényben.

- Kezdjük talán Hans Huberral, a szerencsétlenül járt impresszárióval... Hosszú évek óta foglalkozik artistákkal és különféle cirkuszi művészekkel. Egy sor szerződést kötött, sőt teljes cirkuszok külföldi szerepeltetését is vállalta.

- Amikor ezredes elvtárs által hivatalosan értesültem a szerencsétlenségről - folytatta az elhárítótiszt -, felkeltette figyelmemet a férfi foglalkozása. Ez érdekelt engem. Ez indított el bennem egy sor gondolatot.

Nem tudtam, hogy ez a baleset egyéb következményekkel is járt. Csak azért utaztam Győrbe, hogy a balesetről tájékozódjam. Ott jutott tudomásomra a szerelő esete a ronccsal... Önmagába véve az is gyanús volt, hogy Richel úr, a hamburgi biztosító megbízottja, és betegeskedő társa milyen hamar megjelentek az illetékes győri képviselőnél. És még egy sor más kérdés is macerált. Miért ez a nagy sietség? Miért ez a sebbel-lobbal történő távozás? Ki és miért ütötte le a telepre lopódzott szerelőt, Kist? Aztán rátaláltunk a bűncselekmény értelmére, az okokra... És most kanyarodjunk vissza kiindulópontomhoz...

Az ezredes cigarettát kínált, rágyújtottak.

- Februárban, amikor ezredes elvtárs utasítására Veszprém, Zalaegerszeg és Nagykanizsa környékén levő katonai objektumoknál szimatoltam, ahonnan egy sor értesülés kiszivárgott, aligha gondoltam, hogy egy olyan ötlethez fogok jutni, amely kizökkent a kerékvágásból.

Bana néhányszor megszívta a cigarettáját.

- Miféle ötlet volt ez? - kérdezte.

- Veszprémben az utcán észrevettem egy foszladozó plakátot. Egy építkezés deszkakerítésén díszelgett. A kopott, színes plakát egy cirkuszi műsort propagált. Még az elmúlt nyárról maradt ott... Elgondolkozva néztem, és ott jutott az eszembe, hogy ezt a plakátot, pontosabban ugyanilyen plakátot láttam Zalaegerszegen is. Ugyancsak a Saturnus cirkusz műsorát hirdette...

- A szentségit! - kiáltott fel döbbenetben az ezredes. - A szép Etelka...

Most a fiatalemberen volt a csodálkozás sora.

- Az kicsoda?

- Folytassa, folytassa csak - biztatta az ezredes, mintha félne, hogy beosztottja elveszti gondolatának fonálát. - Majd a végén megmondom, hogy ki az.

- Nos, akkor jutott eszembe az a bizonyos ötlet... Arra gondoltam, hogy egy cirkuszban tevékenykedő kém milyen ideálisnak nevezhető körülmények között gyűjtheti össze biztosan, különböző beépített emberektől a híryananyagokat. Sőt, maga is mennyire álcázva végezhet bizonyos kémfeladatokat. Ez akkor, és ott Veszprémben, a kopott plakát láttán iszonyatos marhaságnak tűnt. Akkora marhaságnak, hogy ezredes elvtárs biztos kidobott volna, ha ezzel állítok be... De a gondolat annyira bennem fészkelődött, hogy mikor meghallottam az impresszárió halálos balesetét, engedélyt kértem győri utazásomhoz... Ennyit az ötletéről... Az eddigiek alapján ugyanis az a vélemény alakult ki bennem - folytatta az elhárítótiszt -, hogy Hans Huber impresszárió volt az a láncszem a kémhálózatban, amelyen keresztül a megszerzett és összegyűjtött kémanyag kijuthatott az országból, esetenkénti utazása alkalmával. A gépkocsijában rejtett pénzt pedig a hálózat anyagi segítségére, esetleg a kémanyagok megfizetésére hozta magával. Ezt a pénzt valaki, vagy valakik nagyon várták, s most csalódnia fognak. Duplán. Egyrészt Huber halálos balesete miatt, másrészt, hogy a pénz nem érkezett meg.

Bana egyetértett azzal, hogy a német egyik láncszeme lehetett az ismeretlen kémhálózatnak, de a pénzt illetően aggályai voltak.

- És ha ez sima csempészás, devizabűntetés? - vélekedett. - Mert ne felejtse, Huber javaslatai alapján az illetékes szerv külföldi artistákat és cirkuszi embereket szerződtetett magyarországi szereplésre. Ezek baksisuk bizonyos részét forintban kapták. Hogy Huber kinek és miért szállította a pénzt, az még titok. Köztudott, hogy egyesek kintről illegálisan akarják támogatni rokonaikat.

A fiatalember bólintott, mintha már maga is számításba vette volna ezt a lehetőséget, majd megrázta fejét.

- A tények azt mutatják, hogy ez esetben nem ilyesmiről van szó - mondta. - Ha valaki csak megbízta volna az impresszáriót, hogy vigye ezt a pénzt Magyarországra és adja át a címzettnek, Kis szerelő nem szenved életveszélyes sérülést azon az éjszakán, sőt sikerült volna neki teljes egészében megkaparintani az elrejtett pénzt. Mert ebben az esetben ki tudhatott erről? Csak a megbízó és a vállalkozó: Huber. Valamint a pénzt felfedező Kis. Huber meghalt, két napra rá a szerelő észreveszi a rejtkehelyen lapuló

pénzt. Honnan tudta még a kinti megbízó, hogy Hubert halálos baleset érte? Ha megtudta, mit tehetett volna? Semmit. Tördelte volna a kezét, hogy oda a pénze. Kész. Ellenben két nap múltán megjelent a hamburgi biztosító megbízottja, Richel úr a társával - folytatta az elhárítótiszt. - Egy biztosító megbízottja nem vállal ilyen dolgot bárki kérésére... Csak abban az esetben, ha aktív résztvevője egy olyan dolognak, amely kétes tevékenységgel jár. A pénzt tehát nem valaki, hanem valakik küldték, és ez óriási különbség... Ezenkívül mit veszélyeztetett volna, ha az illetékes szervek megtalálják a pénzt? Egyetlenegy dolgot. Éspedig azt, hogy felhívja a figyelmet az elhunyt Huberra. De nem úgy hívja fel a figyelmet, mint egyszerű személyre, hanem mint impresszárióra. És ezt a megbízók el akarták kerülni. Vajon miért? Mert sejtették, hogy a hírek kiszivárgása előbb vagy utóbb nem marad titokban az elhárítás előtt. Tudták, hogy a kiszivárgás útjának nyomait kutatjuk majd. Amennyiben ilyen összegű pénzt találnak az elhunyt impresszárió gépkocsijában, rejtekhelyen, az gyanúra utaló ok. Féltik a kiépített kémhálózatot. Ez érthető. Huber véletlen halála nem jelentheti azt a részükre, hogy vége a bőségesen csordogáló forrásnak. Majd jön más, aki Hubert pótolja, a lényeg, hogy a kémhálózatot a gyanú árnyéka se érje. Kétségtelen, hogy Richel és társa csak a pénz miatt utazott ide. Mit érdeklí a hamburgi biztosítót, hogy ripityára ment a kocsija, sok esetben elég nekik egy fényképfelvétel. Erre Richel lóhalálában idenyargal a társával. A cél, megszerezni a pénzt, mielőtt a roncsot szétszednék. Még az sem okozott gondot, hogy egy alkalmi tolvaj keresztezte lépésüket, egyszerűen szétcsapták a fejét.

Bánát meggyőzte a magyarázat, gondolataiba mélyedve ült a padon, és látszólag érzéketlenül bámulta a város csillogását, amely fényárban úszott. Arra eszmélt, hogy körmére égett a cigarettája. Eltaposta a csikket, és begombolta zakóját, mert az erdő felől hűvös levegő áradt.

- Nekem is van néhány mondanivalóm - törte meg a csendet.

- Valami szép Etelkát említett, ezredes elvtárs.

- Előrebocsátom, mindez a maga ötletének a következménye. Persze, akkor még magam sem tudtam, csak sejtettem, hogy az elhunyt impresszárió bizonyos érdeklődést váltott ki magánál. Gondoltam, legyen nekem is valami a tarsolyomban, amikor összeülünk és ezt megtárgyaljuk. Ezért utasítottam Beleznayt, nézzen utána az impresszárió kapcsolatainak... Így jutottunk el a cirkusz vállalatához. Ezt a szép Etelkát tulajdonképpen Theodor Amadinak vagy mifenének hívják. A Theodor az biztos. A nő szervező a vállalatnál. Onnan a fura név, hogy kezét nyújtotta egy görög artistának, aztán villámgyorsan kirúgta a palit. Most már gondolom, nemcsak azért tette, hogy ily fura nevet vegyen fel.

A fiatalember hangjában öröm csendült, mikor megszólalt:

- Tehát a szál beleilleszkedik elképzelésembe.

- Teljes mértékig - bólintott az ezredes, majd hosszan részletezte a Beleznay által megtudott dolgokat.

- Sőt a késő délután újabb adatokat hozott...

Megállapították, hogy a Saturnus cirkusz az elmúlt év nyarán pontosan azokon a helyeken szerepelt, ahonnan a hírek kiszivárogtak. A térképen a piros karikákkal jelzett katonai objektumok, amelyekről értesülések kerültek Nyugatra, akár a Saturnus egy-egy állomását is jelenthették volna.

- És ennek a cirkusznak a vidéki turnéját ez a nő egyengette - emelte magasba az ujját az ezredes. - Ezenkívül maga Huber is tavaly több esetben megnézte a cirkusz műsorát. Hivatalosan ez a szép Etelka kísérte. Több szerződést kötöttek artisták és más művészek külföldi turnéjáról.

- Ki ez a nő?

Bana vállat vont, majd elmondta, amit Beleznaytól tudott.

- Vitathatatlanul nagyon csinos - tette hozzá.

- A kapcsolata Huberral pedig hivatalos volt.

- Ez ideig nincs más adatunk. Jóllehet senki sem hitte el, hogy házassága az ötvenkilós göröggel a szerelem hatására kötődött. Beleznayék ez irányban is tapogatóznak. Lehet, a szeretője volt az impresszáriónak. De inkább hajlok arra, hogy kapcsolatukat éppen egy azon tevékenység kötötte össze. Ha a német a kémhálózatához tallózott, márpedig minden jel erre utal, akkor a szép Etelka úgyszintén ez

irányban serénykedett. Elég a Saturnus útvonalát követni... És mire utal a kémhálózat tevékenysége?

- Céltudatos munkára, meghatározott katonai értesülések gyűjtésére - adta meg a választ az elhárítótiszt.

- Úgy van.

Most sejtették csak, hogy a hírek kijuttatása miatt szünetelt a késő őszi, a téli, valamint a tavaszi hónapokban. A jelzett területen akkor semmiféle mozgócirkusz nem járt. Csupán nyáron. Akkor viszont már érkeztek is a jelzések, hogy a hírek kijutottak.

Egyetértettek abban, hogy a rejtély nyitja a Saturnus cirkusznál van. Ott a kémhálózat magva.

- Három hét és megkezdte turnéját a Saturnus, valamint a többi cirkusz is - szögezte le az elhárítófőnök. - Nekünk ezek után csak a Saturnus az érdekes. Úgy gondolom, kezdetben három vasat tartunk egyszerre a tűzben. A legjelentősebb a magáé lesz, Hód. A feladat pedig nem könnyű.

A fiatalember elmosolyodott a sötétben.

- Utoljára gyermekként voltam cirkuszban az apámmal - mondta.

- Most majd bepótolja az elmulasztottakat.

- Lesz rá időm...

Bana ismételt cigarettára gyújtott. Az öngyújtó felvillanó lángja egy pillanatra megvilágította az arcát. Gondterhelt volt, de már nyoma sem látszott rajta annak a nyomasztó bizonytalanságnak, amely a közelmúltban jellemezte őt. Úgy érezte, hogy az elhárítás kimozdult a kátyúból, amely hosszú időre tehetetlenségre kárhoztatta.

- Megfelelő helyet kerítünk magának a cirkusznál. Olyan elfoglaltságot, amely nem akadályozza szabad mozgását és minden irányba nyitva tarthatja a szemét - mondta.

- Remélem, nem kell felmásznom a trapézra - élcelődött a fiatalember.

Az ezredes önfeledten nevetett.

- Az lenne csak világszám.

- Nekem ugyan nem.

Bana komolyra fordította a szót.

- A részleteket majd konkrétan megbeszéljük, különben is állandó kapcsolatban leszünk. A lényeg, hogy tovább gömbölyítsük ezt a fontosnak látszó szálat.

- Értettem...

Az ezredes hosszan fejtegette a másik két lehetőséget, ahol az elhárítás lesben áll, mintegy csapdát állítva a feltételezett ellenségnek.

Az egyik valószínű a szép Etelka, míg a másik Huber korábbi tevékenységével lesz kapcsolatban.

- A nőt a lehető legügyesebben állandóan szemmel kell tartanunk - vélekedett az elhárítófőnök. - Figyeljük mozgását, tevékenységét, és felderítjük minden kapcsolatát. Ő az egyetlen élő kulcsfiguránk, legalábbis ez ideig. Várható, hogy amennyiben köze van valamilyen formában a kémhálózathoz, tovább folytatja majd feladatát, A másik lehetőségünk pedig megtudni, hogy odakintről ki lép a meghalt Huber örökébe? Mert valaki átveszi mind a két munkát. A legális impresszáriói serénykedést, valamint a kémtevékenységet... Három szálon tartjuk a kezünket. Mindegyik külön vonal. És ezek a vonalak metszeni fogják egymást. Ezt kell kivárnunk, és akkor lecsapunk.

Odalent a távolban változatlan fényel ragyogtak a város millió csillagszeméi. Valahol a fák között bagoly huhogott, megtörve a tücskök állandó ciripelését.

A fiatalember is begombolta zakóját.

- Ezredes elvtárs biztosra veszi, hogy valaki rövidesen Huber örökébe lép? - törte meg a csendet.

- Lehetetlen, hogy ez ne így történjen.

- Ha folytatja tevékenységét a kémhálózat, a megszerzett híreket továbbítani kell. Bár még akkor sem

biztos.

Bana egy pillanatig értetlenül nézett.

- Miért ne folytatnák? És mi az, ami nem biztos? - kérdezte.

- A pénz... Amit nem kapnak meg. Az a háromszázötvenezer forint égetően hiányozni fog valakinek vagy valakiknek. És most lóttek a dohánynak.

- Ez még inkább aláhúzza, hogy kintről valaki beutazik és felveszi a kapcsolatot azokkal, akik Hubert türelmetlenül várták - mondta az ezredes.

- Az általa beindított gépezet megy tovább - folytatta. - Mit gondol, miért szervezte ismételten ugyanarra a területre a szép Etelka a Saturnust, ahogyan tavaly tette? Ugyan miért? Mert a megbízóknak a Dunántúl az érdekes... Azt a háromszázötvenezer forintot megint be kell hozniuk, a kémanyagot meg kivinni. Mindehhez valakinek érkeznie kell odakintről.

- De nem biztos, hogy ez a valaki egyből Huber örökébe lép, mint impresszárió.

Az ezredes sokáig hallgatott.

- Hogy érti ezt? - kérdezte később.

- Az összegyűjtött híreket akár egy turista is kiviheti. Mindehhez nem kell látszólagosan impresszáriós tevékenységet folytatni. Ugyanez vonatkozik a pénzre is. Ezt az összeget akárkivel beküldhetik.

Bana gondolatban villámgyorsan összevetette a lehetőségeket.

- Tudja, hogy mikor volna ez a legvalószínűbb? - tette fel a kérdést.

A fiatalember bólintott.

- Ha feltételezzük, hogy ennek a nőnek nincs semmi köze a kémtevékenységhez - mondta.

- Igen, csak ez esetben gondolhatnánk valami alkalmi kapcsolatra. Viszont minden jel arra utal, hogy a szép Etelka mindebből kiveszi a részét, és egy húron pendült Huberral... Állítom, hogy a német minden hájjal megkent, dörzsölt ügynök volt. Miért kételkednénk ebben? Nos, Hód, feltételezi, hogy ez a Huber kihagy egy ilyen lehetőséget, mint a szép Etelka személye? Rá sem ránt, hogy a nőnek szimpatikus? Nem érdekli annak vállalati kulcspozíciója? Oda sem figyel, hogy a nő az ország egész területén oda szervezi a cirkuszt, ahová akarja, és beleszól a műsor-összeállításba? Az kap fellépést, akit ő akar?... Egy ilyen alkalmat nem szalaszt el Huber. Sőt, ráharap. És ezt is tette. Más kérdés, hogy a szép Etelkát esetleg nemcsak szerelemmel tartotta a markában. Merőben más kérdés ez. A lényeg, hogy lesben álljunk a nő közelében.

- Ezredes elvtárs, én mindezt nem vitatom, csak a lehetőségeket mérlegelem. Például abból a szemszögből, hogy olyan alkalmi kapcsolatfelvételt is számítanunk kell, amely elkerüli ennek a nőnek a tevékenységét és egyenesen azt a személyt keresi meg, aki átadja a híreket.

Bana egyetértett azzal, hogy ezt a lehetőséget is számításba kell venniük. Azonban jelenleg még senkit sem gyanúsítanak a Saturnus cirkusznál ilyen bűnös tevékenységgel. Ebből kifolyólag a meglévő személyekre kell irányulni a felderítésnek, természetesen azon kívül, amit majd Hód végez.

- A cirkusz területére nem tesszük be a lábunkat - mondta az elhárítófőnök. - Ott minden magára tartozik. Abban az esetben, ha netán a nő megjelenne, maga veszi át a figyelmét. Esküdni mernék rá, hogy a turné folyamán Etelka nem is egy alkalommal megjelenik majd. Teheti, hiszen a szervezési munkája megköveteli a látogatást. Ezenkívül bármiféle impresszárió bukkanjon fel - folytatta -, úgyszintén megszakítjuk a figyeltetését, ha a cirkusz területére lép... Feladata nem lesz könnyű, sőt igen nehéz. Figyeljen fel minden apróságra, mi majd ellenőrizzük, és realizáljuk azt. Soha nem lehet tudni, milyen apró mozzanat ad ismételten lökést a munkánknak.

Néhány közös témáról váltottak még szót, majd szedelőzködni kezdtek. Együtt indultak vissza a sötétben a parkolóhelyre.

- Nem láttam a kocsiját - jegyezte meg az ezredes.

Az elhárítóosztátnak egy használt, de igen jó állapotban levő kiskategóriájú Alfa-Romeója volt. Bana jól

ismerte a meggyszínű sportkocsit, néhányszor már volt alkalma utazni benne.

- Kissé távolabb álltam le - jegyezte meg a fiatalember. - Az a kis séta jólesett idáig.

A fekete Mercedes egymagában árválkodott a parkolóhelyen. Bana kinyitotta az ajtót és beinvitálta beosztottját.

- Jöjjön, elviszem a kocsijáig.

10

A Saturnus cirkusz első állomáshelye Székesfehérvár volt. A nyitást megelőzően két héttel már megkezdődött a szállítás. Vontatók, teherautók vitték le a felszerelést: a tartóoszlopoka, a hatalmas sátrat, amely több darabból áll majd össze. A cirkusz érkezését hirdető plakátokat is kiragasztották a város szélén, a Veszprém felé eső déli oldalon volt, ahol azelőtt állatvásárt tartottak, de a fejlődés lassan ezt a területet is körülölelte kis házakkal. Csak a volt vásártér füves része maradt érintetlenül, mintha magának a cirkusznak hagyták volna meg.

A hírverést a plakátokon kívül egy világossárgára festett öreg Warszava látta el, amelynek két oldalán kék csillagokból a Saturnus név volt kirakva, több vicsorgó állatfej társaságában. A koci tetején két erős hangszóró meredezett.

Farkas László a nyitást megelőzően majdnem minden reggel elindult Budapestről a cikornyás gépkocsival és egy bőbeszédű diákkal Székesfehérvárra. Fél napot a városban hajtott, szinte lépésben, miközben a hosszú hajú fiú rekedtre kiabálta magát a mikrofonba, hogy a Saturnus világszenzációkkal érkezik a városba.

Egy reggel új vendéget kaptak a kocsiba a vállalat központja előtt. A fiú készségesen hátraült, hogy a vezető mellett helyet engedjen a csinos barna hajú nőnek, miközben nagyot kacsintott a markáns arcú fiatalembernek.

A nő elfoglalta a helyét az ülésen és a kezét nyújtotta:

- Amadeuszné vagyok.

- Farkas László...

A diák is előrenyújtotta a kezét.

A karcsú, nyúlánk termetű nőnek férfias kézfogása volt.

- Maga az új gépkocsivezető? - érdeklődött.

- Igen...

- Azelőtt nem dolgozott a cirkusznál?

- Soha.

Amadeuszné cigarettát vett elő a táskájából. Őket is megkínálta. A diák kiemelt egyet, körbeforgatta ujjai között, majd azt mondta:

- Benson... Ez igen, ez csúcs.

Farkas is rágyújtott, de előbb tüzet adott a nőnek.

Hét eleje volt, de a balatoni út már reggel zsúfoltnak tűnt. A nyár elejével meglendült az idegenforgalom is, egyre-másra húztak el mellettük a külföldi személygépkocsik.

Hallgatásba merültek. A diák sokáig bámulta az előtte ülő nőt, aztán belefáradt, hátradőlt az ülésen, és az elhaladó gépkocsikat nézte. Amadeuszné úgy ült, mint aki kardot nyelt, előre, az úttestre szegezte pillantását. A felforrósodott beton párologni látszott a melegben. Farkas úgy tett, mintha minden figyelmét a vezetésre összpontosítaná, olykor azonban a szeme sarkából a mellette ülőre tekintett. Észrevette, hogy a csinos nő gyakran, de lopva szemügyre veszi, s a tekintete kíváncsiságot árult el.

A csendet nagysokára Amadeuszné törte meg.

- Itt nálunk többet keres? - fordult a fiatalemberhez.
- ötven forinttal kevesebbet, mint az előző helyemen.
- Mégis megérte? Alig lesz szabad ideje. Nagyon strapás ezen a kocsin dolgozni... Miért hagyta ott előző helyét?

Farkas felrántotta a vállát.

- Összevesztem a főnökömmel. Azt hiszem, tudja, hogy ez mit jelentett - mondta.
- Itt jó főnöke lesz... Ránki Zoli bácsi nagyszerű ember, erről biztosíthatom. Előző kollégájának is minden tetszett, de amikor családja lett, megelégtelte a különéletem. Minden nyáron turnén volt, egészen őszig. Olykor ugyan hazaugorhatott, sőt az éjszakát is otthon tölthette, de akinek családja van, és szereti a gyerekeket, annak ez kutya élet... Magának van családja?

- Nekem nincs, kezicsókolom - . éledt fel hátul a fiú, és szélesen vigyorgott.

Amadeuszné lesújtó pillantást vetett a háta mögé. A fiú arcáról lassan letörlődött a vigyor. Farkas a fejét rázta.

- Még nincs ilyen problémám, és feltehetően nem is lesz a közeljövőben - mondta.
- Szerencsés ember.
- Egyszer majd nem leszek az.
- Előbb-utóbb mindenki elveszti a szerencséjét, még az is, aki sohasem részesült ebben a kegyben - csengett keserűen a nő hangja. Elővette ismét a cigarettáját, de figyelmen kívül hagyta a hátul kuporgó diákokat.

Farkas elhárította a kínálást, és a sajátjából gyújtott rá.

- Ezt szoktam meg.

Néhány közömbös témáról váltottak szót, aztán elhallgattak. A fiatalember már azt hitte, hosszú időbe telik majd, míg újból felveszik a beszélgetés fonalát, de a nő rácáfolt erre.

- Hogy érzi magát nálunk? - érdeklődött.
- Alig egy hete vagyok itt. Különösebb elképzelésem még nincs, de nem hiszem, hogy tovább maradjak, mint az idény.
- Tehát vándormadárnak csap fel - fújta az üvegre a füstöt a nő. Egy kamion rohant el mellettük, a légörvény bezúdult a nyitott

ablakon. Az öreg Warszawa megrázta a fáját.

Farkas rövid pillantást vetett a mellette ülő nőre.

- Nem vándormadárnak jöttem, de vannak dolgok, amelyeket nem hiszem, hogy meg lehet szokni. Ezek aztán csak jobb belátásra ingerlik az embert - mondta.

- Éspedig?... Mondjon egyet.

A fiatalember jelentőségteljesen bökött ujjával a feje fölé.

- Az a két tölesér a tetőn.

- Nincs mindig bekapcsolva, csak amikor a várost járkák.

- Még csak az hiányozna, hogy állandóan harsogjon! Rettenetes, ha bekapcsoljuk. Az első órákban olyan, mintha egy súlytalan óriás ülne az ember vállán és szakadatlanul ordítana. A fül belefárad, aztán rezonálni kezd a dobhártya. A második és a harmadik órában beindul a manók műszakja. Serényen, apró kalapáccsal bontani kezdik az agyat. Visszhangzik a fej, mintha egy óriási barlang lenne... Mikorra társam bereked, már olyan vagyok, mint a légnymást kapott katona. Ha egyszer nem találnak a helyemen, beszélje le a keresésemre indulókat, mert hetedhét határon túl leszek. Egyszerűen megszököm.

Amadeuszné hátravetette fejét, és önfeledten kacagott.

- Egy ok nem elég, hogy simán hozzájáruljanak távozásához. Ahhoz legalább kettő kell - mondta később.

- Nem kell azért sem a szomszédba mennem.

- Akkor mondja a másodikat.

Farkas a kilométeróra pillantott. A mutató ott rezgett a nyolcvanas szám közelében.

- Ilyen sebességgel még hagyján. A kipufogó gázt elsodorja a légáramlat. De üljön akkor a kocsiba, amikor lépésben hajtok vagy kétszáz kilométert a városban. Agyonrepedezett a karosszéria, csak úgy ömlik befele a kipufogó gáz. Jó, hogy nyitva az ablak, de előbb megcsavarja az orrom és azután surran ki. Nem hittem, hogy ilyen talicskára kerülök. Miért nem cserélik le? - kérdezte.

- Mert még megy.

- Már nem sokáig, mert az első adandó alkalommal hagyom, hogy leégjen. A kábelek összevissza lógnak, elég egy zárlat és minden füstölögni kezd.

A csinos nő Székesfehérvárott a szálloda előtt vett búcsút tőlük. Közölte, hogy délután négykor ezen a helyen várja őket, addigra elintézi a dolgát. A hosszú hajú fiú ismét elfoglalta helyét az első ülésen és megvető pillantást vetett a nő után.

- Ez is játssza a bazarit - jegyezte meg, amiért kihagyták a beszélgetésből. - Egyáltalán, miért akaszzkodott a nyakunkba?

- A cirkusz útját egyengeti.

- Akkor sem kell az eszét játszania.

Farkas megindult és a szokásos lassú sebességet diktálta a kocsinak. A fiú bekapcsolta a hangszórókat és megkezdte műsorát.

- Figyelem, figyelem... Már csak négy nap és itt a Saturnus. Világszámok... Neves artisták. Halálugrás a trapézon, és táncoló elefánt... Nézze meg a Saturnus cirkusz műsorát. Egy felejthetetlen estében lesz része... Jön a Saturnus. Itt lesz a Saturnus...

Később megálltak egy gyár előtt, a kapun csoportokba verődve ömlött az utcára a délelőtti műszak. Mindketten kiszálltak a cikornyás kocsiból, és papírlapokat osztogattak az embereknek, a műsort propagálták.

Útba ejtették a város szélén levő volt állatvásár helyét is. Itt már állt a sátor, kissé távolabbra a műszakiak lakókocsijai, teherautók, vontatók, amelyekből különféle tárgyakat raktak ki.

Néhány munkás a sárga színű karámdeszákát állítgatta fel kerítésnek a cirkusz köré. Ránki ott sürgölődött a munkások között, ingujjra vetkőzve intézkedett: mit, hogyan csináljanak. Amikor észrevette a kocsijukat, intett, hogy várjanak, majd pár perc múlva hozzájuk sietett.

- Amadeusz kartársnőt lehozták? - tudakolta Farkastól.

- Igen... A szálló előtt tettük ki.

Az idős ember megtörölte a homlokát ingujjával.

- Már jöhetne... Egy csomó dolog várja - mondta.

- Délután vár ránk a megbeszélthelyen... Négykor indulunk vissza.

- Négyre jöjjenek ide. Amadeuszné előbb úgysem fog szabadulni.

A fiatalember tudta, hogy csak másodsorban főnöke a cirkusz igazgatója. Amit Amadeuszné mondott, ahhoz kell magát tartania. Közölte, előbb a megbeszélthelyre megy; és ha nem találja ott a nőt, csak akkor jön a cirkuszhoz.

- Bánom is én - legyintett mérgesen Ránki. - Előbb menjen oda... Holnapután lehozhatják a cőkmőkjüket is. Addigra kijelölöm a helyüket. Még két lakókocsit várunk.

Egy munkás érkezett és elhívta az igazgatót.

- Te aludtál már ilyen lakókocsiban? - mutatott az egyikre a fiú, amikor elindultak.

Hatalmas sárga színű fadoboz volt, ablakokkal, ajtóval. Négy gumikeréken állt. Olyan volt, mint egy bedeszakázott teherautó. Az ajtóhoz néhány lépcső vezetett.

- Még nem, de elég kényelmes lehet - vélekedett.
- Olyan, mint a gőzfürdőben. Reggeltől estig tűz rá a nap. Leszünk benne vagy öten.
- Öten?
- Mit gondoltál, hányan?

A diáknak ez volt a második nyara a cirkusznál. De akkor az Apollónál volt. Kulcsár Béninek hívták, a gimnázium harmadik osztályának padját koptatta. Végigdolgozta az egész nyarat, ismerte a vándorcirkuszi életet.

- A menő artistáknak és a művészeknek jó a helyük. Ugyanis, amelyik járt már kint, megszede magát. Nekik saját kuckójuk van. Csak a töltelék műsort adók és mi kucorgunk majd a bódékban - magyarázta minden lelkesedés nélkül.

A Warszawa lépésben gurult, a fiú bekapcsolta a hangszórókat, és érces hangján beleüvöltött a mikrofonba. Folytatták a hírverést.

Ránkinak lett igaza. A megbeszélte időpontban hiába várták Amadeusznét a szálló előtt.

- Biztos a maga dolgával van elfoglalva - jegyezte meg epésen Béni. - Itt foglaltatott magának szobát. Ennek van esze, nem éjszakázik semmiféle lakókocsiban. Pedig ott az igazgatói kocsis is. Az iroda, meg a pénztár. Férőhely is akad...

- Ránkival azért nincs annyira jóba, hogy egy fedél alatt éjszakázzon vele.

A fiúnak kikerekedett a szeme.

- Az öreg nem alszik az irodakocsiban. Olyan lakókocsija van, akár egy vikendház. A Citroenja elbírja. Régi típus, de marha jól mutat. Grafitszürke, a reflektor arra fordul, amerre a kormányt tekered. A lakókocsiról nem is beszélek. Beépített jégsezkrény, televízió... Még nem láttad?

Farkas a fejét rázta.

- Majd csak leld meg, elámulsz - folytatta. - Azt rebesgetik, hogy az öreg kandúr három éve betegre kereste magát odakint. Fél évig egy cirkuszt vezetett. Magyar részről ő volt a turnéfelelős.

- Nem igazgató volt? Amaz legyintett.

- Ez csak amolyan névleges dolog. Lényegében ő volt az igazgató, hiszen az egész cirkusz magyar volt, de a fej kint mégis az impresszárió. Az kötötte a szerződést, meghatározta az útvonalat, a fellépések helyét és idejét, és bezsebelte a dohányt... Az öreg kandúr bejárta fél Európát. Hónapokig voltak görögben és a törököknél.

- Más is hozott kocsit, ha módja volt megkeresni az árát, és összegyűjtötte a pénzt, nemcsak Ránki.

A fiún látszott, gyönyörűséget talál abban, hogy értesüléseit szellőztesse, mert rákapcsolt:

- Van fogalmad, hogy ezek, akik a Saturnusnál szerepelnek, milyen nagy dohányt vághatnak zsebre egy nyugati turnén? Főként akkor, ha van bőr a képükön... És többnek olyan vastag a bőr a pofáján, akár a bakancs talpa... Érted?

- Mendemondák mindig vannak... Állítom, odakint is keményen meg kell dolgozni a gázsiért.

A fiú felhördült, mintha belecsíptek volna.

- Ki beszél itt a gázsiról? - kérdezte.

- Hát miről beszéljek? Amaz duzzogni látszott.

- A gázsiról semmi esetre se beszélj - szögezte le. - Az nem érdekes. Az Apollónál tavaly összekerültem egy öreg fickóval, egy réges-régen kiebrudolt virtuózzal. A harmincas években világszámú volt, különféle hangszereken játszott és ördögös dolgokat művelt a manézsban. Egy kocsmái verekezésbe keveredett, fültövön vágta, süket lett évekre. Mindenféle állást elvállalt. Tavaly az állatokat etette az Apollónál. Szóval, az öreg részt vett több nyugati turnén, amikor az egész cirkusz indult. Nem kegyelemből vitték, hanem mert öt nyelvet beszél. Perfekt! - emelte ujját magasba. - Nos, az öreggel sokat szövegeltünk - folytatta. - Elmondta, hogyan lehet turnékon pénzt keresni a gázsin felül. Főként olyan beosztásban, mint igazgató. Maga az öreg is üzletelt, kis tételekben. Görögben, meg a törököknél

az aranyra buktak, mert az igen olcsó volt. Mindegyikük úgy vitte magával kisüvegben a királyvizet, mint a dohányosok a cigarettát, hogy állandóan kéznél legyen. Az aranyat Olaszországban és a franciáknál passzolták. Sőt, még cigarettát is csempészték. Sejtethed, hogy egy cirkusz cuccai között hány kartont lehet eldugni. Egyszóval degeszre töltődött a bukszájuk... Ránki, ez az öreg krampusz akkor szedte meg magát. Elhiheted, mert a mesélő szavahihető ember volt az Apollónál. Nagyon is szavahihető.

Fél ötre érkeztek a cirkuszhoz, ahol vad összevisszaság uralkodott. A munkások fáradhatatlanul serénykedtek, hogy nyitásra minden készen álljon. A cirkuszt már bekerítették a sárgára festett karám-deszkákkal

Farkas az igazgató kérésére indult. Azt az útbaigazítást kapta, hogy az irodakocsiban található. Bár a nap már lebukni készült, erősen tűzött. Meleg volt. A fiatalember előbb körbejárta a jelzett kocsit, amelynek egyetlen ablaka sem volt nyitva. Hitte, hogy odabent senki nincs. Kényszeredetten felment a lépcsőn és megkopogtatta az ajtót.

- Szabad - hangzott bentről.

Lenyomta a kilincset, a kiáramló meleg mellbelökte. A kocsiban, amely irodának volt berendezve, fülledt volt a levegő. A csinos nő az idős emberrel tárgyalt.

- Áh, maga az?! - mondta Amadeuszné. Ránki kockás zsebkendővel legyezte magát.

- Na, mit mondtam? - szegezte a kérdést a fiatalembernek. - Etelka nem szabadul könnyen tőlünk.

- A bejáratnál vagyok - közölte tömören a gépkocsivezető. - Mindjárt megyek.

Farkas visszaballagott a kocsinhoz. A fiút nem találta a helyén, hiába forgatta a fejét, sehol nem látta. Cigarettára gyújtott és a munkásokat nézte, akik a sátorponyva karvastagságú sodronyát feszítették meg. A manézs már állt, de az emeletes állványok, amelyek ülőhelyként körbefogták, még kint heverték a szabadban, részekre bontva, akár a felszeletelt torták. Megszámolta a sorokat. Mint a létrafokok, öt sor következett egymásután. Könnyen megtudta a férőhelyek számát. Egy előadásra százötven nézőnek jutott hely.

Béni bukkant fel, az arca piroslott az izgalomtól.

- Megérkeztek Kristophen tigrisei. Gyönyörű állatok - áradozott.

Az állatszélidítő nyolc tigrissel dolgozott. A száma egyike volt a legszínvonalasabbaknak.

- Képzeld - folytatta a fiú -, az egyik macskának mindkét mancsa beszorult a ketregrács közé. Alig bírták kívülről kilökdösni a praclijait... Megtaláltad a nőnket?

- Ránkival tárgyal, mindjárt indulunk.

- Azt hiszem, ezen a nyáron sem fogok unatkozni - vélekedett a fiú. - Azt szeretem a cirkusznál, hogy itt minden érdekes, és mindig történik valami. Tavaly az Apollónál Pepi bohóc csimpánza a nézők közé rohant és megszagatta néhány nő ruháját. Volt röhögés, alig bírták a majmot elkapni. Érdekes, csak a nőket választotta, persze hím majom volt... Apropó! Itt a tündérünk.

Amadeuszné jött feléjük sietős léptekkel, csinos, arca gondterhelt volt.

- Elnézésüket kérem, máris indulhatunk - foglalta el helyét a kocsiban. Azt magyarázta, hogy a megbeszélte időpontra azért nem ment a szülőhöz, mert Ránki lebeszélte erről és közölte, amúgy is visszajönnek a cirkuszhoz. - Sokat kellett rohangálnom, egy csomó hivatalos ügyre kellett pontot tennem... El sem hiszik, hogy mennyi gonddal jár egy ilyen cirkusz.

Farkas a vezetésre összpontosította figyelmét. Jó negyedóra telt, míg kijutottak a városból. Amadeuszné is mélyen hallgatott, gyors egymásutánban két cigarettát szívott el.

- Ismerőseim is lesznek itt - szólalt meg váratlanul hátul a fiú. Kissé előredűlt, hogy mozdulatával is érzékeltesse: nem a nőhöz intézte szavait.

- És kik azok? - kérdezte Farkas.

- Hát a Bérei testvérek, akik tavaly az Apollónál voltak. Igen rendes srácok.

Amadeuszné félvállról hátraszólt:

- Most már tudom, miért volt olyan ismerős... Persze, tavaly nyáron is nálunk dolgozott.
- Vakációmát töltöttem.
- Gondoltam, hogy diák.

Béni nyelvet öltött, de azt csak Farkas látta a tükörből. Akaratlanul elmosolyodott. A mosoly nem kerülte el a nő figyelmét.

- Maga is ismeri a Bérei testvéreket, akik most itt fognak dolgozni? - kérdezte.
- Nem ismerem őket... A cirkusz világát egyáltalán nem ismerem még.
- Laci új hús - vetette közbe a fiú.
- Teljesen új... De most már ismerem Ránkit is, és magát is.

Amadeuszné lágyan mosolygott.

- A turné során többször is fogunk még találkozni. Sokszor le kell jönnöm, hogy a menet közben adódó problémákat megoldjuk.

A rozzant kocsi nyolcvannál nem ment többet. Hét órakor értek vissza Pestre. Amadeuszné arra kérte, - hogy tegyék ki az Operánál. Miután a nő elkészönt tőlük, indultak a fiú lakásához.

- Jó csaj - nézett a nő után Béni. - Ennek annyi pasasa lehet, mint égen a csillag... Nehezen fogsz tudni nála labdába rúgni. Bár, ki tudja?

- Honnan veszed, hogy labdába akarok nála rúgni? - kérdezte Farkas. Benyomta a féket, megállt, mert tilosat kaptak.

- Azt hiszed, nincs szemem?... Láttam, hogy a nő sűrűn bandzsít rád.

Farkas ismét gázt adott, a kocsi meglódult.

11

A nyitást követően a Saturnus majd másfél hétig mindennap telt háznak mutatta be műsorát. Vasárnap kora délután is tartottak előadást. Ebből azonban egy szám kimaradt. Kristophen kiveszekedte az igazgatónál, hogy délután nyugton hagyják. A szakállas idomár azzal érvelt, hogy állatai naponta csupán egy fellépéshez szoktak, és nem kockáztatja a délutáni műsorral beidegzettségüket.

Ránki szerette volna, ha a leglátványosabb szám is bemutatásra kerül, de rövid vita után kénytelen volt elfogadni az idomár érveit. Ez húsz perc veszteséget jelentett a műsoridőnek. Hogy a teljes időt kitöltsék, a Czukor-triónak meghosszabbították a mutatványát.

Czukor Dezső egyensúlyozó művész igen ismert volt a szakmában. Az ötvenéves sovány férfi bámulatosan egyensúlyozott különféle gömbölyű tárgyakkal, kisebb-nagyobb golyókkal. Két filigrán termetű lányával dolgozott, akik alig maradtak el ügyességben apjuk mögött. A lányok ikrek voltak, igen csinosak, mint két tojás, úgy hasonlítottak egymásra. Még azok is gyakran összekeverték őket, akik régebről ismerték, és már több turnén együtt voltak velük. Dincsit talán attól lehetett megkülönböztetni Dettitől, hogy olykor sűrűbben pislogott, mint testvére.

A Czukor-trió három hatalmas gömbön állva mozgott a manézs-ban, lábukkal görgetve magukat. Közben golyókat dobáltak, labda-nagyságúakat váltogatva kisebbekkel. A golyók ezüst és arany színűek voltak, üresek és könnyűek. A két lány között Czukor vitte a produkciót, huszonegynéhány különféle golyót helyezett egymásra a fején, majd az orrán egyensúlyozta őket, közben körbehajtotta a manézszt, a gömbön állva. Lányai menetekben tíz golyót dobáltak egymásnak apjuk. feje felett, aztán ujjuk hegyén tíz teniszlabda nagyságú ezüstgömböt tartottak a magasba egymáson. Apjuk még azt is megcsinálta, hogy több labdanagyságú aranygolyót kidobott a nézőknek. Miközben körbejárt a manézsban, a nézők visszadobták egymásután a golyókat. Czukor a gömbön állva serény lábtempóval a visszakérülő golyó alá sietett, és azt előrehajolva a nyakán megállította, majd fejét hátravetve a golyót fejbúbjára kényszerítette, onnan nyújtott karján legördítette a lábán, lábfejevel megszorította és egy pillanat múlva

átrúgta egyik lányának, aki elkapta.

Ezzel a számmal több alkalommal szerződtek külföldre. A korábbi években Münchenben és Párizsban több lokálban, éjszakai mulatóban felléptek.

Czukur és lányai vállalták a plusz műsoridőt. A vasárnap esti előadásból viszont kimaradtak.

- Hidd el, Zoltán, hogy jobb nekünk így - vélekedett a vita során Czukur. - Nem kívánhatod tőlünk, hogy kiadjuk a lelkünket azzal a húsz perccel, és egy óra múlva ismétljük meg a fő számunkat.

Ránki precíz volt, mindent megtett a teljes műsoridő kitöltéséért. Tudta, hogy az illetékesek is ragaszkodnak minden bejegyzett perchez. Viszont az is előfordult már, hogy technikai hiba miatt egy-egy propagált számról le kellett mondani. Ilyenkor a többiek produkciójának idejét meg kellett nyújtani.

- Majd este a "Gógös" gondoskodik arról a húsz percről - jegyezte meg Czukur. Így nevezték maguk között Kristophent, aki rátarti módon viselkedett társaival.

Ránki rohant a szakállas lakókocsijához, és közölte határozottan a kívánságát.

- Lefogadom, hogy ez a száraz kóró találta ki az egészet - mondta megvetően a jelenlevők füle hallatára Kristophen, célozva Czukorra.

- Mindegy, hogy ki találta ki, nyújtsd el a számot.

- Majd meglátom, hogy Delila milyen kedvében lesz.

- Hát legyen jókedvében - mondta Ránki.

Delila, a fiatal tigris volt a legjátékosabb az állatok között. Ha kedve támadt, két lábra állt és a nézők nagy derűségére körbejárta a ketrecet.

Farkasnak főként a délelőttök jelentették a legnagyobb elfoglaltságot. Reggel ötkor már talpon volt, és a kimázolt Warszavával behajtott a városba, a központi húselosztóba. Itt felvételezte az állatok részére a húst. Ezt követően Kulcsár Bénivel ismét útra keltek, és a hangszórókon a műsort propagálták szerte a városban. Olykor a környező községekbe is ellátogattak. A fiú ilyenkor plakátokat ragasztott a legforgalmasabb helyeken.

A cirkuszban sem tétlenkedtek. Kora reggeltől délig különféle próbák folytak a manézsban, mindenki gyakorolt. Azoknak, akiknek nem volt szükségük a manézsra, kint a szabadban, a lakókocsik között tevékenykedtek. A Bérei testvérek is itt állították fel majdnem minden délelőtt a kifeszített gumihálót, és órákig ugráltak rajta. A sátor alatt inkább az idomárok és az artisták dolgoztak.

Farkas és a fiatal fiú egy lakókocsiban voltak elszállásolva. A fiatalember közvetlenül az ablak alatt levő ágyat választotta. Rajtuk kívül még ketten laktak ott. Egy Blinker nevű, középkorú férfi, aki az állatokat gondozta, valamint Kásás Artúr, a cirkusz világosítója. Kásás harmincöt év körüli, hullámos hajú férj volt. Különböző illatosító sprékkel fújta be magát, és csak Lux szappant használt. Órákig igazgatta a tükör előtt a haját, s illatos olajjal dörzsölte fejbőrét.

Közvetlenül mellettük két lakókocsi is volt. Egyik a cirkuszé, ebben laktak Kollerék, akik Dut és Dat néven léptek fel. A házaspár buzogányokat, égő fáklyákat dobált. Igen ügyesek voltak. Lányukat is magukkal hozták, aki felvételt nyert ősztől az artistaiskolába. A tizennégy éves fekete hajú, vékony kislány már maga is ügyesen dolgozott különféle karikákkal. Rita, több művész véleménye alapján, már ezzel a számmal is megállta volna a helyét a manézsban, persze csak akkor, ha valamilyen produkció keretműsorában kapott volna helyet, vagy megfelelő társra talál.

A másik lakókocsi Peti zenebohócé volt. Az ötvenéves férfi kövér testalkatával inkább bankárra hasonlított, mint cirkuszi mutatványosra. Szájában állandóan szivar lógott. Mindig a feleségével együtt utazott. Az asszony a háztartás gondjait viselte, régebben maga is aktív volt egy artistacsoportban. Azt beszéltek, Peti annak idején úgy szöktette meg a társulattól. Két nagyfiuk fényképe ott volt a lakókocsi falán. Egyik sem követte apja mesterségét. A kisebbik agronómus volt, a nagyobbik mérnök.

Farkas szabad idejében, amely rendszerint a délutáni órákra tevődött, Petivel és Kollerékkal beszélgetett. Elnézte a házaspár gyakorlását és a kis Rita ügyességét a karikákkal. A fiatalember majdnem mindenről értesült, ami a cirkusznál történt. Mindezt a diáknak köszönhette, aki mindenki

barátságát kereste, és kivétel nélkül érdeklődött a művészek munkája iránt.

Béni minden művész tehetségéről áradozott, szerinte a Saturnus volt a világ legjobb cirkusza.

- Itt sokkal több a világszám, mint az Apollónál volt - magyarázta.

- Korábban azt dicsérted - jegyezte meg Farkas.

- Mert még nem ismertem a Saturnust... Tudod, mi hír járja? Állítólag a mi Manricónknak nagyon tetszik Pedró csaja.

A Manricó nevet a fiú ragasztotta rá Kásásra. Hogy a világosítónak mi köze lehetett a Trubadúr-hóshöz, azt nem indokolta. Igaz, Farkas sem kérdezte, hogy miért éppen ezt a nevet választotta. Talán az olajtól lucskos haj miatt. Mindenesetre a fiú világában Kásás a Manricó beosztást kapta. Pedró pedig nem volt más, mint a cirkusz késdobálója, aki vadnyugati pillanatot varázsolt esténként a manézsra mutatványával és kosztümjével. Díszes cowboy szerelésben, sarkantyús csizmában lépett fel, egy lasszót forgatott, és a kötél táncoló hurkába hol belépett, hol kibújt. Később egy jó alakú, karsú nő robbant be a manézsba ezüstös bikiniben, indiántollal fején. Egy felállított deszkalap elé perdült, hátát nekivetette, karját széttárta. Ekkor Pedró, becsületes nevén Szabó Pál hosszú késeket hajigált rá. Mikor a kések elfogytak, a háromtagú zenekar tust húzott. Pedró a prérík lányára mutatott, mert így hirdették élettársát, Icát, aztán kifutottak a manézsból. A produkciót, mint minden mást a magasból reflektorfény kísérte. A reflektorokat Kásás kezelte. Mindenki észrevette, hogy Pedró számánál a fény gyakran leszűkül, és a prérík lányának egy-egy merészebb pontjára irányul.

Érthető volt Szabó felhördülése, de senki nem tulajdonított jelentőséget ennek. Ránki a késdobáló felhördülésének okát nem Kásás által kezelt reflektor mozgatózásában látta, hanem abban, hogy a férfi immár a negyvenötödik évét taposta, míg a prérík lánya a huszonkettőt sem érte el.

Ica délelőttönként lakókocsijuk tetején napozott parányi bikinijében, míg a férfi odalent fogcsikorgatva gyakorolt. A deszkalapon krétával volt kirajzolva a nő alakja. A fogcsikorgatásnak két oka volt. Egyik, hogy Ica feleslegesnek tartotta a tréninghez személyes jelenlétét és előnyben részesítette bőre barnaságát. A másik pedig Kásás sündörgése. A világosító Pedróék lakókocsija körül forgolódott, és ha tehette, szót váltott a tetőn napozó Icával. Ahányszor a lány vidámat kacagott, a deszkán annyiszor keményebb koppanással csapódott a kés.

- Meglásd, ezek egyszer egymásnak esnek - jósolta a diák. - Persze, a csaj lesz az oka, mert állandóan villogtatja magát Manricónak.

Farkas már korábban észrevette, hogy a fiú több alkalommal keresi a Czukor-ikrek társaságát. Ezt szóvá is tette. Béni sunyin mosolygott.

- Azt hiszem, jó lesznek náluk - szögezte le.

- És melyiknél? Hiszen meg sem tudod különböztetni őket.

- Detti a választottam - mondta határozottan a fiú. - Bármennyire is hasonlítanak egymáshoz, engem nem csapnak be. A parfümről megismerem őt. Azt az átható szagú Givencit használja. Dincsi viszont mást ken magára.

- Honnan veszed, hogy jó lesz nála?... Talán visszaköszönt? Amaz mérges tekintetet vetett rá.

- Ha tudni akarod, érdeklődött, hogy érzem itt magam. Sőt még másfelől is.

- Hogy nős vagy-e?

- Látom, nem egy malomban örölünk. Farkas nevetett.

- Nem bizony. Engem nem érdekel egyik tojás sem. Ellenben, akár hiszed, akár nem, szurkolok neked - mondta.

- Lenyűgözől... Én viszont nem szurkolok neked.

- Nincs szükségem rá. Engem nem izgat, hogy itt kinél lehetnék jó.

Béni magasra emelte a mutatóujját.

- Nana - intette. - Ne vágjunk fel... Mondani akartam neked valamit, de elállók ettől. Rájöttem, nem

érdemled meg, hogy a segítségedre legyek. Pedig alaposan felcsigázná az érdeklődésedet. Hajaj, de még mennyire.

Farkas sejtette, hogy a titkolódzás Amadeuszné körül forog.

- Nem érdekel - mondta.

A fiú szedelődzködött, mert már hat óra volt. Minden előadásnál segített a jegyeket kezelni, és ezért külön pénzt kapott.

- Csak adod a bankot - legyintett. - Tudom, hogy furdal a kíváncsiság, de akkor sem mondom meg.

- Tudod mit? - vágott sejtelmes arcot a fiatalember. - Maradjon a te titkod.

- Pukkadj meg - kiáltotta a fiú, és elrohant.

A cirkusz olyan volt, mint a felbolydult méhkas. Mindenki készülődött, mert a nyitószám a társulat bevonulása volt, akárcsak a finálé.

Farkas az öreg Warszavát kezdte bütykölni, amely a lakókocsijuk mellett állt. A gyújtáskapcsolóval volt baj, fellazultak a csavarok. Ekkor vette észre Theodor Amadeusznét. A csinos nő egyenesen az igazgató kocsijához tartott, köszöntötte az útjába kerülőket, majd eltűnt az "Iroda" feliratú ajtó mögött.

Úgy látszik, ismét dolga akadt itt, gondolta a fiatalember. Feltételezte, hogy a nő nem most érkezett Pestről. Akaratlanul is a diák jutott az eszébe. Lehet, a fiú már előbb látta a nőt, és ez lett volna az a titkos dolog, amit közölni akart vele? Talán Amadeuszné érdeklődött tőle utána?

Farkas eltette a csavarhúzó, és kikászálódott a motorháztető alól. Peti, a zenebohóc ott ült lakókocsijának lépcsőjén, és szokott szivarját szívta. Színes, kockás foltokkal tarkított buggyos nadrágban volt, a lábán hatalmas cipő. Még ingben volt, felesége a zsakettet kifelé. Peti is észrevehette Amadeuszné érkezését, mert gyakran pislogott az iroda felé.

- Miért nem beszélsz vele? - szólt ki felesége a kocsiból.

- Minek? - vágott vissza foghegyről a bohóc. - Már kétszer megmondtam, mi a helyzet. Sajnálkozott.

- Bezzeg másnak elintézte...

- Nem biztos, hogy ő intézte el.

Peti unhatta már az asszony unszolását, mert felállt és átült Farkasék lakókocsijának lépcsőjére. A fiatalember udvariasan köszöntötte.

- Nehogy megnősüljön - pöffentett a szivarjából néhányat a bohóc. - Mert akkor azt hiszi, hogy befejezte az életét. Pedig fenét fejezte be, csak az asszony boronálja azt kénye-kedve szerint.

Farkas is a lépcsőre telepedett és rágyújtott.

- Azt az egyet nem szeretem az asszonyokban, hogy mindig irányítani akarnak - élcelődött Peti. - Az a meggyőződésük, hogy ezt az óriási feladatot kapták a teremtőtől, és ezt nekik tűzön-vízen át végre kell hajtaniuk. Még akkor is, ha szegény férfi belepusztul a nagy irányításba. Akkor aztán eltemetik, és összeülnek a többi vénasszonnyal, kiértékelik kinek, hogy sikerült teljesíteni az irányítást. Sajnálkoznak, dicsekednek.

- Csak panaszkodj, vén csont - szólt ki az asszony a kocsiból. Peti fejével az iroda felé intett.

- Legalább van, aki meghallgat, és nemcsak legyint.

- Ne higgyen neki, Laci... Egy megátalkodott férfi ez - replikázott az asszony.

- Délelőtt fent volt Pesten? - kérdezte váratlanul Peti.

- Honnan veszi?... A kölyökkel a várost jártuk. A bohóc az iroda felé intett.

- Nem maga hozta le Etelkát? - kérdezte.

- Én nem... Most láttam csak, hogy itt van.

Peti felesége jelent meg a lakókocsi ajtajában, kezében a kockás zsakettel.

- Mondtam, hogy beszélj vele - tanácsolta, aztán eltűnt a kocsi belsejében.

- Ha lejött, itt lesz holnap is.

Farkas eloltotta talpán a csikket.

- Amadeusznéval akar beszélni? - kérdezte.

A bohóc mélyet bölintott és néhányszor megrágta a szivar csonkját.

- Pofára estem a külföldi szerződésemmel, amit tavaly kötöttem - magyarázta. - Pedig jó lett volna, ha sikerül. Egy kicsit helyrepofoztuk volna a szénánkat anyagilag. Meg aztán a kocsit is fel tudtam volna újítani - intett fejével a több éves Moszkvicsra, amely a lakókocsi mellett álldogált. - Kútba esett az egész turné. Az impresszáriót, aki szervezte az egészet, autóbaleset érte és meghalt.

- Hallottam, hogy többeknek elúszott ezzel a szerződése. Szidják is a véletlent.

- No, meg Etelkát is. De mit tehet ő erről. Csak annyi volt a dolga, hogy nyélbe ütötte a szerződéseket. A tényen, hogy az impresszárió meghalt, már nem lehet változtatni. Persze a nő sokat tett a bennfenteseknek. Én azonban nem vagyok nála bennfentes. Igaz, korrekt a kapcsolatunk. De mások közelebb vannak a tűzhöz, azokat másként méri. Nem haragszom Etelkára, mert mások érdekeit jobban elboronálta, meg aztán semmi értelme a haragnak.

- Kétszer már szóltam neki, hogy nem lehetne-e valamit csinálni. - folytatta. - Ilyenkor más impresszáriókhhoz is át lehet a szerződést csúsztatni. Azok is jobban buknak azokra a számokra, amelyeket más már lekötött. De Etelka azt mondta: nem megy a dolog, legalábbis ebben az évben nem. Hogy jövőre mi lesz, senki sem tudhatja... Nem maceráltam volna őt, ha nem hallom, hogy ennek ellenére Czukorék indulnak az őszön. Méghozzá lokálműsorban lépnek fel. Czukor szerződését is az én impresszárióm kötötte le. Etelka elintézte, hogy egy másik átvegye Czukorékat. Ezzel az erővel az én számomat is átadhatta volna. Nem egy alkalommal léptem már fel lokálban. Sőt az a műsor még jobban fizet, mint a cirkusz. A lokálműsor főként a németeknél és a franciáknál dívik. Czukorék mindkét országba mennek, ősztől egy évre le vannak kötve... De tudja, hogy van ez. Arról a számról nem tud az impresszárió, amelyet nem említenek. Ezért múlik és múlt nagyon sok minden Etelkán. Tavaly jó passzban voltam, mert ajánlt engem. Most viszont teljesen elfelejtkezett rólam.

Az iroda ajtaja még mindig csukva volt. Az igazgató és Amadeuszné tárgyalása nyilvánvalóan hosszúra nyúlt. Közben a műsorvezető megkongatta a vasrudat. Ez azt jelentette, hogy tíz perc múlva kezdődik az előadás.

- Megyek, belebújok a zsakettomba - emelkedett fel a lépcsőről a bohóc. - Nem akarja este megnézni a tévét? Valami krimi lesz, azt írják, jó.

A bohócnak volt készüléke a lakókocsiban.

- Még nem tudom - mondta Farkas.

- Ha meg akarja nézni, menjen be nyugodtan.

Befejeződött a nyitószám. A szereplők, akik később következtek, bementek egy kisebb sátorba amely várakozás céljából volt felállítva.

Ránki csak nagysokára jött elő az irodakocsiból Amadeusznéval. A nő még hosszan beszélgetett vele a cirkusz bejáratánál, aztán elindult gyalog a városba. Az igazgató aztán a kisebbik sátorba ment, ahol a fellépők várakoztak.

Farkas a bejáratnál álldogált, cigarettáját szívta, amikor Béni megjelent. A fiúnak véget ért a feladata.

- Telt ház van - közölte. - Nem megyünk be bámulni? Farkas már nemegyszer látta az előadást. Semmi kedve sem volt a hatalmas ponyva alatt megszorult levegőt szívni. Tagadóan rázta fejét.

A fiú cigarettát kért, és rágyújtott.

- Láttad, milyen jól nézett ki? - kérdezte.

- Detti?

Amaz mérgesen fújta ki a füstöt.

- A fenét. Ki beszél itt Dettiről?

- Azt hittem, az érdekel.

- Hát persze, hogy Detti érdekel, de most nem róla van szó. Vállalatunk sexbombájáról beszélek. Nem láttad? Az előbb itt volt.

- De láttam...

A fiú néhányszor megszívta cigarettáját, sanda tekintettel nézett maga elé.

- Lefogadom, hogy ma este meglépsz - mondta jelentőségteljesen.

- Bizony, bizony elsöpörsz ma este - folytatta a fiú. - Azt is tudom, hová.

- Akkor bökd ki - unszolta, mert kíváncsi volt, hogy vajon annak mi járhat a fejében.

- A szállóba méysz.

Amaz bólintott.

- Ezt honnan veszed? - kérdezte Farkas.

- Tudok, amit tudok. Ott voltam, amikor a sexbomba elbúcsúzott az öregtől. A bejáratnál lapultam a pénztárban. A nő tudatta az öreggel, hogy jó pár napra itt marad, mert dolga van, és a szállóban bérelt szobát.

- És aztán?

A fiú szeme kerekre tágult.

- Talán ez nem jelent semmit? - kérdezte.

- Mít jelentene?

- Mít gondolsz, ki érdeklődött délután utánad? Nos, a sexbomba, a hosszú hajú csoda. A bejáratnál ütköztem belé. Rámvigyorgott, és azt kérdezte: hogy van a barátja? Én adtam a hülyét: milyen barátom?... Erre ő: hát Farkas László... Ezt akartam neked mondani délután. Szóval hajtasz, ne is tagadd.

Bent a cirkuszban a zenekar tust húzott. Czukorék száma következett.

- Viszlát, és sok szerencsét - mondta a fiú és futott a sátorba, nehogy elmulassza Dettit.

12

Farkas a bejáratnál tétlenkedett. Kívül állt a cirkusz kapuját megvilágító lámpa fénykörén, és a sötétben cigarettáját szívta. Az egyenruhás portás a pénztárfülkénél strázsált, amelyet már lezártak.

A szünetnek vége volt, a nézők visszaözönlöttek a sátorba és elfoglalták helyüket. A zenekar indulót játszott.

A fiatalember az óráját nézte. Még bőven volt ideje, de azért elindult. Gyalog vágott neki a városnak. A gyéren kivilágított mellékutcákon haladt. A házat, ahol várták, már napközben többször alaposan megnézte. Jutott ideje erre, amikor a várost járták a hangszórós kocsival. A jelzett hely a cirkusszal átellenben éppen a város másik részén volt. Gyalogosan egy félórai járásnak ígérkezett az út.

Útközben akaratlanul is Theodor Amadeuszné járt a fejében. Érkezésén nem csodálkozott, hiszen egy csomó hivatalos ügy merült fel a cirkusszal kapcsolatban. Annál inkább izgatta, vajon azok ketten mit tárgyalhattak olyan sokáig visszahúzódva az irodakocsiban? Mi lehetett az a fontos dolog, hogy Ránki csak az előadás kezdete után bújít elő, holott mindig ő irányította a művészek felvonulását a nyitószámmal. Ezt most a műsorvezetőre bízta, akinek csupán ügyelői feladatai voltak.

Sejtette, fontos dolgot tárgyaltak. Nem véletlen, hogy Ránki arca szinte égett az izgalomtól, amikor a nővel kilépett a kocsiból. Fojtott hangon, egymás szavába vágva tárgyaltak egészen a kapuig.

Arra eszmélt, hogy már a harmadik cigarettára gyújt rá gyors egymásutánban. Idegesítette, hogy a cirkuszigazgató és Amadeuszné kapcsolatáról a hivatalos dolgokon túl semmi sincs a tarsolyában. Még csak gyanús dologra sem bukkan a Saturnusnál. Semmi sem történt. Néhány halvány sejtés ugyan motoszkált benne, de ez mind édeskevés volt.

A megjelölt ház közelében óvatossá vált. Több alkalommal megállt, tétlenkedett, miközben ellenőrizte, nincs-e valaki a nyomában. Túlhaladt a kertés ház előtt, majd amikor látta, hogy az utca teljesen üres, visszalépett, és lenyomta a kertkapu kilincset.

Átvágott a kerten, a bejárati ajtóhoz ment és kétszer kopogtatott. Máris nyílt az ajtó, a küszöbön Bana állt.

- Jelentkezem, ezredes elvtárs - mormogta és belépett a sötét előszobába.

Miután kezet ráztak, az ezredes gondosan becsukta az ajtót, és felgyújtotta a villanyt. Egy jól berendezett szobában foglaltak helyet. Az ablakokat vastag függönyök fedték, egy parányi fény sem hatolt ki az utcára.

- Nos, Hód, mi a helyzet a cirkusznál? - tudakolta az elhárítófőnök. Konyakot töltött. A fiatalember a koccintást követően egy-hajtásra kiitta poharát. A szomszéd szobából mocorgás hallatszott. - Néhány emberünk itt van... Ebben a házban ütöttük fel főhadiszállásunkat. Jó hely, nem feltűnő.

Farkas nem tudta, hogyan is kezdje a beszélgetést. Egyáltalán mit mondjon, hiszen alig tudott valami érdemlegeset. Mindenesetre elmondta mindazt, amiről sejtette, hogy érdekelni fogja a főnökét. Így megemlítette Czukorékat is, akik az impresszárió halála ellenére, természetesen Amadeuszné közreműködésével nem estek el a külföldi turnétól, ők voltak az egyedüliek, akiknek nem esett kútba a szerződésük. Hosszan taglalta Amadeuszné látogatását Ránkinál, tárgyalásuk figyelemre méltó körülményeit.

Bana csendesen meghallgatta a beszámolót. Egyetlen megjegyzéssel sem szakította félbe az elhárítóoszt szavait. Miután a fiatalember kifogyott a szóból, az ezredes ismét megtöltötte a poharakat.

- Egészségére - koccintott.

- Viszont kívánom...

Az elhárítófőnök cigarettát kínált, rágyújtottak.

Farkast mindez meglepetéssel töltötte el. Ismerte főnökét. Tudta, hogy olykor nagyon is türelmetlen, fokozott izgalommal várja a beszámolót. Most viszont ennek éppen az ellenkezőjét látta. Mintha valami közömbös témáról váltanának szót, az ezredesen nyoma sem volt az izgalomnak.

- Nem csodálkozott a vasárnap délutáni előadás közönségén? Mármint a közönség nagyobbik részén? - tudakolta az elhárítófőnök.

A fiatalember jól emlékezett azokra a katonákra, akik zárt egységben érkeztek az előadásra.

- Gondolom, szervezés kérdése volt... Ilyen gyakran előfordul, és látszólag nincs benne semmi különös. Feltételezem viszont, hogy ahonnan a katonák érkeztek, az az objektum szerepel a mi térképünkön is - mondta.

Bana szája szegletében mosoly bujkált.

- Igen, szerepel - bólintott. - Egy kis piros karika jelzi.

- Amadeuszné...

- Úgy van. A szép Etelka szervezése mindez. A legszorosabb figyelés alatt - tartjuk. Nos, a nő felkereste a kérdéses laktanyák illetékesét, mint a Cirkusz Vállalat megbízottja és kedvezményes jegyeket biztosított a katonáknak. Megállapítottuk, hogy tavaly is ezt tette.

- Zárt egységben jöttek és mentek - jegyezte meg a fiatalember.

- Hát igen... Teherautóval. Farkas töprengve nézett.

- Hol itt a lehetőség, amely minket érdekel? - kérdezte kisvártatva.

Bana kiitta poharát, majd mélyet szívott a cigarettájából. Élénk tekintete bizonytalanságról árulkodott.

- Ezt még nem tudjuk - mondta. Pillanatig gondolkozott, aztán folytatta: - A lényeg, hogy a nő mozgásán, a hivatalos szervező útjának más jelentősége is van, mint a műsor propagálása. Voltunk a laktanya parancsnokánál. Kíváncsiskodtunk, vajon Etelkának milyen kapcsolata van ott. Nos, semmilyen. Senkit sem ismer, csak néhány tisztet a parancsnokságon, akikhez tavaly is fordult. Kivétel

nélkül megbízhatók, ott nincs keresnivalónk... Mi a nyitja annak, hogy a délutáni műsort zömében katonák nézik? Mert valami lehet, hiszen nem véletlenül szerepel nálunk ennek a laktanyának a helye. Innen is hírek szivárogtak ki.

Az elhárítófőnök nem tagadta, hogy Theodor Amadeuszné személye elsőrendű helyen áll az elhárításnál. Nem győzte hangsúlyozni, hogy mennyire helyes volt, amikor figyeltetni kezdték a nőt. Így tudták meg azt is, hogy Amadeuszné elsőnek Ránkit kereste meg, amikor megtudta Huber halálhírét.

A fiatalembert érdekelte a másik vonal is: érkezett-e jelzés, lépett-e valaki Huber nyomdokába?

- Teljes a pangás - állapította meg az ezredes. - Egyelőre senki sem bukkant fel. Pedig előbb vagy utóbb pótolni fogják.

- Az a pénz itt valakinek borzasztóan hiányzik. Ezzel odakint is tisztában lehetnek - jegyezte meg az elhárítótiszt.

- Lehet, magának lesz igaza, más formát választanak, hogy a pénzt annak a valakinek elküldjék.

- De a pénzhozónak át kell majd venni az összegyűjtött híreket is.

Bana bólintott.

- Ez igaz, de a cirkusznál sincs újabb gyanú, konkrét körülmény. Csupán ezek a délutáni előadások vasárnaponként, amelyen a katonák is részt vesznek.

- Persze, ezt az egész szervezést meg lehetne akadályozni - vetette közbe a fiatalember. - De nem sokat nyernénk vele.

- Inkább vesztenénk. Felkeltenénk a gyanújukat. Joggal következtethetnének arra, hogy valamit megszagoltunk. Törekedjünk felderíteni beépített embereiket ezekben a városokban.

Farkas megemlítette Amadeuszné érdeklődését személye iránt. Bana felhúzta a szemöldökét.

- Azt tanácsolom, ha a nő kesztyűt dob magának, vegye fel - mondta.

- Lehet, csak szimpátiáról van szó.

- Ki tudhatja? Egy nő kiismerhetetlen. Majd elvállik, hogy Amadeuszné fokozott érdeklődésének mi a nyitja.

Az elhárítótiszt elmosolyodott.

- Magam is még külön munkát adjak az embereknek, akik a nőt figyelik? - kérdezte.

- Ez a legkevesebb gond. Nem ismerik magát, legfeljebb jelentik nekem, hogy a gépkocsivezető csapja a szelet - mondta az ezredes, majd figyelmeztető mozdulatot tett a kezével. - Arra törekedjen, Hód, hogy a cirkusz területén ne tévessze szem elől a nőt, ha ott van. Tudja meg, kikkel tárgyal és érintkezik.

- Van egy alkalmi segítőtársam.

- Nocsak...

. A fiatalember néhány szóval ismertette Kulcsár Béni szorgalmas pletykálkodását és a vele való kapcsolatát.

Az elhárítófőnök később arról beszélt, hogy mindenképpen hasznos lenne, ha esetenként tudomást szerezhetnének Ránki és a nő között lefolyt beszélgetésről. Nyomban konkrét tervvel állt elő. Ennek az volt a lényege, hogy egy lehallgatásra alkalmas rejtett technikai berendezést helyezzenek el a cirkuszigazgató irodai célra használt kocsijában.

- Természetesen a "poloskára" gondolok - szögezte le az ezredes. - Nem hiszem, hogy elhelyezése valami különösebb akadályba ütközne... A "poloska" adását ebben a házban tudnánk rádióon venni, rögzíthetnénk beszélgetésük minden részletét... Nos, egyetért ezzel?

- Nincs akadálya. Könnyen elhelyezhetem a legmegfelelőbb helyen - mondta a fiatalember.

- Helyes...

- Most megkapom a készüléket?

- Igen - bólintott az ezredes. Elhagyta a szobát, kisvártatva egy kis tárggyal tért vissza.

A "poloska" nem volt más, mint egy borsószem nagyságú miniatűr adóállomás. Ez a készülék zárt helyiségben képes volt kiszűrni a zajokból a leghalkabb beszélgetést is.

Farkas gondosan eltette a tárgyat. Egy problémája maradt csupán. A rendkívüli esetek jelentése. Várható volt, hogy a közeljövőben ilyenek is előfordulnak. Arra azonban nem volt megoldás, hogy telefonon értesítést adjon.

Bana hosszan töprengett a megoldáson. Több lehetőséget megvitattak, de mindegyiket elvetették.

- Nincs más hátra, mint a rádiókapcsolat - állapította meg az ezredes.

A fiatalember a fejét ingatta.

- Teljességgel lehetetlen. Nem kockáztathatom, hogy bárki is észrevegye. Állandóan emberek között vagyok, még a lakókocsiban is. Legfeljebb éjjel adódna erre lehetőség, viszont nem tudom a készüléket biztonságos helyen tartani.

- A "Munt"-tal nem lenne különösebb problémája. Állandóan magánál lehetne.

A "Munt" rádiókészülék alig volt nagyobb egy gyufásdoboznál. Csupán adóval volt felszerelve, vételre nem lehetett használni. Mintegy tíz kilométeres körzetben működhetett.

- Hogy utasítást kapjak, arra nem jó, tehát csak félmegoldás - vélekedett az elhárítóosztály. - Ez ideig még nem dolgoztam ezzel a készülékkel. Azonban ha nincs mód másra, maradjunk ennél.

- Ez az egyetlen mód. Még mindig jobb a félmegoldás, mintha semmi sem lenne.

- Rendben...

Bana ismét töltött magának, majd miután kiitták poharukat, kiment a szobából. A fiatalember gondolatban ismét Amadeusznénál időzött. Vajon mit csinál most az asszony a szállóban? Jelen pillanatban ezt csak Belezna emberei tudhatták, akik a nyomában voltak és egy pillanatra sem tévesztették szem elől.

Az elhárítófőnök jó negyedóra elteltével érkezett vissza. Kezében ott volt a parányi adókészülék. A "Munt"-nak kicsi, alig tízcentis kihúzható antennája volt, szinte az egész doboz mikrofonból állt. Egy gombnyomással lehetett üzembe helyezni.

- Amint látja, két kis lámpája van - magyarázta az ezredes. - A piros csak akkor gyullad ki és ég folyamatosan, ha az adást befejezte és a szöveget megértették... A gombot tartsa benyomva, amíg beszél. Amennyiben a piros fény szaggatottá válik, ez azt jelenti, hogy ismételve meg mondanivalóját. A másik lámpa zöld fénye állandóan világít, ez mutatja, hogy veszik a közlendőket. Tehát csak akkor kezdjen beszélni, ha a gomb benyomása után a zöld fény kigyullad.

Miután próbát tettek, az elhárítófőnök arra kérte, hogy fűleljen, majd átment a másik szobába. Kisvártatva a fiatalember egy magnetofonon a visszajátszott saját hangjára ismert.

- Így jó lesz - tért vissza az ezredes.

- Remélem...

- Biztos lesz annyi ideje, hogy egy pillanatra félrevonuljon. Megjegyzem, a "Munt" képes a suttogását is továbbítani. Nem szükséges a hangos beszéd.

Megegyeztek, ha netán más mód is kínálkozna, a fiatalember napközben felkeresheti a házat. A külső kapu állandóan nyitva áll. Hármat csengessen, mert csak akkor nyitnak ajtót. Viszont a bedobott levelet azonnal elolvassák.

- Pintér állandóan itt van - folytatta az ezredes. - Értesít engem, és ha úgy látom, azonnal indulhatok Pestről. Egy óra alatt leérek.

- Erről én hogyan szerzek tudomást?

- Miután jelezte, hogy velem akar találkozni, egy óra elteltével jöjjön ide. Ha megérkeztem, az utcai ablak rolóját felhúzó.

Megállapodtak, ha netán az elhárítófőnöknek lenne közölnivalója, úgy egy beosztott megkeresi a

fiatalembert megfelelő mesével, vagy üzenetet hagy részére.

- Legjobb, ha azt mondja, hogy a nagybátyám, vagy ha nem vagyok ott, azt az üzenetet hagyja: menjek el hozzá - jegyezte meg a fiatalember.

- Még jó, hogy nem nagypapát kíván - fejezte be a beszélgetést Bana.

Kint az utcán Farkas az órájára pillantott. Késő volt már, az előadás a cirkuszban véget ért, ilyenkor a művészek a lakókocsijaiknál trécselnek.

A városközpontban levő szálloda előtt személygépkocsik hosszú sora állt. Sok volt a külföldi, aki a Balatonhoz igyekezett, vagy éppen onnan jött.

Hirtelen ötlettől vezérelve belépett a szállóba. Elsőnek az étterembe pillantott be. A vacsoraidőnek vége volt, de így is sokan tartózkodtak a helyiségben. Az eszpresszó viszont zsúfolt volt, főként a terasz. Szerencsére a közelében megüresedett egy asztal. Nyomban helyet foglalt, és fagyaltot rendelt kávéval. Maga sem tudta, miért jött ide. Talán arra számított, hogy találkozni fog Amadeusznéval? Elgondolkozva kanalazta fagyaltját, amikor ráköszöntek.

- Szép jó estét - mondta az érkező.

A diák nem a szokásos farmerben volt, hanem könnyű, divatos öltönyt viselt színes inggel, hatalmas kékpöttyös nyakkendővel.

- Szevasz - köszöntötte a fiút.

- Így nyertem volna meg a főnyereményt - rogyott le a fiú a szabad székre. - Esküdni mertem volna, hogy itt talállak. Találkoztál vele?

Farkas közömbös arcot vágott.

- Miért találkoztam volna vele? - kérdezte.

- Most adod a hülyét...

- Nem adom... De miért találkoztam volna vele? Mert érdeklődött utánam? Lehet, ez csupán udvariasság volt a részéről. Miért kellene ezt félreértenem?

A fiú tekintetével végigpásztázta a teraszt.

- A csaj bír téged, ez ténykérdés - mondta határozottan. - Nem is láttad őt?

- Mondtam már, hogy nem... Nem láttam, nem találkoztam vele. Nem is akarok.

- Akkor miért szobrozol?

- Mondj jobb helyet.

- Az ebben a városban nincs - szögezte le a fiú, és a nyakát nyújtogatta.

- Nincs itt, hiába keresed.

Béni a fejét rázta.

- Kit érdekel a te sexbombád? - méltatlankodott. - Az ikreket lesem. Csak azt nem tudom, hová tűntek. Előadás után gyorsan rendbeszedték magukat, kocsiba ültek és az öregjüket ott hagyták.

A Czukor-lányoknak egy kis piros Fiatjuk volt. Rendszerint azzal jártak. Apjuknak hatalmas, ötszemélyes Mercedesébe nem ültek bele, mintha ez csak lakókocsijuk vontatását szolgálta volna.

- Te meg ide rohantál, hátha beléjük ütközöl. Látom, lecsutakoltad magad. Sose bánd, legalább megmosakodtál. Az öltönyödnek sem árt, ha néhanapján kiszellőzteted - mondta Farkas.

- Amint látom, megfáztam nálad is a ma estével - mondta a fiú. Bánatosan egy nagy adag fagyaltot rendelt. - Csak tudnám, hová laflingált el ez a két csaj.

a nézőtér, ez mutatta, elérkezett az idő, hogy továbbálljanak. Akit a városban érdekelt az előadás, már megnézte.

Új állomáshelynek Kaposvár volt kitűzve. A rutinos cirkuszi embereknek az volt a véleményük, hogy legalább egy hét kell az átköltözésre. A cirkuszt jóformán aprajára kellett bontani, a felszerelést becsomagolni, majd elszállítani. Kaposvárott aztán nekiláthatnak a felállításának, ami szintén nem kis idő.

Ránki már napokkal előbb útnak indította a vontatókkal a nélkülözhető dolgokat. Hétfőn befutott Amadeuszné is. Amint a lakókocsik között az igazgatói irodához igyekezett, többen megállították. Igaz-e, hogy szombaton már nyitóelőadást tartanak Kaposvárott? A nő megerősítette az igazgató szavait.

- Asszonyom! - kiáltott fel Kristophen, az idomár. - Ez teljességgel lehetetlen, az állatokat megviseli az utazás, pihenésre var szükségük.

- Majd elsőként indul el, és a macskái kipihenhetik magukat - mondta a nő.

- Akkor holnap már nem lépek fel az utolsó előadáson.

- Ne lépjen fel... Reggel indulhatnak is. A helyük már elő van készítve.

- Ahol tavaly is voltunk? - érdeklődött a szakállas idomár.

- Igen...

Mások különféle kérdésekkel ostromolták. Amadeuszné igyekezett mindenkinek kielégítő választ adni. Kisvártatva sikerült is megszabadulnia a művészekről.

Farkas távolról szemtanúja volt a nő érkezésének. Tudta, mi következik. Ráhkival bebújnak az irodakocsiba és hosszan tárgyalnak. Akaratlanul is elmosolyodott. Bezzeg, ha azok ketten sejtenék, hogy minden szavuk nyomot hagy egy magnetofonszalagon, amely egy elsötétített lakás szobájában pereg, a rémülettől egy hang sem jönne ki a torkukon. A "poloskát" már elhelyezte az irodakocsiban. Erre egy délelőtti adódott lehetőség, amikor a művészek próbáltak, és Ránki a városban volt. Be sem ment a kocsiba, az egyik ablak nyitva volt. Kívülről felnyúlt az ablakot takaró függönyhöz, és a borsószem nagyságú öntapadó adókészüléket a karnishoz rögzítette. Azóta a "poloska" már több beszélgetést továbbított. Ránki tükön ülve várta Amadeusznét.

- Többen hóbörögnek - mondta a nő, miután üdvözölték egymást.

- Nem tetszik nekik a hajítás - kínált helyet Ránki. - Nekem is éppen eleget siránkoztak. Kicsit elkényelmesedtek.

Amadeuszné levette kosztümkabátját, és táskájával együtt a kicsiny heverőre dobta. Cipőjéből is kibújt, és fáradtan rogyott az íróasztal előtti székre.

- Van valami italod?

- Konyakom nincs - mondta az idős férfi.

- Adj valamit, csak hideg legyen. Ez a meleg kikészít.

- Söröm van. - Ránki a kocsik sarkában levő függöny mögött lapuló jég szekrényből sört vett elő. Kinyitotta az üveget és töltött a nőnek.

- Te nem iszol?

- Pillanatokon belül elöntene a verejték. Csak este nyakalok be egy üveggel.

Miután a nő két pohár sört lehajtott, Ránki azután érdeklődött, hogyan is állnak a cirkusz dolgai Kaposvárott. Amadeuszné hosszan taglalta elvégzett munkáját. Az igazgató aggályai oszladoztak. Attól tartott ugyanis, hogy különböző szervezési és objektív okok miatt kezdésük időpontja eltolódik. Ezt pedig nem akarta. A cirkusz vezetőjének, az alkalmazottaknak, a művészeket kivéve, akik rögzített fizetést kaptak, a prémiumuk a megtartott előadások számától függött.

- Nemcsak emiatt jöttem hozzád - jegyezte meg később a nő. Kiöntötte a maradék sört, és egyhajtásra megitta.

Ránki nehézkesen mozdult, mintha köszvény gyötörmé. Behajtotta az ablakot, és töppedten visszaült íróasztala mögé.

- Tudsz valami érdemlegeset, Etelka? - recsegte száraz hangján.

- Azt nem - rázta meg a fejét a nő. - Semmi olyat, amely megnyugtatna téged, és engem is... Inkább a véleményedre lennék kíváncsi. Mit tegyünk? Nem várhatunk tovább összetett kézzel, tehetetlenül. Ez teljesen idegőrlő állapot. Valamit tennünk kell. Azt hiszem, ebben egyetértesz velem.

Ránki vállat vont, és cigarettát dugott ajka közé.

- Rágyújtasz? - tolt a dobozt az asszony elé.

- A magaméból.

Az idős férfi a mennyezetre függesztette tekintetét, mintha valami erős gondolat foglalkoztatná. Amadeuszné hosszú cigarettát vett elő a táskájából, rágyújtott, és a füstöt maga elé fújta.

- Etelka kedves - kezdte Ránki bizonytalanul -, sokat töprengtem, de megvallom, nem tudtam épkezláb megoldásra jutni... Hans tragikus halála betette nekünk az ajtót.

- Ezt szajkózod állandóan - csattant fel a nő.

- Mi más tehetnék? Jelenleg semmit.

- Gondolj a pénzünkre. Az a miénk, és nem Hansé volt. ő halott, mi pedig élünk. Nekem szükségem van a pénzemre. Lehet, hogy te lemondasz róla, de én nem.

- Ugyan, Etelka - zsörtölődött az idős ember -, miért mondanék le a pénzről. Azt hiszed, nekem nincs szükségem rá? Nekem ugyanúgy szükségem van rá, mint neked. Csakhogy nem rohanhatunk fejfel a falnak. Erre nem gondoltál? Ezt figyelmen kívül hagyod?

- Mindenre gondoltam - mondta a nő szikrázó szemmel. - De mire várunk?... Valami üzenetet kellene eljuttatnunk Hans irodájának. Küldjék el a pénzünket.

Ránkinak leesett az álla.

- Elment az eszed, Etelka! - kiáltotta. - Még csak ez hiányozna. Azt gondolod, hogy Hans irodája, még ha tudna is a pénzről, egyszerűen átutalná a nevünkre?

Hosszú csend támadt. Amadeuszné a cigarettáját nézte lehajtott fejjel.

- Nem, ezt nem gondolom - törte meg nagysokára a csendet.

- Hát akkor mit gondoltál?

A csinos nő ideges mozdulattal beletúrt a hajába.

- Néha magam sem tudom, mit is csináljak - mondta keserűen.

- Meggondolatlanságot semmi esetre se csinálj! Egy baklövés végzetes lenne számunkra, mert minden kitudódna. Nekünk az a legfontosabb, hogy várjunk. Az idő majd hoz valamilyen megoldást.

- Milyet?

Ránki elnyomta cigarettáját a hamutartóban, és olyan mozdulatot tett a kezével, mintha legyet akarna elhessegetni.

- Arra például nem gondoltál, hogy valamelyikünk kiutazna, és utánajárna?

- Felmerült bennem ez a lehetőség. Ez akkor lenne jó, ha megfelelő összeg vár odakint. De elpuskázom a kiutazást a bizonytalanra, csak arra, hogy keressem a saját pénzemet? Merre, és hol találok? Biztosat akarok tudni. Érted?

- Megértelek, de én csak egy megoldást mondtam a sok közül. A nő szája gúnyos mosolyra rándult.

- Sok közül - jegyezte meg. - Egyetlenegy kézenfekvő megoldást sem találunk... Csupán azt, hogy várnunk kell. Ennyi az egész.

- Figyelj rám, Etelka - fogta vissza a hangját az idős ember. - Lefogadom, hogy fogunk értesítést kapni a pénzünkről. Hans halála nem jelenti azt, hogy az iroda felhagyott a működéssel. Hans helyét átveszi más, és akkor megkeresnek minket. Ez a logikus... Vagy pedig az, ha netán olyannal találkozunk, aki ismerte Hansot, üzenetet küldhetünk az irodának, hogy mi van a pénzünkkel. Egyetértesz ezzel?

- Van más választásom?

Ránki a fejét rázta.

- Hidd el, ez a legjobb - mondta.

Gondolataikba merülve hosszan hallgattak. Később a cirkusz ügyeit taglalták. Ránki szemrehányást tett a nőnek, amiért intézkedett a Czukor-trió szerződésének a fenntartása ügyében Huber impresszáriós irodájánál.

Amadeusznénak kikerekedett a szeme.

- Te beveszed ezt, Zoli bácsi? - méltatlankodott. Ránki elsiklatta füle mellett a megjegyzést.

- Marhaság volt közbelépned - állapította meg. - Akiknek szerződésük volt Hanssal, a pechjüket átkozták, amikor értesültek a történekről, mert tudták, tervük kútba esett. Most azonban a fogukat csikorgatják, hogy elboronáld Czukorék ügyét... Nem hittem volna, hogy mindebből kihagysz engem. Legalább tájékoztattál volna.

Amadeuszné a meglepetéstől mozdulatlan maradt.

- Te ezt bevetted? - sziszegte.

- Ez tény, nem kell semmit bevennem.

- Egyáltalán honnan veszed, hogy valamit is tettem Czukorék szerződésének a fenntartására? Honnan?

Ránki kezével egy nagy kört írt le:

- Mindenki beszéli - mondta.

A nő felindultságában zihálva lélegzett.

- Én miért nem hittem el, amikor három éve azt beszélték, hogy Isztambulban két előadással többet tartottál, mint amit elkönyveltél? - vágott vissza. - Ezt suttogták a cirkuszodnál. De nem hallgattam rájuk. Előbb megkérdeztelek. És te azt mondtad, az egész rágalom. Haragosaid találták ki, hogy itthon a nyakadra tegyék a kést. Mérgesek voltak, mert megkövetelted tőlük a fegyelmet, és betartattad a rendet, a szerződésben aláírt kötelezettségeket. Én akkor vettem annyi fáradságot, hogy erről megkérdezzek... Te most engem annyira sem méltatál, hogy kérdezzél: mi is a helyzet Czukorék ügyében? Csak nekem esel és szemrehányást teszel.

- Etelka, kérlek - fészkelődött az idős ember. - Nem tudtam...

- Hallgass - ripakodott rá a nő, aztán zokogni kezdett. - Ezek után már nem kell magyarázkodnod.

Ránki felállt az asztaltól, átkarolta a nő vállát és megpróbálta csitítani. Amadeusznét azonban csak nagysokára tudta kiengesztelni.

- Elhiszem, hogy hibáztam, Etelka, amikor a szóbeszédre alapoztam és hogy téged korholtalak - magyarázkodott. - Ne haragudj, hogy igazságtalanul tettem szemrehányást. Igazad van, mert valóban bedőltem ennek a kacsának. Ezért nem láttam tisztán az ügyben, ígérem, többet ez nem fog előfordulni.

Kopogtattak.

- Tessék - szólt Ránki.

Blinker, az állatgondozó lépett be, enyhe tigrisszag terjengett körülötte. Egy általa fontosnak tartott problémát kezdett volna boncolgatni, amely szerinte az igazgató hatáskörébe tartozott. Ránki leállította, és azt mondta: jöjjön később, most nem ér rá. Blinker, mint aki citromot nyelt, elhúzta a száját és kioldalgott.

- Azt azért szeretném tudni, hogy mit tudsz, vagy legalábbis mi a véleményed erről a Czukor-ügyről? - puhatolódzott nyájasan Ránki.

- Még mindig azt hiszed...

- Nem hiszek semmit - szakította félbe az igazgató. - De kíváncsi vagyok, hogyan sikerült egyedül neki fenntartani a szerződést.

Amadeuszné homlokát ráncolva ismét rágyújtott.

- Ez előttem is rejtély - mondta.

- Milyen kapcsolat révén sikerült?

- Kintről hivatalos átirat érkezett.

- Áh... Szóval átirat...

- Az - bólintott a nő, és nagyott szívott a cigarettájából. - Hamburgból írt egy szórakoztató műsorokat szervező cég, amelynek nevét azelőtt nem is hallottam.

- Konkrétan Czukorék ügyében?

- Konkrétan az ő ügyükben. Miért vagy annyira meglepődve? Az átiratban közölték, tudomásuk van róla, hogy Czukorék előzően Huberral kötöttek szerződést. Mivel annak halála miatt ez érvényét veszítette, a maguk részéről kérik a szerződés megújítását. Hajlandók Czukorékat foglalkoztatni lokálokban. Természetesen az eredeti szerződés minden pontjának végrehajtását a maguk részéről garantálják. Ennyi az egész.

- És te?

- Felhívtam a céget telefonon. Több olyan szerződést ajánlottam a figyelmükbe, amelyek Hans halála miatt zátonyra futottak. Gondoltam, sikerül talán néhány számot elhelyezni náluk... ők udvariasan megköszönték a figyelmességemet, és nagy sajnálkozással közölték velem, hogy csak a Czukor-trióra tartanak igényt, a többit nem foglalkoztathatják. Hivatalosan értesítettem Czukorékat szerződésük módosításáról, és kértem sürgős válaszukat. Hát persze, hogy elfogadták az új lehetőséget, és a boldogságtól majd a nyakamba ugrottak... Ez történt, akár hiszed, akár nem.

Ránki ismét elfoglalta helyét az íróasztalnál, és szótlánul bólogatott, mintha magában beszélne.

- De ki ez az új cég? Azt mondtad, hogy még csak nem is hallottál felőlük.

- Teljesen újjak lehetnek...

- Hogyan szereztek Czukorékról tudomást?

- Csak Hans irodájától. Valószínű, tovább akarták adni a szerződéseket.

Ránki legyintett.

- Ez nem véletlen - mondta.

- Lehet, de most már megnyugodhatsz, hogy nekem semmi közöm az egészhez.

- Mindenesetre jó lenne, ha sokkal többet tudnánk erről az új cégről. Könnyen előfordulhat, hogy felkeltjük majd az érdeklődésüket.

Amadeuszné bólintott, és elnyomta a körmére égett cigarettát.

- Móját ejtem, hogy erről megkérdezzem Czukorékat, bár ők úgy tettek, mintha mindez véletlen lenne. Állítom, ők híresztelték el, hogy mindezt személyesen nekem köszönhetik. Ez a magyarázata annak, hogy a szerződésüket siratók most a hátam mögött szidnak - mondta.

Időközben Blinker egyfolytában szidta odakint az igazgatót. Olykor cifrákat káromkodott.

- Várhatom, míg befejezi a trécselését a szép Etelkával - panaszkodott a többieknek. - A munka meg vár rám. Dolgozhatom majd késő estig, mert nem ér rá, hogy a fene essen beléjük.

Farkas a lakókocsi lépcsőjén tilt és a Koller-házaspár gyakorlását figyelte. Dut és Dat oly ügyesen hajigálta a buzogányokat, hogy alig lehetett azokat szemmel követni. Kislányuk úgyszintén karikákat dobált a magasba.

- Biztos a cirkusz ügyeivel foglalkoznak, az utazás miatt ez most aktuális - jegyezte meg a fiatalember Blinker újabb kifakadására.

- Persze - mondta gúnyosan az állatgondozó. - Ehhez be kell csukni az ablakokat, és hangtompítót tenni a pofára. Egyáltalán nem hivatalos dolgokkal foglalkoznak. Etelkának vörös a szeme a sírástól, az öregnek meg vitustáncot járnak az arcidegei.

- Sírt volna?

- A szeméről ítélve bögött - mondta Blinker. - Van egy cigid? Farkas felállt és bement a lakókocsiba cigarettáért. A kerekképű Kásás az ablaknál állt, és feszült figyelemmel távcsövezett a függöny résén. A fiatalember kitekintett a világosító feje mellett. Jó kilátás nyílt Pedróék lakókocsijára. A tetőn a "vadnyugat lánya" napozott bikiniben.

- Jó nő - jegyezte meg.

Kásás lekapta szemétől a távcsövet és zavartan pislogott, mint akit csínytevésen kapnak rajta.

- A helyedben nem ingerelném azt a cowboyt - célzott Szabóra. - Egyszer még megdühödik és megcsiklandoz a hosszú késeivel.

- Ugyan... Ez az utolsó nyara Icával.

- Te csak hiszed. A lány nem hagyja itt a cirkuszt. Kásás olajos haja megcsillant a bevetődő napsugárban.

- Otthagya - mondta határozottan. - Én megszöktetem. Elvégre jó szakmám van, nemcsak itt kereshetem meg a kenyerem. Ezzel Ica is tisztában van.

- Közölted már vele a szándékat?

- Két alkalommal is említettem. Nyugodj meg, Ica benne van. Láttam az arcán az örömet, ahogy nevetett.

- Csak vigyázz. A helyedben óvatosabb lennék.

- Kösz... De ha szeretjük egymást, szükségtelen titkolóznunk. Ica nagyot nyújtózott a kocsi tetején, majd farát riszálva lemászott, és eltűnt a kocsiban.

Farkas szánakozó pillantást vetett a világosítóra. Magához vette cigarettáját és elfoglalta előbbi helyét a kocsi lépcsőjén. Blinker megköszönte a kínálást, rágyújtott és folytatta az igazgató kiátkozását. Kisvártatva rohant az állatokhoz.

Amadeuszné érkezett.

- Elvisz engem Kaposvárra. Sürgős dolgom akadt ott. Nem időzünk sokat. Megyünk és jövünk. Rendben a kocsi? - kérdezte.

- Igen... Máris szedelőzködöm. A nő érkezésére megjelent Béni is.

- Megyek én is - mondta.

- Magára nincs szükség - fordult feléje a nő. - Maradjon csak itt, segítsen a pakolásnál, szükség van minden kézre. .

A fiú leforrázva állt.

- Gondoltam, nem ártana, -ha a hangszórót is használnánk Kaposvárott - dadogta.

- Lesz még erre lehetősége.

Farkas szívesen vette volna, ha a fiú is velük tart. Szinte sajnálta, amint kopott farmernadrágjában esetlenül áll, és hosszan néz utánuk.

14

A Saturnus már egy hete szerepelt Kaposvárott, amikor az elhárításhoz jelzés érkezett. Ez arról adott értesítést, hogy a Székesfehérvár környékén levő katonai objektumokból ismét hírek szivárogtak nyugatra.

Bana ezredes nyomban tanácskozásra hívta össze az elhárítás vezérkarát. Már hetekkel előbb gondterhelt volt. Hiába tettek erőfeszítéseket, semmiféle eredmény nem mutatkozott. Az impresszárió halála folytán kezükbe akadt szál, mintha homályba vezetett volna. Pedig határozott meggyőződésük volt, hogy a rejtély nyitja, a kémhálózat működése a Saturnus cirkuszhoz kapcsolódik.

Az osztályvezetők kivétel nélkül hitték, hogy a rendkívüli tanácskozás azért történik, mert a kémhálózat régóta pangó ügyében váratlan fordulat következett be. Reményük azonban nyomban szertefoszlott, amikor beléptek az elhárítófőnök szobájába, és egy pillantást vetettek Bana arcára.

Az ezredes nem sokat teketóriázott, azonnal a lényegre tért, és ismertette a szigorúan titkos jelentést. Mindenki megdöbbenve fogadta a hírt. Maguk sem gondolták volna, hogy a kémhálózat szinte az orruk előtt tovább tevékenykedik, az elhárítás egyetlenegy intézkedése sem kelti fel gyanúját.

A bejelentést hosszú Vita követte. Mindenki hozzászólt, értékelte a megtett intézkedések hatását és az abból levonható következtetéseket.

- Vakvágányon haladunk - összegezte Pintér alezredes.

A köpcös termetű osztályvezető, aki csupán a tanácskozás idejére jött fel Kaposvárról, a legtöbb tapasztalattal rendelkezett ebben az ügyben. A helyszínről irányította a felderítők munkáját. Véleménye döntő volt.

Bana egyik cigarettáról a másikra gyújtott, időnként jegyzetfüzetében rögzítette gondolatait.

Az alezredes érvei felsorakoztatása után nem tagadta, hogy szükségesnek látja új irányt adni az ismeretlen kémhálózat felderítésére és felszámolására. Elsősorban beépített embereiket kell megtalálni, akik minden valószínűség szerint az érintett városokban tevékenykednek. Csak ezt követően kerülhet sor annak megállapítására: milyen úton-módon gyűjtik össze a híreket, és juttatják külföldre. Azt viszont maga sem tagadta, hogy a cirkusz megjelenése ezekben a városokban, valamint a hírek kiszivárgása között valamiféle összefüggés lehet. Ezt az összefüggést azonban megkérdőjelezte azzal a feltevéssel, miszerint könnyen előfordulhat, hogy mindez csupán a véletlen játéka.

- Lehetetlennek tartom - hangsúlyozta később Pintér -, ha Amadeusznének köze lenne ehhez a kémhálózathoz, ne jutottunk volna már előbbre... Minden lépését figyelemmel kísérjük, találkozásait filmen rögzítjük. Ezek között egyetlen gyanús kapcsolat sincs. A városokban hivatalosan járt el, úgyszintén a laktanyákban is... Ezenkívül itt van Hans Huber impresszárió esete is. Elképzelhetetlen, hogy valaki ne lépne a helyére. Legalábbis ezt tartottuk. Nos, itt sincs eredmény. Mindkét vonal bedöglött. Ha most ez a jelzés nem érkezik hozzánk, azt hinném, jó irányban tevékenykedünk, függetlenül attól, hogy nem értünk még el eredményt. Akkor bíznám az időben, hogy az nekünk dolgozik. De így megváltozott a helyzet. Miközben ezt a két vonalat szemmel tartottuk, a kémtevékenység tovább folytatódott.

A többiek is lényegében Pintér által elmondottakat közelítették meg véleményükkel. Egyedül Belezna volt az, aki alaposan megkérdőjelezte az alezredes véleményét. Az őrnagy türelemre intett, és javasolta, maradjanak meg a továbbiakban is eredeti feltevéseik mellett.

- Nem hiszem, hogy alapjaiban tévedtünk volna - állapította meg határozottan. - Huber gyanús tevékenységet üzhett. Az a pénz kocsijában, a kémhálózathoz volt irányítva. Fondorlatos módon visszalopták. A hamburgi biztosító visszaigazolta Richel nevű megbízottja ügyében küldött információkérését a győri biztosítóhoz. Azt válaszolták, hogy Richel már nincs az alkalmazásukban, sőt kitérő választ adtak arra vonatkozóan, hogy részükre kötelezőnek ismerik-e el Richel korábbi aláírását... Tehát Huber az alapja elgondolásunk kiindulópontjának. Itt nem tévedtünk... És abban sem tévedtünk, hogy nyaranként nem véletlen a Saturnus cirkusz működési területe, mint az sem, hogy éppen erről, a területről szivárognak ki értesülések. A kettő tehát egybeesik, nincs olyan adatunk, amely ezt alapvetően cáfolná.

- Azt javaslom - folytatta az őrnagy -, hogy vizsgáljuk meg, vajon helyes intézkedéseket tettünk-e? Állítom, valahol itt a hiba. Valahol parányit tévedtünk. És ez nem indokolja, hogy merőben más vonalon induljunk el, más irányba helyezzük át intézkedéseink élet... Valami ismeretlen titok lappang Amadeuszné és Ránki cirkuszigazgató kapcsolatában. Erről tanúskodnak azok a magnetofonszalagok, amelyek

rögzítették beszélgetéseiket. Ezek lényegében beleilleszkednek elképzeléseinkbe, de valahogy mégsem az igaziak, ők ketten is azt várják, vajon ki jelentkezik Huber helyén. De lehet, merőben más célból várják, mint amire mi gondoltunk. Nos, ez zavarhat meg minket... Hangsúlyozom: tartsuk továbbra is szem előtt mindkét vonalat. Lehetetlennek tartom, hogy idővel ne tudjunk előbbre lépni.

Az elhárítófőnöknek is a legtöbb gondot Amadeuszné jelentette. Elmélyült kapcsolata volt az elhunyt impresszárióval. Lehetetlennek tartotta, hogy Huber, ha nem is rendszeresen, de alkalmanként ne használta volna fél céljai érdekében. A csinos nő személyiségét vizsgálva arra az álláspontra helyezkedett, hogy Amadeuszné figyelmét nem kerülhette el Huber tevékenysége. A szervezőnőt okosnak, gyors észjárásúnak ismerték, aki minden tekintetben feltalálta magát. Hiába voltak a nyomában Székesfehérvárott, olyan emberrel nem érintkezett, beszélt, aki nem hivatalos kapcsolatban állt vele.

Az elhárító főnök a vita végén ismertette álláspontját.

- Az eddigi útról nem térünk le - foglalt állást. - Ugyanazt a három vasat tartjuk a tűzben ezután is, legfeljebb puhatolózásainkat kiterjesztjük más irányba is... Valamelyik vonalnál hibát követtünk el. Ezért tud még a kémhálózat az orrunk előtt dolgozni. Egyetlen szál a kezünkben Huber gyanús tevékenysége. Más nincs a tarsolyunkban. Ebbe kell kapaszkodnunk. Ha ezt egy pillanatra is eleresztjük, később már nem tudjuk megragadni és könnyen elmerülhetünk...

A tanácskozást követően késő délután Pintérnek és Beleznaynak ismét módjuk volt, hogy néhány lehetőséget megtárgyaljanak főnökükkel. Ugyanis Bana azzal tartotta vissza őket, hogy részletes beszámolót kér Amadeuszné figyelése során felmerült problémákról.

Hármasban pontról pontra követték a nő minden lépését székesfehérvári tartózkodása során. Pintér levetítette a titokban készített filmtekercseket. Ezekon mindazok rajta voltak, akikkel Amadeuszné az utcán vagy nyilvános helyen szót váltott.

- Hód is rajta van - mutatta Pintér. - Kaposvárra mentek.

- Látom - mosolyodott el az ezredes. Az utolsó tekeres következett.

- Ez akkor készült, amikor Amadeuszné felpakoltatta már a cirkuszt Székesfehérváron - magyarázta az alezredes.

A nő éppen háttal állt, amikor egy magas férfival váltott néhány szót a szálloda bejárata előtt. Mindez csupán egy villanás volt. A férfi tovább indult az eszpresszó irányába. A nő fürkésző pillantást vetett utána, majd hirtelen megindult utána.

- Ismételjük ezt a részt - kérte az ezredes.

Pintér egymásután háromszor vetítette, le. Majd főnökének újabb kérésére leállította a gépet annál a pillanatnál, mikor a nő az ismeretlen férfi után néz.

Bana cigarettára gyújtott.

- Nézd csak, Béla - mutatott a megmerevedett képen a nő arcára. - Milyen érdeklődő tekintettel bámul a férfi után. Mintha a meglepetéstől úgy maradt volna. Csodálkozik. Talán utána sietett? Mit írnak erről a figyelők?

Beleznay felgyújtotta a villanyt, az alezredes pedig belelapozott a jelentésekbe.

- Semmi különös - futotta át a sorokat. - A nő csupán szót váltott a férfival, aztán ő is bement az eszpresszóba. A figyelők követték, hátha beszélgetést kezd ezzel a férfivel. De csalódtak. A férfi már nem volt az eszpresszóban, mikor a nő belépett, valószínű az összekötő ajtón át a szálló halljába ment. A nő ugyanezt az utat választotta. A szálló halljában körülnézett, aztán kiment az utcára... Igen, a figyelők megjegyzik, úgy mozgott, mintha az előbbi férfit keresné... Ennyi az egész.

- Ez az - villanyozódott fel az ezredes. - Meg kell tudnunk, ki ez a férfi. Csupán egy villanás az egész, de mit lehet tudni... Nagyíttasd ki a képét, jól lehet látni az arcát. Szimatoljatok utána a szállóban, hátha vendég volt.

Azon a júliusi vasárnap délutánon kellemes volt az idő. A nap vakítóan sütött. Farkas a lakókocsijuk mögé az árnyékba állította az öreg Warszavát és megtisztította a gyertyákat.

A diák körülötte tétlenkedett, és kérdésekkel ostromolta. Még mindig ott tartott, amikor a fiatalember Amadeuszét Kaposvárra vitte és csak este érkeztek vissza. Igencsak érdekelte az utazás minden mozzanata.

- Semmit sem mondasz - elégedetlenkedett.
- Mit mondjak, amikor semmi sem történt.
- Az lehetetlen - rázta fejét a fiú. - Valami csak történt.

Farkas a gyertyákat csavarta vissza a motorba.

- Ezt honnan veszed? - kérdezte félvállról.
- Onnan, hogy a sexbomba dobott téged. Egyszerűen rád sem pipál. Azóta már háromszor volt itt, sőt két éjjelt a szállóban töltött. Nekem jó orrom van, barátocskám. Valami bűzlik köztetek.
- Rossz orrod van... Legfeljebb Manricó hajolójának érzed az illatát - célzott Kásásra.

A diák kopott farmerjában a földre kucorodott, felhúzott térdére támasztotta az állát, és egy fűszálat rágcsált. Váratlanul félbehagyta az érdeklődést, és a cirkuszi pletykákat taglalta.

Azt beszéltek, hogy Szabó, a késdobáló cowboy a minap két hatalmas pofont kent le Icának lakókocsijuk ajtajában. A "vadnyugat lánya" félbehagyva a napozást, farát riszálva lekászálódott a kocsi tetejéről. A pofont megelőzően rövid szóváltás zajlott le, amelynek lényege az volt, hogy "Pedró" kifogásolta a lány kacérságát. Ez szerinte semmi más célt nem szolgált, minthogy kellesse magát Kásásnak.

- Meglásd, ebből egyszer alapos balhé támad - vélekedett a fiú.
- Talán... Amaz mérges lett.
- Talán, talán - ismételte. - Nincs semmi véleményed? Néha azt hiszem, a tej megalszik a szádban. Hogy te milyen fura fickó vagy.

Farkasnak pedig volt véleménye, de ismerte Bénit. Tudta, szeret fecsegni, felvág jólérsütséggel. Az ilyen típust, ha kétségek között hagyják egy-egy témával kapcsolatban, közlési kényszerből, még a legféltebb titkát is kitarja. Ez beigazolódott már, amikor a fiú kérdéseire félválaszokat adott, és az mindent kikotyogott, amit tudott.

A fiatalember ezzel sokat nyert. A diák mindenkivel jóban volt a cirkusznál, és állandóan trécselt. A sok pletyka között igaz dolgot is megtudott. Gyanútlanul ezt csak ő tehetné, mert fokozott érdeklődése természetes kíváncsisággal volt magyarázható. Ha ezt maga Farkas teszi, talán már rég gyanút fogtak volna egyesek. Így hát taktikázott, hagyta, hadd beszéljen Béni anélkül, hogy kérdezgette volna.

Kásás lépett hozzájuk. Fehér porcelánnadrágot, kékcsíkos inget viselt. Hullámos haja csillogott az olajtól.

- Öreg tragacs ez már - mondta zsebredugott kézzel. A fiú kiköpte a fűszálat.
- Azért még elfogadná, ha magának adnák - kacsintott Farkasra.
- Az ördögnek sem kellene.
- Lehet ezzel tépni... Igaz, Laci?

Farkas becsavarta a gyertyákat és felegyenesedett.

- Nyolcvanig még jó, azután meghal - mondta.

Kásás a fiúhoz fordult.

- Ez ma már nem sebesség. Egy kocsi legyen gyors, megbízható. Ez alapvető követelmény - magyarázta. - Módomban állt volna venni egyet, természetesen használtat, de nem kellett. Használt kocsit csak gazdag ember vegyen. Arra állandóan költeni kell. Ki győzi azt?

- Vett volna újat - tanácsolta a fiú.

- Arra nem volt elég pénzem.

Farkas lecsukta a motorháztetőt, és kipróbálta a motort. Pár percig járatta, majd megtörölte kezét és cigarettára gyújtott.

- Magukra mindig emlékezni fogok - szólalt meg Kásás. - Őszintén megmondom, soha ilyen jó társasággal nem laktam. Tavaly két részeges fickóval kerültem össze, megkeserítették az életemet. Állandóan viccelődtek. Mondhatom, közönséges emberek voltak.

Farkasnak a távcsövezés jutott az eszébe, és elmosolyodott. Lehet, hogy a korábbi lakótársaknak ez volt a témájuk. Merthogy a világosító akkor is távcsövezte a nőket, arra esküdni mert volna.

- Ezért aztán jó szívvel fogok majd magukra emlékezni - folytatta Kásás. - Ritka ilyen társakat kifogni a turnén. Szerencsém volt. Na, minden jót. Még van egy kis dolgom - köszönt, és továbbállt.

Béni tátott szájjal nézett utána.

- Ez a Manricó megbolondult - mondta meglepetten.

- Úgy fest...

- Állítom, mehetnékje támadt. Nem tudja túltenni magát a vadnyugat lányán... Rövidesen elsöpör tőlünk.

Farkas hosszan követte tekintetével a világosítót. A cirkuszsátornál tűnt el.

- Nem hinném, hogy elmegy, hiszen szeptemberig szerződése van - jegyezte meg bizonytalanul.

- Akkor hová ment?

- Mit tudom én. A délutáni műsorban nincs világítás, sem reflektor, amelyet kezel. Biztos a városba megy és elüti estig az időt.

Béni a földön ült és fejét ingatta.

- Ez öregem, beillett egy búcsúzásnak - állapította meg. - Különben is az előbb bent voltam a kocsiban, és láttam, hogy a holmijával szöszmötöl.

- Rendet csinált...

- Rendet? Egy fenét csinált, nem rendet. Bepakolta a bőröndjét. Akkor nem gondoltam semmire. De most kezdem hinni, hogy hárman maradunk a lakókocsiban.

Farkas lehetetlennek tartotta, hogy a világosító csak úgy egyszerűen a szezon közepén szó nélkül továbbálljon, félrúgva a szerződést. Kásásnak nem ez volt az egyetlen turnéja. Miért pont Ica miatt menne el?

- Várj csak - pattant fel a fiú a földről -, megnézem a cuccát. Kisvártatva robogott vissza. - Na, mit mondtam? Így ütöttem volna meg a lottón a főnyereményt.

- Becsomagolt?

- Utolsó szálig elvitte a holmiját... Mintha behívót kapott volna. Hű, micsoda balhé lesz ebből - áradozott. - Azért figyelmeztetni kellene őt, vagy talán az öreget - célzott az igazgatóra.

- Ne tégy egy lépést sem. Még téged is belekevernek. Senkinek egy szót sem. Ha értesíted az öreget, Kásásnak örök ellensége leszel. Ha pedig szólsz neki, ugyanúgy jársz. Kásás hiheti, hogy értesíted Ránkit... Majd meglátjuk, hová fajulnak a dolgok.

A délutáni előadásra ismét katonák érkeztek. Farkas a kapunál állt, a fiú a jegyeket kezelte a pénztár előtt. A fiatalember hirtelen ötlettől vezérelve, megszólította az előtte elhaladó katonákat.

- Honnan, fiúk? - kérdezte.

- Innen a laktanyából.

- Akkor tüzerek vagytok - mondta.

- Nem, páncélosok - vágták rá többen.

Farkas később bement a sátorba és az előadást nézte. Természetesen Kristophen tigris száma

hiányzott, a Czukor-trió pedig vagy húsz perccel meghosszabbította produkcióját. Különösen az ikreknek volt sikerük. A lányok szüntelenül csókokat dobáltak a nézőtérre, a katonák viszonzásképpen pirosra tapsolták a tenyerüket.

Még a finálé előtt kijött a sátorból. Cigarettaért indult a lakókocsiba. Már a lépcsőn volt a lába, amikor visszafojtott sírás ütötte meg a fülét. Kíváncsian ment a hang irányába. A kocsi mögött a földön ült elbújva Kollerék kislánya és lehajtott fejjel sírdogált.

- Mit történt, Rita? - lépett oda.

A kislány felnézett, jobb arca feltűnően piros volt.

- Semmi, semmi nem történt - küszködött könnyeivel.

Farkas megfogta a kislány vállát és felállította a földről. Érezte, hogy remeg.

- Ne sírj, te már nagylány vagy - csitította. - Nem illik sírnod. Mit szólnak a legények, ha így meglátnak? Béni is kinevetne.

Rita csak nagysokára nyugodott meg.

- Talán rossz fát tettél a tűzre? - kérdezte. Amaz szomorúan rázta fejét.

- Dezső bácsi megpofozott - szípotgott.

Farkas hirtelen nem tudta, kiről is van szó.

- Milyen Dezső bácsi? - tudakolta.

- Czukor Dezső bácsi...

Kisvártatva a kislány szavaiból kiderült, hogy mi is történt. Rita a Czukor-trió lakókocsija körül téblábolt. Azok a délutáni előadásra készülődtek. Kirakták a különféle arany, és ezüstszerű golyókat, gömböket. Miközben Czukorék készülődtek, a kislány kíváncsiságból felvett néhány ezüstgömböt és fel-feldobálta, majd elkapta. Ezt észrevette a lakókocsiból Czukor és rákiáltott Ritára, aki ijedtében elejtette az egyik ezüstgömböt. A férfi erre kiszaladt és egy hatalmas pofont adott a kislánynak.

Farkas a fejét ingatta. Érthetetlennek tartotta Czukor dühét ilyen jelentéktelen dolog miatt.

- De nem történt baja a gömbnek, csak kinyílt - mondta a kislány.

- Összetört volna?

- Csak kinyílt.

- Ezt nem értem - mondta Farkas. Rita kezével gömböt formált.

- Ekkora az ezüstgömb, amelyik a földre esett - mutatta. - Egy ujjnyi rés támadt rajta, a kis lemez félrecsúszott. Dezső bácsi egy mozdulattal visszatolta helyére... Ezért lett dühös.

Farkas nem értette: miért nyitható ki az egyik gömb? Czukor nem volt bűvész, hogy valami tárgyat vagy kendőt varázsoljon az elámult nézők szeme elé mutatványa közben. A gömböket csupán csak dobálta lányaival, majd kihajította egyenként a nézőknek, azok meg visszadobálták. Miért volt ennyire dühös a férfi? Mert meglátta a kislány kezében a gömböket? Talán azért, hogy az egyik szétnyílt?

- Ne tessék szólni apuéknak - könyörgött a kislány.

- Nem szólok, de akkor te se sírj.

- Már nem sírok - próbált mosolyogni a kislány.

Farkas fejében levő gondolatok a katonák körül forgolódtak. Időközben kiürült a nézőtér, csak a munkások serénykedtek a sátor alatt. A manézst hozták rendbe az esti előadáshoz.

Béni letörten érkezett. Farkas látta, hogy a Czukor lányok átöltözve beülnek kis piros Fiatjukba, és kihajtanak a városba.

- A nyavalya essen beléjük - nyugtázta távozásukat a fiú.

- Mi az? Már nem vagy jó Dettinél?

- Detti?... Ki az? - adta a meglepettet a fiú. Farkas nevetett.

- Mintha nem tudnád - mondta.

Béni rágyújtott és nyüzött képpel leült a lakókocsi lépcsőjére.

- Ezeknél csak akkor leszek jó, ha bevonulok katonának - jegyezte meg keserűen.

Farkas az ikrek sikerére gondolt, amelynek szemtanúja volt. Valószínű, a fiú is látta a katonák örömét és ez felszította féltékenységét.

- Sose törődj vele... A lányok különben is nemcsak ma délután, hanem mindig csókot hintenek a katonáknak - mondta.

- Bolondulnak az egyenruháért.

- Te csak azt hiszed. Béninek kikerekedett a szeme.

- Csak hiszem? - fortyant fel. - Kit érdekel, hogy mit csinálnak a manézsban? Az hidegen hagy, amit viszont utána csinálnak, az már érdekel. No, a véleményem meg van róluk. Bolonduljanak tovább az egyenruháért, nem érdekel Detti.

Farkas értetlenül nézett.

- Bámulhatsz - folytatta a fiú. - Ezek a bakasárik tőlem mehetnek a francba. Mit gondolsz, hová nyargaltak most?

- A városba... Gondolom.

- Igen, a városba... Laflingálni a katonákkal.

Farkas az első pillanatban azt hitte, hogy rosszul hall.

- Kikkel? - kérdezte hitetlenkedve.

- Randevúznak a katonákkal. Ezt csinálták Székesfehérváron is.

Ledarálják a délutáni előadást, aztán usgyi, be a kocsiba és irány a város. Egy csomó katona látta őket a manézsban, persze, hogy rájuk ismernek és kikezdenek velük. Ez a két hülye meg vigyorog, leülnek a bakákkal fagyaltozni, trécselgetnek, sőt még meg is kocsikáztatják őket. Gondolom, egyszerre csak két bakát, mert több nem fér mögéjük a kocsiba.

Farkas minden porcikáját megbizsergette az izgalom. A hallottak beleillettek abba a különös gondolatba, amely délután a katonák láttán merült fel benne először. De akkor még nem tudott arról, hogy a Czukor lányok "bolondulnak" az egyenruháért, szabad idejükben előszeretettel találkoznak katonákkal.

- Ezt honnan tudod ilyen jól? - adta a közömböst és megpróbálta tompítani feszült izalmát.

Béni elnyomta cigarettáját, és a csikket dühös mozdulattal messzire pöckölte, majd azt mondta:

- Te is jókat kérdezel. Láttam őket. A saját kuksimmal láttam, nem is egyszer. Már Székesfehérváron felment bennem a pumpa. Ha most lenne időm, és nem kellene az esti előadáson szednem a jegyeket, azt mondanám, menjünk a városba. A két hülye csajt a helyi korzón találánánk, amint a bakákkal csicseregnek... Érted?

- Kezdem érteni - mondta Farkas, és ebben egyáltalán nem hazudott.

- Csak tudám, hogy ezek a csajok milyen szöveget kajolnak.

- Kár törődnöd velük.

A fiú hosszan bámult maga elé.

- Ne hidd, hogy szívfájdalmat csinálok az egészből - mondta és ismét rágyújtott.

- Tőlem lefékhetnek egy egész szakasszal - folytatta. - Rajtuk nem csodálkozom, talán inkább az öregjükon. Egy nagy hülye lehet, hogy hagyja a lányokat bakákkal laflingálni. A helyében már dagadtra vertem volna őket... Nem normálisak. Beszélnek németül, franciául. Bejárták a fél világot, ennek ellenére színvonaluk, igényük a katonáig terjed... Mondd, figyelsz rám egyáltalán?

Farkas felrezzent a gondolataiból.

- Persze, hogy figyelek - mondta.

- Csak a katonák érdeklík őket? Gyönyörű gyerekek ezek, mondhatom. A hülye öregjük meg csak lapít a lakókocsiban. Mit mondhat nekik, mikor hazatérnek? Érdeklődik, hány bakát bolondították az este, majd dörzsölgeti a tenyerét, hogy lám ikreinek mennyire sikerült legyengíteni a hadsereget... Fura egy manusz, az szentség.

Váratlanul megélnékült a lakókocsik között az élet. Egyesek szomszédjukat zörgették fel, míg mások csoportokba verődtek. Úgy nézett ki a társaság, mintha megkergették volna őket, mert a két másor között félig öltözötten pihentek vagy ténferegtek. Ránki futva ment a késdobáló kocsijához.

- Valami történhetett - kapta fel fejét a fiú. Az igazgató eltűnt Pedróék kocsijában.

- Nyerhettél volna, ha délutáni fogadásodat megteszed a lottón - jegyezte meg Farkas.

Béni beletúrt a hajába.

- Lesz ebből balhé - nevetett. - És a csaj?

- Azt nem tudom.

Mindketten feszülten figyelték a késdobáló lakókocsiját. Ebben nem voltak egyedül. A többiek is ezt tették mozdulatlanul. Kisvártatva kipattant az ajtó, előbb Ránki lépett ki, aztán Szabó. Élénken vitatkoztak. Egy pillanat múlva megjelent az ajtóban Ica is, a haját kefélte. Szép, hosszú haja volt.

- A csaj itt van - ámult el a fiú. - Akkor miért pattant meg Manricó? A terv szerint most együtt kellene pucolniuk valahol, és íme a csaj itt van, tollázkodik, mintha mi sem történt volna.

Ránki úgy indult feléjük, mintha puskából lőtték volna ki.

- Jöjjön, Laci - intett félútról Farkasnak. - Elugrunk egy percre, hozza a kocsit.

Béni nem akart kimaradni semmiből. Villámgyorsan beugrott a hátsó ülésre, de nagy szomorúságára az igazgató kiharancsolta.

- Gyerünk - türelmetlenkedet Ránki, miután elhelyezkedett.

- Hová?

- A Talyigásba...

Farkas a lehető legnagyobb gázzal kanyarodott ki a kapun.

- Mi az a Talyigás? - kérdezte.

- Mit tudom én? Valami vendéglő a városban. Majd megtudjuk menet közben valakitől. Ez a marha ott szobrozik - célzott Kásásra.

Farkas úgy tett, mintha semmiről sem tudna. Érdeklődésére az idős ember elmondta, amit már majdnem mindenki tudott.

A világosító azt ajánlotta a késdobáló partnerének, hogy hagyja ott a férfit, és menjen el vele. Szökjenek meg, feleségül veszi, és elhelyezkedik a szakmájában villanyszerelőnek. Ica persze mindezen nevetett, de nem mondott sem nemet, sem igent. Kásás mondta neki, hogy ma délután hatkor várja a városban a Talyigás étteremben. Hagyjon mindent ott, jöjjön, akár egy szál ruhában. Ica nem vette komolyan, csak kacérságból hallgatott.

Ránki hatalmas zsebkendővel törölgette homlokát.

- Ennek a marhának már nem ez az első esete - panaszkodott.

- Majd minden turnén kikezd valakivel, aztán meg akarja szöktetni. A szöktetés a mániája. Ez ideig háromszor léptem közbe, és loholtam utána. Néha azt hiszem, hogy már nem is a szöktetés kedvéért csinálja, hanem engem akar bosszantani.

- Figyelje csak meg, mit fog csinálni, ha meglát - folytatta mérgesen. - Először lehajtja a fejét, mint az elefánt, amikor térdre kényszerítik. Aztán hátradől a széken, mert mindig ülve találtam, és behunyt szemmel azt mondja: Zoli bácsi, Zoli bácsi... Mire ezt kinyögi, már elindult lehunyt szeméből az első könnycsepp. Később egy százast dob az asztalra a pincérnek, jöllehet csak egy nagy málnát rendelt, mert mindig azt rendel, és jön velem, akár a pulikutya. Alig egy óra múlva úgy viselkedik, mintha mi sem történt volna... Csak figyelje meg, ne legyen a nevem Ránki Zoltán, ha minden nem így fog lezajlani.

Egy rendőr útbaigazította őket, így hamar eljutottak a jelzett vendéglőhöz. A Talyigás valóban egy étterem volt az állomás közelében.

Ránki felrohant a lépcsőn, majd a nyitott ajtóban megtorpant, mintha visszarántották volna. A fiatalember, mivel szorosan a nyomában volt, kis híján fellökte.

- Mit mondtam? - rikkantotta az idős ember.

Kásás az ajtóval szemben levő asztalnál ült, a lábánál hatalmas bőröndje. Sanda pillantást vetett feléjük, és mélyen lehajtotta a fejét, mintha letaglózták volna.

Ránki máris az asztalnál termett.

- Te nyavalyás - ordította -, hát már megint meghülyültél? Már megint rád jött a marhaság?

Minden pontosan úgy történt, ahogy azt az igazgató a kocsiban jó előre elmondta. A kerek képű férfi lehunyt szemmel hátrahajtotta a fejét.

- Zoli bácsi, Zoli bátyám - mondta halkán, és már sírt is.

Az igazgatót mindez nem hatotta meg. Keze meglendült, és két hatalmas pofon csattant Kásás húsos arcán. Szinte visszhangzott bele a helyiség. Két pincér jött oda.

- Nana, öregúr - mondta egyikük vészjóslóan. - Itt nincs verekedés.

- Nincs is - rikkantotta az idős ember, majd szokatlan fürgeséggel ismét két hatalmas pofont kent le a rongybábuként ülő férfinak. - Gyere, te nyavalyás!... Ki az Isten fogja a reflektorokat kezelni? Mozdulj már!

Kásás megrázta fejét, és felpattant. Maga volt a megtestesült engedelmesség.

- Menjünk, Zoli bácsi - mondta, aztán tárcájába nyúlt, és egy százast dobott az asztalra. - A többi a maguké.

- Egy Tonik volt - ámult el az előbbi pincér, de társa oldalba lökte, erre elhallgatott.

Ránki csodálkozva nézett.

- Mifene? - ámult el. - Te nem málnát ittál? Eddig mindig azt rendelted.

- Kaparja az édes a torkomat.

- Kifelé - lendítette karját az igazgató.

Kásás a kocsiban már úgy viselkedett, mintha mi sem történt volna. Arról beszélt, hogy a manézszt megvilágító égők közül két ötszázast ki kell cserélni, valamint egyik reflektor színváltó automatája is javításra szorul.

Ránki a válla felett mérgesen hátraszólt:

- Csalódtam benned.

- Ne haragudjon. Ezt meg kellett tennem. Olyan szép lett volna mindez, ha sikerül.

- Te marha - csattant fel az idős ember. - Nem abban csalódtam, hogy már megint meg akartál szöktetni valakit. Nem az elpucolásodban csalódtam... Egyáltalán, hogy tudtál tonikot rendelni? Mi jó van abban a keserű vacakban? Miért nem tudtál megmaradni a nagymálnád mellett, amikor az már annyira hozzánőtt ehhez a jelenetedhez. A fél cirkuszt rátettem volna a málnádra. Tessék! Te félrúgod a jól bevált szokásodat!... Ezért csalódtam benned, te hülye.

Kásás durcás arcot vágott. Farkas látta ezt a visszapillantó tükörből. Legszívesebben kitört volna belőle a kacagás. Úgy érezte magát, mint az újságíró, aki a főorvos kíséretében látogatást tesz a kórház zárt osztályán.

- Legközelebb megint málnát rendelék - szögezte le határozottan a világosító.

- Majd adok neked legközelebbet... Legközelebb Kristophen korbácsával megyek érted, és szíjat hasítok a hátadból.

A cirkuszban mindenki összefutott, amikor megérkeztek. Csak a késdobáló és Ica maradtak tüntetően távol. Az emberek egy árva mukkot sem hallattak. Csendben nézték, amint Kásás kikászálódik

a kocsiból és hatalmas bőröndjével eltűnik lakókocsijában.

Ránki arra kérte Farkast, hogy a cirkusz esti előadásánál kezelje az egyik reflektort. Megígérte, hogy ezt a munkát külön elszámolja majd.

- Őszintén megmondom, most jobb, ha pár napig valaki van Kásás mellett a világosító deszkán - indokolta kérését.

A manézs fölött széles deszka függött közel a ponyva csúcsához. Ezen mozgatható reflektorok voltak elhelyezve. Kásás minden esti műsort itt kucorgott végig, kezelve a reflektorok irányát.

- Vállalom - mondta a fiatalember.

Kásás a lakókocsiban szépen helyére rakta holmiját, és különféle tégelyeit, amelyeknek tartalmát a hajára szokta kenni. Farkas és Béni szótlanul nézték serénykedését.

- Miután elmentem, mi történt? - kérdezte váratlanul a világosító.

A fiú kapcsolt előbb.

- Lótás-futás meg miegymás - vágta rá.

- És ő?

- Ica?

Kásás mélyet bólintott, tekintetében kíváncsiság égett.

- Hát az Ica - sóhajtott a fiú, miközben keresgélte a szavakat. - Nos, az Ica igencsak odavolt... Azt mondták egyesek, a cowboynak szinte rá kellett feküdni, hogy visszatartsa, aztán bezárta a lakókocsiba, és hiába dörömbölt szegény lány.

Farkas a meglepetéstől mozdulni sem bírt. Már ajkán volt a szó, hogy letorkolja a fiút, amikor Kásás megszólalt:

- Sejtettem, sejtettem ezt... Rendes lány. Nem rajtunk múlt. Objektív dolgokon múlt, hogy nem sikerült - hajtogatta.

- Az volt, objektív - mondta a fiú.

A kerek képű férfi arcán látni lehetett, hogy őszintén sajnálja, hogy terve nem sikerült. Mintha egy világ omlott volna benne össze.

- Maguk nagyon rendes emberek. - mondta csendesen. - Igen, igen. Nagyon rendesek... Azt hiszem, itt az ideje, hogy mától kezdve tegeződjünk.

Farkas közvetlenül az esti előadás megkezdése előtt a kopott gépkocsinhoz ment és matatni kezdett a műszerfalnál. Miután meggyőződött, hogy senki nincs a közelben, zsebéből elővette a gyufásdoboz nagyságú adókészüléket. Kihúzta a piciny antennát, majd megnyomta a gombot. Kigyulladt a készülék zöld lámpája.

- Hód jelentkezik - emelte szájához a készüléket. - Hód jelentkezik, sürgős... Sürgős - mondta. Mikor igazolták a vételt, jelentést tett.

Kisvártatva megismételte az adást. Felizzott a piros lámpa, ami azt jelentette, hogy adását megértették.

16

Bana ezredes három óra leforgása alatt megérkezett Kaposvárra. Tudta, hogy beosztotta a cirkuszban este kilent óráig foglalt, az ott vállalt külön megbízatása folytán.

Kaposvárott az elhárítás, hogy tevékenységét megfelelően lepleze, ugyancsak egy üres házban rendezkedett be, amely a város villanegyedében volt.

- Reméljük, hogy fontos adat birtokába jutott Hód - jegyezte meg Pintér, aki az elhárítótiszt jelentkezése után nyomban értesítette főnökét Budapesten.

- Máskülönben nem kért volna rendkívüli találkozót - mondta az ezredes.

Késő este volt, mikor két rövid csengetés hallatszott. Az elhárítófőnök nyitott ajtót és bevezette a szobába beosztottját. Miután helyet foglaltak, leplezetlen izgalommal nyomban a lényeg iránt érdeklődött.

Mindez érthető volt, hiszen az elhárítás egyhelyben topogott. Egyetlen olyan gyanús körülményt sem sikerült eddig felderíteni; amely kibillentette volna a kátyúba jutott szekerekét. Hiába volt Amadeuszné figyelése. Senki nem lépett Huber nyomdokaiba. Mintha ezzel kapcsolatos minden feltevésük befagyott volna.

- Ezredes elvtárs, sürgős intézkedésre volna szükség, ezért kérem ezt a találkozót. Úgy vélem, a dolog nem tűr egy percnyi halasztást sem - mondta a fiatal ember.

Ez volt az, amit az elhárítófőnök immár hónapok óta várt. Egy mozzanatot, egy jelzést, amely ismét mozgásba hozza a tétlenségre kárhozott elhárítást ebben a fontos ügyben.

- Milyen nyomra bukkant? - kérdezte az ezredes és cigarettára gyújtott.

- Azt hiszem, megragadtuk a dolgok lényegét - mondta Farkas.

- Mi ez a lényeg?

- A Cukor-trió...

- A Cukor-trió?... Nem Ránki Zoltán? És nem a szép Etelkát

- Egyelőre a Cukor-trió.

- Az apa és a két iker - morfondírozott az ezredes.

Az elhárítótiszt hosszan beszélt. Logikus érvekkel fejtette ki gyanúját, és az ebből adódó következtetéseket. Az volt a véleménye, hogy a kémhálózat, amely katonai híreket, értesítéseket juttat ki, egyáltalán nem beépített emberekkel dolgozik. Sőt, kémhálózatról sem beszélhetnek, legfeljebb kémtevékenységet folytató csoportról, amely lényegében a Cukor-trióból áll.

- Tehát egy család bulija - vetette közbe az ezredes és újból cigarettára gyújtott.

- Legalábbis a cirkuszra szűkítve, ott az egész egy család bulija.

- Tessék, fejtse ki.

Farkas mély lélegzetet vett.

- A vasárnap délutáni előadások nem hagytak nyugton - kezdte a lelegején. - Mint azt ezredes elvtárs is sejtette, a katonák cirkuszi látogatása mögött volt valami, ami nem véletlen. Tudom mindezt Amadeuszné szervezte, irányította, de személyével kapcsolatban más gyanúnk nem volt. A kérdés mégis úgy vetődik fel. Mindez véletlen lett volna? Talán. Ebben most sincs teljesen egyértelmű, biztosnak mondható álláspontom. Talán véletlen, talán nem. A későbbiekben kiderül.

- Nos, most viszont kinyílt a szemem - folytatta. - És ez közvetlenül beleillik elképzelésembe. Ugyanis megtudtam, hogy az ikrek, főként vasárnap délután, az előadást követően, mivel este szabadok, kocsijukkal rendszeresen a városba mennek és a katonák társaságát keresik. Mivel látták őket a műsorban, könnyű az ismerkedés. Apjuk az ilyen irányú tevékenységüket nem kifogásolja... A két lány már ezt csinálta Székesfehérváron is, sőt tavaly a Saturnus cirkusszal ugyanezek a helyeken.

Bana homlokát ráncolta.

- Tudja, mit jelent ez? - kérdezte. - Azt, hogy az egész eddigi értékelő munkánk csapnivaló volt.

- Nem éppen ezt jelenti...

- Ne finomkodjon. Ha ez beigazolódik, akkor igenis csapnivalóan értékeltük a kijuttatott híreket, információkat. Nagyon jól tudja, hogy mindannyian a "világos hírszerzés" mellett törtünk pálcát. Csak erre gondolhattunk, miután meggyőződünk a kémanyagok pontosságáról. Ez csak "világos hírszerzés" módszerével gyűjthető össze. Tehát olyan személy által, aki nagyon jól tájékozott, hogy úgymondjam, bennfentes azokon a helyeken, amelyekre az értesülések vonatkoznak.

- Ha a kutya ott van elásva, ahol maga kapirgál - folytatta -, akkor egyáltalán nem beszélhetünk "világos hírszerzésről." Csak a "sötét hírszerzés" állhat fenn. Ezzel a gondolattal most foglalkoznunk kell,

bármennyire is kellemetlen tudomásul venni tévedésünket.

Tudták, hogy ez a kétféle módszer mennyiben különbözik egymástól. Homlokegyenest mást jelent az egyik, mint a másik. A világos hírszerzés mindig céltudatos, határozott tevékenység. A megjelölt és lényeges helyeken a hírszerzők ügynökök útján beépülnek, kapcsolatokat létesítenek. A sötét hírszerzés szinte vakon tapogatózva, hangya módján gyűjti ossza a híreket, értesítéseket. Nem választja el a lényegest a lényegtelenről, hanem mindent besöpör, a szelektálást majd szakemberek végzik utólag.

Az elhárításnak fontos tudnia, hogy mely módszerrel kell szembenéznie. Ellenkező esetben a felderítés kátyúba juthat, mert a feltárt helyzet félrevezető. Az ellenség egyébként is megtesz mindent, hogy leplezze tevékenységét, a gyanú árnyékát is eloszlassa.

- Én csak sötét hírszerzésre gondolhatok - vélekedett a fiatalember. - Az ikrek ugyanis mindent összeszednek a katonák fecsegéseiből. Mert melyik az a katona, aki lány előtt nem dicsekszik? Sőt, ki is színezi mondókáját. Csakhogy a két lány kiválóan tud szelektálni, vagy talán az apjuk. Meg tudják különböztetni a lényegest a lényegtelenről, az igazat az elnagyolt dolgoktól.

Bana tépelődve ült a fotelban. Gondolatban összevetette a két lehetőséget. Való igaz, a cirkusz előadását látogató katonák kivétel nélkül olyan objektumokban teljesítenek szolgálatot, amelyek helye az elhárítás térképén piros karikákkal volt jelölve. Onnan hírek, értesülések szivárogtak ki. Tény az is, hogy a cirkusz tagjai közül csupán a Czukor-lányok foglalkoznak szabad idejükben katonákkal. Ez lehet a magyarázata annak, míg az elhárítás másokat figyelt, újabb adatok jutottak ki ezekről a katonai objektumokról.

- Azonnal intézkedem, hogy holnaptól kezdve az ikrek szoros figyelés alá kerüljenek, amint a cirkuszt elhagyják - határozta el az ezredes.

- Később azokkal a katonákkal is kellene beszélni, akik megfordultak a lányok társaságában.

Bana bólintott.

- Igen, de csak akkor, ha a cirkusz elhagyta a várost. Addig nem kockáztatunk.

Ezt követően Farkas azt fejtegette, miként történhet a Czukorék által megszerzett hírek, értesülések továbbítása. Részletesen elmondta Kollerék lányának, Ritának az esetét Czukor egyik ezüstgömbjével. A férfi ezeket kidobálja produkciója alatt a nézők közé, ahonnan visszakapja őket. Lehet, a kérdéses ezüstgömbbe rejtheti el jelentését. Mutatványa közben a gömböt pontosan annak dobja ki, akinek a jelentést szánta. Az illetőnek bőven van ideje az ölében tartott gömbön kitapintani azt a részt, amelyet ha megnyom, rés támad, és kiemelheti az elrejtett üzenetet. Kisvártatva aztán a gömböt, mint a többi néző is teszi, visszadobja a manézsba Czukor-nak.

- Melyik gömb lehet ez a sok közül? - kérdezte az ezredes.

- Ezt nem tudom.

- Miképpen tudná megtalálni ezt a gömböt?

A fiatal elhárítótiszt tanácstalan volt. Tudta, a keresgélésre titokban aligha kínálkozik lehetőség. Czukor állandóan a cirkusz területén tartózkodik, szabad idejében sem megy el. Eszközeit lakókocsijában őrzi, oda pedig lehetetlen észrevétlenül behatolni. Túl nagy ennek a kockázata.

- Pedig nekünk tudni kell, hogy mikor kerül az illető kezébe a kérdéses ezüstgömb - szögezte le az ezredes. - Ha ezt magával viszi a manézsban produkciójához, abból tudjuk, hogy valaki ott ül a nézőtérén, és várja ezt a gömböt. Más úton miképpen tudnánk az üzenetet átvevőnek a nyomát felderíteni, ha nem tudjuk melyik gömbről van szó.

- A gömbök külsőleg mind egyformák. Ha tudnánk is, hogy Czukor magával viszi a manézsba, képtelenek lennénk szemmel követni annak útját.

Bánát érdekelte, hogy hány ilyen gömböt dob a nézők közé a férfi

- Tízet vagy tizenötöt... Ez változó - mondta a fiatalember.

- Ez azt jelenti, hogy minden egyes előadás után ennyi embert kellene ellenőriznünk. Ez lehetetlen!

Farkasnak hirtelen ötlete támadt. Főnöke tudott már új megbízatásáról a műsorok ideje alatt. Emlékeztetett erre és azt mondta:

- Ezt a lehetőséget kihasználhatnánk. Ott fenn a magasban kiválóan szemmel kísérhetem, hogy Czukor kiknek dobja a gömböket. Minden egyes dobását reflektorral kísérhetem és egy pillanatra megállhatok a fényel azon az emberen, aki elkapta a gömböt.

- Jó ötlet - élénkült fel az ezredes. - Mindezt megfelelő érzékenységű filmmel fényképezhetnénk. Persze, csak azokat, akik nyomban valami gyanús viselkedést tanúsítanak a gömbbel. Mondjuk matatni kezdenek rajta, vagy természetesnek veszik, hogy azt neki dobták ki. Ezt a mozgófilmet mi nyomban előhívánánk, esetleg kinagyítanánk. Ha pedig a gyanús mozdulat valamelyiknél beigazolódik, akkor már tudjuk, hogy legközelebb kit kell figyelnünk a cirkusz nézői között... Mit gondolsz, sikerülhet ez?

- Amennyiben megfelelő filmfelvevőt kapok. Nekem ezt rejtve kell a magasba vinnem a deszkára, amelyen a reflektorok vannak. Más probléma nincs, mert a készüléket a reflektorhoz szorítva működtethetem, abba az irányba, amerre a fényt fordítom.

- Megfelelő gépet kap - mondta az ezredes.

Egy sor körülményt megtárgyaltak, amely ezzel az új feladattal kapcsolatban az elhárítótisztre várt. Később az ezredes elővette tárcáját, és egy fényképet tett az asztalra.

Farkas egy pillantást vetett rá, és nyomban látta, hogy az titokban készült. Egy férfi arcképe volt. Középkorú lehetett, széles pofacsontja feltűnően kidomborodott.

- Nem ismerős? - kérdezte az ezredes.

- Soha nem láttam.

- Esetleg a cirkuszban, a nézők között...

Farkas a fejét rázta. Ismeretlen volt előtte a férfi. Esküdni mert volna, hogy sohasem látta.

- Beleillik elképzelésünkbe? - tudakolta.

Bana egy csomó képet tett az asztalra. Mindegyiken ez a férfi volt látható különféle helyzetekben.

- Pincér? - kérdezte Farkas.

- Főpincér... Jelenleg Siófokon dolgozik az egyik szállóban. Székesférhérváron néhány szót váltott Amadeusznéval, utána a nő különös arcot vágott. Sikerült megtudnunk, hogy néhány napot a városban töltött a szállodában, így tudtuk meg kicsoda... A többi képet Siófokon készítettük.

Farkas hosszan nézte a férfi széles arcát, dús barkóját, keskeny ajkát.

- Még nem láttam.

- Vésse jól az emlékezetébe, lehet, hogy egyszer beleütközik. Nem tudom, lehet-e köze az ügyünkhöz, de arra esküdni mernék, ismerik egymást a szép Etelkával.

- Nem találkozott többször a nővel?

- Sem előtte, sem utána... Mindez csupán egy villanás volt, ha nem vesszük filmre a nőt, annak szóváltását a férfival, ez a kép sem kerül a birtokunkba.

Későre járt, Farkasnak indulnia kellett. Még néhány problémát megbeszéltek. Az elhárítófőnök közölte, hogy holnap megkapja a kért filmfelvevőt. Megállapodtak, hogy minden este előadás után az elhárítótiszt elhozza a filmtekercseket, hogy haladéktalanul előhívhassák. Ezenkívül úgy döntöttek, hogy Hód az adóképező minden előadás után külön jelzi, ha gyanús jelenséget észlel.

Miután a fiatalember távozott, Bana hosszan tárgyalt Pintérrel.

- Holnap leküldöm Gábort is - célzott Beleznyayra. - Ő fogja irányítani azt a figyelőcsoporthoz, amely az ikrek nyomában lesz.

Az alezredes nem titkolta örömét.

- Végre akadt valami, ami mozgásba lendít minket. Azt azonban nehezen hiszem, hogy a sötét hírszerzés modelljével állnánk szemben - vélekedett.

- Minden elképzelhető.
- Az értékelés alapján - kezdte az alezredes, de Bana leintette.
- Az értékelésről egyelőre egy szót sem akarok hallani - mondta.
- Éppen ez...
- Hagyjuk most - szakította ismét félbe az ezredes. - Várjuk ki a végét, mert lehet, hogy tévedtünk értékelésünkben és rossz irányban álltunk csatasorba... Az ikrek tevékenysége utat mutat nekünk. Még két hét... Addig itt lesz a cirkusz. Melyik a legközelebbi állomáshelyük?
- Nagykanizsa...
- Bana megvakarta üstökét
- Ott már többet fogunk tudni - mondta csendesen.

17

Farkas hamar megszokta újdonságnak nevezhető esti elfoglaltságát. Fent a magasban a kezelésére bízott reflektorral hibátlanul dolgozott. A fény pontosan követte a művészek produkcióit, maga Kásás is olykor elégedetten biccentett fejével a széles deszka másik végéről. A reflektorok közvetlenül a sátortető alatt voltak elhelyezve, egy fentről lecsüngő vasállványon. Ehhez volt a deszka is rögzítve, amelyen verebéként ültek a világosítóval, a mélybe lógatva lábukat. Lentről kötélletra vezetett a deszkához. Jóval a nyitány előtt felmászta és elfoglalták helyüket a deszka két végén.

A fiatalember már az első napon megfelelő rejtekhelyet talált fent a magasban a könyv nagyságú filmfelvevő részére. A sátortető éppen a fejük felett kapcsolódott össze és a ponyva visszahajtott redőiben kiváló helye lett a kis gépnek. Elég volt csak felnyúlni érte.

Farkas minden este elsőként indult a magasba. A kerekkepű világosító már közömbösen szemlélte a késdobáló nőjét, mintha sohasem érdekelte volna. A fiatalember csak Czukorék produkciójánál kapcsolta be a felvevőt, amelyet szigetelőszalaggal rögzített a reflektorhoz. A filmtekerics minden este megtelt felvétellel. Mikor a trió végzett, kicserélte a felvevő kazettáját, és a gépet a ponyva redőibe csúsztatta. Mindebből a három kartávolságra levő Kásás mit sem vett észre. A tekerics aztán máshoz került, közvetlenül az előadás után.

Farkas rendszerint cigarettázva téblábolt a cirkusz előtt, mintha csak friss levegőt szívna. Egy férfi lépett mellé, és tüzet kért. Más este fiatal lány érdeklődött valamelyik artista után. Egy pillanat volt csupán, de a tekerics máris útnak indult, zsebben vagy női táskában, a célja felé. A fiatalember tudta, hogy a tekerics mennyire várják. A filmkockákon azok a nézők is meg voltak örökítve, akiknek Czukor ezüstgömböt dobott produkciója során.

A Czukor-ikrek most már nemcsak vasárnap kora este indultak kocsijukon a városba, hanem gyakran a késő esti előadás után is kihajtottak a kapun, s csak éjfél tájt tértek vissza.

Béni ezen nem tudta magát túltenni, állandóan szapult a lányokat.

- A fene essen beléjük - nézett komoran a porfelhőt kavart kocsí után.
- Még mindig Detti? - jegyezte meg Farkas.
- Ah, nem érdekel.
- Látom rajtad.
- Bármelyiküknél is sokkal jobb nő az Ica - célzott a "vadnyugat lányára".
- Talán csak nem akarod megszöktetni?
- Hogy a nyakamon maradjon? - nagyképküzdött a fiú. - Mit csinálnék vele? Ültessem be a negyedik osztály padjába mellém?
- Láttam, hogy kerülgeted. Majd megcsiklandoz Pedró a késével.

- Egy fenét, jó vagyok nála is... Megmutatta az eszcájgait. Fene tompák azok a kések, de a hegyük, mint a tű. Kiegyensúlyozott bökök, hogy a levegőben könnyen forogjanak tengelyük körül, amikor a deszkának indítja.

- És a nő?

Béni legyintett, majd a fejére bökött.

- Valami nem stimmel nála, állandóan vigyorog, mint a féleszű és kelletti magát. Ez még hagyján, elvégre nő, sőt nem is akármilyen nő, ezt tudja maga is. De mi a fenének riszálja magát Pedró előtt? Közben kikezd másokkal a férfi jelenlétében - mondta. - Érdeklődött, hogy is volt Manricó visszahozatala... Röhögött, és azt mondta, hogy szerette volna látni a szitut. Állítom, a csaj egyszer csak-csak meglép valakivel. Úgy itthagya ezt az öregedő cowboyt, mint a pinty. Csak megfelelő médiumra találjon... Mindenesetre, ez a pasas nem én leszek.

Késő este volt már. Régen kihunytak a cirkusz fényei. Indultak lefeküdni. Kásás és Blinker, az állatgondozó, már aludt. Farkas szemére sokáig nem jött álom. Jóval éjfél után lehetett, amikor meghallotta az ikrek Fiatjának zötyögését. Akkor tértek vissza a városból.

Egy délelőtt Béni minden előzetes bejelentés nélkül fáslival bepólyálta jobb karját, csuklójától könyékig. Az érdeklődésre azt felelte, hogy valószínű inhuvelygyulladásra lett. Ennek ellenére dolgát végezte, sőt kora este az előadás előtt elfoglalta helyét a pénztár előtt, hogy a jegyeket kezelje. Már szállingóztak a nézők.

Farkas arra figyelt fel, hogy a fiú vadul integet neki.

- Mi van? - lépett hozzá.

- Gyere gyorsan... Helyettesíts egy kevés ideig.

A fiatalember szó nélkül eleget tett a kérésnek. A fiú kerekét oldott és eltűnt. Távolabb Czukor cigarettázott, és közömbös arccal a befelé tóduló közönséget nézte.

A bejárat előtt két lány tétlenkedett. Határozatlanok voltak. Tizenhat évesek lehetek, divatos nadrágot viseltek, könnyű blúzzal. Sűrűn nyújtogatták a nyakukat befelé.

- Még van jegy - szólt ki Farkas.

- Köszönjük - válaszolt a magasabbik.

- Egy artistát várunk, az ismerősei vagyunk - mondta a másik.

Mintegy adott jelre megjelent Béni. Ahelyett, hogy átvette volna a jegyek kezelését, peckesen elhúzott Farkas mellett, és a lányokhoz lépett.

- Csaó - köszönt szűkszávúan. - Eljöttetek? Azok ketten olvadozó tekintettel bámultak.

- Az unokahúgaim - vetette a fiú Farkas felé, majd a lányokhoz fordult. - Sajnos, ma nem lépek fel a brancsral - mondta és bizonyításként meglendítette bepólyált karját. - Ugyanis megrándult a kezem tréning közben a trapézon. Nem kockáztathatok semmit.

- Óh - sóhajtották azok fájdalmasan. Olyan arcot vágta, mintha egy világ omlott volna össze bennük.

- Ez van - lendült meg ismét a bepólyált kar.

- Pedig úgy szerettünk volna látni - sajnálkozott a magasabbik. Farkas kajánul vigyorogva megszólalt:

- Művész úr, ha a rokonai esetleg látni kívánják az előadást, beengedem őket. Még szabad a díszpáholyunk.

A "díszpáholy" szó megtelte a hatását, mert a két lánynak felcsillant a szeme. A fiú széles mosolyt erőltetett magára, mert tudta, a "díszpáholy" nem más, mint néhány szabadon hagyott fapad a manézis közvetlen közelében, amolyan potyahely.

Mielőtt Béni száján hang jött volna ki, a két lány serényen bólogatni kezdett,

- Persze, hogy megyünk - mondták egyszerre. A fiú úgy nézett, mintha fogát húzták volna.

- A direktor amúgy is lekötelezettem - magyarázta, miközben előreengedte a lányokat. - Majd jöjjön

a kocsimhoz, Laci. Vár ott magára egy szivar.

- Igenis, művész úr.

Farkas hosszan kuncogott magában, de a mosoly megmerevedett az arcán. Egy magas férfi nyújtotta jegyét. Negyvenéves lehetett, széles pofacsontú, mélyen lenyúló dús barkót viselt. Igen ismerősnek tűnt. Hol látta már? Emlékezetében ott lapultak az ismerős arcvonások, a keskeny ajak, amely szinte vonallá szűkült. Mint a villám hasított bele a felismerés. Ennek a fényképét látta. A főpincér, akivel szót váltott Amadeuszné. Hirtelen elbizonytalanodott. Lehet, mindez csupán felajzott képzeletének a játéka? Valami hasonlóság csupán?

Félszeggel a férfi után nézett, de az már eltűnt a cirkuszban. Béni érkezett vissza kipirult arccal.

- Kösz, hogy nem árultál el, máskülönben le vagy ejtve - mondta morcosan.

Farkas sietve ment be a cirkuszba. Az ismeretlen barkós férfi felcsigázta érdeklődését. Felmászott a kötélletrán és elfoglalta helyét a magasban. Percekkel később Kásás is megérkezett. Addigra viszont már elővette rejtekhelyéről a filmfelvevőt és a reflektorhoz erősítette. Ellenőrizte azt is, hogy az objektív egy irányban legyen a fény útjával.

Kigyúltak a lámpák, a zenekar az indulót játszotta. Sorra vonultak be a szereplők, körbejárták a porondot, és eltűntek a kijáratnál.

Telt ház volt.

- Itt van a szép Etelka is - mondta Kásás a deszka túlsó végéről. - Ebben a percben érkezett egy külföldi pasassal. Ma mindenki odafigyel a produkciójára.

- Hol vannak? - nyújtotta nyakát lefelé Farkas.

- Egyenesen Ránkihoz mentek.

- Ki a pasas?

Kásás a fő reflektort a manézs közepére irányította, miközben Farkas a sajátját a bejáratnál függönyre szegezte.

- Nem tudom, ki lehet, mert még soha nem láttam - húzta el száját a kerek képű férfi. - Gondolom, az előadásra kíváncsi. Ma mindenki beletesz apait-anyait, hátha a pasas a produkcióra harap.

A három Bérei berobbant a manézsba, pillanatok alatt állt a gumiasztal, és megkezdődött az ugrálásuk.

- Ott vannak - intett fejével lefelé Kásás.

Farkas jól látta a csinos nőt, egy alacsony férfi társaságában. Ránki követte őket. Közvetlenül a bejáratnál foglaltak helyet a második sorban. Lehet, Huber helyett érkezett valaki, gondolta. Eszerint nem volt hiábavaló a számításuk. Maga sem tudta miért, valamiféle csalódottságot érzett. Éppen most érkezett, amikor már mozgásba lendült az elhárítás gépezete? Vajon milyen új irányban alakulnak most a dolgok? Rádásul itt volt a barkós főpincér. Talán nem véletlen, hogy ezek hárman itt ma összefutottak.

- Hé, vigyázz - intette halkan Kásás.

Magához tért gondolatából és a fényt ismét rendes irányba hozta. Kisvártatva felfedezte a barkót viselő férfit. Amaz úgyszintén a második sorban ült, pontosan szemben Ránkiékkal.

Farkas most már izgatottan várta Czukorék fellépését. Szinte érezte minden porcikájában, hogy jelentős estéhez érkeztek. Azok ott lent nem véletlenül vannak most itt. Mikor a szünet után első számként az ikrek apjukkal befutottak a manézsba, rátette ujját a filmfelvevő indítógombjára.

Czukorék felpattantak gömbjeikre és lábukkal serényen körbehajtották magukat a manézsban. Megkezdődött a mutatványuk. Az ikrek sorban egymás után apjuknak dobálták az ezüstös, labdanagyságú gömböket.

Farkas bekapcsolta a felvevőt, és a reflektor fényét Czukorra szegezte.

Az első ezüstgömböt egy fiatal fiú kapta meg, aki az első sorban ült, aztán jöttek a többiek. Sorban, egymás után repültek a gömbök a nézőknek. Az utolsó előtti a barkósnak jutott. A férfi ügyesen elkapta.

Farkas minden gömb útját reflektorfényvel kísérte. A barkósnál szándékosan késett egy pillanatot. Mikor a fény a férfira irányult, annak ölében nyugodott már az ezüstgömb, a keze között. Néhány másodpercig rajta tartotta a reflektor fénypontját, majd továbbmozdította.

Lent a manézsban a nézők sorra dobálták vissza a gömböket. Czukor mindegyiknek elébe hajtott, és amikor a lefelé eső gömb a feje felett volt, hirtelen előrehajolt. A gömb végiggurult a tarkójától a lábafejéig a testén, aztán egy lábmozdulattal továbbította az ikrek egyikének.

Szüntelenül dörgött a taps.

Farkas a következő alkalommal, mintha véletlenül tenné, a reflektor fényét körbehordozta a nézőkön, egy pillanatra megállt vele és hagyta, hogy a barkós férfin megállapodjon.

- Mit csinálsz - sziszegte fojtottan Kásás. - Menj már a lányra.

Farkas nyomban célbavette a fényvel Dettit, aki a gömbökkel játszadozott. A magasból jól látta, hogy ez a kisiklása a világosítón kívül két ember figyelmét keltette fel. Egyik maga Czukor volt, aki dühös pillantást vetett fel, a másik Amadeuszné. A nő fürkészően nézett fel a magasba, mintha csak a reflektor kezelőjére lenne kíváncsi, aztán tágra nyílt szemmel mereven bámult át a másik oldalra, ahol a barkós férfi ült.

Az előadás végén Kásás ment le elsőnek a létrán. Farkas előbb kivette a gépből a kazettát, a felvevőt a szokott helyére rejtette, csak ezután mászott le. A bejáratnál függöny mögül szóváltást hallott.

Czukor szidta a világosítót

- Kalimpál a reflektorral. Majd szólok az öregnek - fenyegetődött.

- Eltévesztettem. Különb is olykor nem a megfelelő sorrendben szedi vissza a nyavalyás gömbjeit. Tőlem nyugodtan szóljon az öregnek - mondta a világosító.

Czukor káromkodott.

- Mindig hülyeségeiben jár az esze - rikácsolta.

- Tehet egy szívességet - vágott vissza Kásás.

Farkas félrehúzta a függönyt, és kilépett a cirkuszból. Czukor már távozott. Kásásnak piros volt az arca a méregtől.

- Ennek a hülyének jár a szája - méltatlankodott.

- Nyugodtan megmondhattad volna, hogy én voltam a hibás. Nincs még gyakorlatom.

Kásás legyintett.

- Ilyen bakik napirenden vannak. Csak ez csinál belőle ügyet.

- Az öreget felbuzdithatja.

- Az öreggel én kijövök. Jó, ha velem vagy odafent, nem kell két reflektorral vesződnom.

Farkas cigarettára gyújtott, és a kijárához ment. A nézők már elhagyták a cirkuszt, néhányan kint a kapunál tétlenkedtek. A közelben egy XX-es bérautó állt. A fiatalember kiment a kapun és mélyet szívott a friss levegőből.

A sötétből egy idősebb férfi lépett elő.

- Kaphatnék egy kis tüzet? - kérdezte és cigarettát vett elő. Farkas, mielőtt felvillantotta volna öngyújtóját, a tüzet kérő tenyerébe csúsztatta a kazettát.

- Sürgős - mondta halkan.

- Köszönöm - felelte amaz, és távozott.

Látni lehetett az igazgató lakókocsiját. Minden ablaka fényárban úszott. Biztos a külföldi látogatóval folynak a tárgyalások, gondolta a fiatalember, és indult befelé. A kapuban megtorpant. Kis híján beleütközött a kifelé igyekvő Amadeusznéba.

A nő mosolygott.

- Hallom, hogy mellékkeresetre tett szert - mondta.

- Csak alkalmilag...

- Mindegy. Elég hamar belejött.

- A gyakorlat olykor rációfol erre - jegyezte meg. Amadeuszné már nem mosolygott, fűrkészően nézett.

- Tévedni nemcsak véletlenül lehet - mondta.

- Nekem szabad, senki sem tanított be a reflektorok kezelésére. A nő úgy tett, mintha mondani akart volna valamit, aztán elővett táskájából egy cigarettát. Farkas udvariasan felkattintotta öngyújtóját.

- Köszönöm - fújta ki a füstöt a nő. - Olyan érzésem van, hogy egyszer nekünk beszélünk kellene egymással.

- Elvihetem egy cukrászdába?

- Jó... Legyen cukrászda - hagyta helyben. - Úgy fest, mintha én provokálnám randevúra. Legalábbis ez a látszat. Nemdebár?

- Mikor legyen az a cukrászda? Ma este? Vagy talán holnap? Azt sem tudom, meddig marad.

Amadeuszné egy szemvillanás alatt komoly lett.

- Ma nem, sem holnap. Nem érek rá - mondta és töprengve megrázta fejét. - Különben tudja mit? Majd átvisz Kanizsára. Hét végén itt már zárunk. Útközben, ha akar, elbeszélgethetünk.

- Nem én akartam magával beszélgetni.

A nő csinos arcán zavar tükröződött.

- Igaza van... Nos, majd módját ejtem.

A sötétből Ránki és a külföldi férfi bukkant elő. Amadeuszné elköszönt és a külföldivel együtt beült az XX-es kocsiba. A férfi vezetett.

Ránki sokáig bámult utánuk.

- Nagyon rendes ember - mondta Farkasnak. - Francia, cirkuszigazgató.

- Akkor lesz itt felfordulás.

- Azt hiszem - mondta az idős ember.

Farkas nem tévedett. Ránkit az irodakocsi előtt egy sereg ember várta. Béreiék is ott topogtak, akárcsak Pedró, a késdobáló és Peti zenebohóc feleségével. Egymás szavába vágva érdeklődtek, hogy melyikük produkciója keltette fel a francia érdeklődését.

Ránki egy darabig tehetetlenül hallgatta a szóáradatot, majd méregbe gurult.

- Mi vagyok én, atyáúristen?... Honnan tudnám, hogy melyiketekre figyelt fel, vagy milyen produkció nyerte meg a tetszését? Eljött, itt volt, látta a műsorunkat, és elment... Magam is csak annyit tudok, mint ti.

Farkas a diákkal csendes szemlélője volt távolból a perpatvarnak.

- Lám, a kapitalista piac - jegyezte meg jelentőségteljesen a fiú. - íme, milyen nagy vonzerőt gyakorol.

- Ebben a szakmában érthető, hogy nem mindegy a külföldi szerződés.

- Érthető, érthető... Alaposan megszedhetik magukat, ha jó szerződést ütnek nyélbe.

Farkas naponta látta a kemény gyakorlatokat, azt a sok energiát, amelyet befektettek a produkciók csiszolásába, tökéletesítésébe. A mutatóanyagok élete már nem volt idegen a számára,

- Nem irigylem tőlük - mondta.

Szabó lépett hozzájuk. A késdobáló megunt a perparvart.

- Hazudik, mint a vízfolyás - intett fejével az igazgatóra.

Ránki megemelte a hangját.

- Értsétek végre meg, hogy semmi konkrétat nem tudok. Egy fikarcnyit sem. Talán Etelka. Miért nem őt rohantátok meg? Ő talán tudja, hogy milyen produkciók érdekelték a pasast. De nekem nem kötötte

az orromra, punktum - mondta.

Bement lakókocsijába, és bevágta az ajtót.

A társaság méltatlankodva oszladozott.

- Hazudik az öreg - ismételte a késdobáló. - Nagyon is tudja, kikkel, mi az ábra. Csak várja, hogy megpuhuljanak az emberek, csendesen főjenek a saját kétségükben. Aztán előáll a farbával.

- Milyen farbával - tátotta el száját a fiú.

- Tudom, amit tudok...

- De mégis, milyen farbával állhat elő?

Szabó rejtélyesen mosolygott, aztán hosszú cigarettát vett elő. Rágyújtott anélkül, hogy bármelyiküket kínálta volna.

- Nekem még nem volt dolgom az öreggel - fújta maga elé a füstöt. - De rebesgetnek róla egy-két dolgot. Persze, pontosan nem tudom mi a helyzet, úgy körvonalakban sejtem az egészet... Mármint azt, hogy mi lehet a farba.

- Nos, vegyünk egy példát - folytatta csendesen. - A példa a legjobb. Aztán ki-ki gondoljon, amire akar... Tételezzük fel, hogy néhány művész szerződni akar külföldre és ez az igazgató fülébe jut. Az érintettek tudják, hogy az igazgatón sok minden múlik. Például egy külföldi turné esetében az impresszáriónak kezdeményezheti a produkció megtekintését, közben súghat annak jót és rosszat. Ismert az ide vágó hármasszó: ajánlhat, támogathat, elbukathat.

Persze, az igazgató, amikor megtudja, hogy kinek a produkciójára van kilátás szerződés kötésére, elejt egy-két dolgot az illetőnek, aztán hagyja, hadd puhuljon a kétségek között. Nos, mindenki szeretne külföldi szerződést kapni. Mit tesznek hát? Invesztálnak, akár csak egy jónak ígérkező üzleti befektetésbe... Hogy az igazgató mire hajlik, ez esetben következtessenek maguk.

- Még egy dolog - emelte ujját a magasba a késdobáló. - Ne feledkezzenek meg arról se, hogy az impresszáriók általában bizonyos százalékot letesznek az asztalra. Annak az asztalára, aki előkeríti az őket érdeklő produkciót, és elegyengeti a szerződés útját. Ezt a fejpénzt, ha nevezhetem annak, az impresszárió kifizeti itt, vagy ott kint. Csak ennyit erről, uraim. Hát akkor jóéccakát mindannyiunknak.

Addig néztek utána, míg a késdobáló kacszázó léptekkel el nem tűnt a lakókocsijában. A függöny mögött Ica árnyéka jelent meg, majd elaludt a villany.

- Ez jól megmondta - bólintott a fiú.

- Nem kell mindent készpénznek venni... Máskülönben, mi van az unokahúgaiddal?

Amaz vigyorgott, a karján már nem volt fásli.

- Valamit mondani kell a csajoknak - magyarázkodott. - Hát én mondtam. De ki gondolt arra, hogy egyszerűen beállítanak.

- Akkor miért fásliztad be a kezedet?

- Sejtettem, hogy ma befutnak. Nem. akartam őket bevinni az előadásra. De te betetted az ajtót.

Meleg este volt. Az égboltot egyetlen felhő sem tarkította. Mielőtt aludni tértek volna, a lakókocsi lépcsőjére ülve elszívtak egy cigarettát.

- Találkoztál a szexbombáddal? - kérdezte váratlanul a fiú.

- Honnan veszed, hogy találkoztam vele?

- Láttalak a kapunál, oda irányítottam. Nem jól tettem?

- Jól tetted...

Béni kajánul vigyorgott.

- Alakulnak a dolgok, alakulnak - dörzsölte össze tenyerét. Farkas rábólintott. De a dolgok alakulását ő másképpen értette.

Amadeuszné az utolsó előadást megelőző napon érkezett Kaposvárra. Ekkorra már minden mozdítható és nélkülözhető felszerelést az igazgató útnak indított a következő állomáshelyre, Nagykanizsára. A cirkusz olyan volt, mint az útra készülődő karaván.

Farkas már napok óta állandóan úton volt, szinte behunytt szemmel elvezette volna a sárgára mázolt Warszavát Nagykanizsára és vissza. Bénivel félnapokat töltött az új helyen. Járták a várost, plakátokat ragasztottak, cédulákat osztogattak, csinálták a hírverést.

A fiatalember déltájt indult útnak a szép Etelkával Nagykanizsára. Amadeusznénak a szokásos hivatalos dolgokat kellett elintéznie a tanácsnál; a nyitó előadásig a városban akart maradni.

- Etelkát tegye le a szállónál, és azonnal forduljon vissza - utasította Ránki.

A nő feltűnően idegesnek látszott: sűrűn rágyújtott, mozdulatai bizonytalanok, kapkodóak voltak.

Az országúton nem volt nagy forgalom, csak ritkán előzték meg őket. Az öreg kocsi jól bírta a nyolcvanas tempót.

A hosszúra nyúlt csendet a nő törte meg.

- A minap olyan érzésem támadt, mintha lenne egy bizonyos dolog, illetve jelenség itt nálunk, amivel kapcsolatban kettőnknek közös az érdeklődésünk - mondta.

Farkas éppen cigarettára akart gyújtani. Miről beszél a nő? Maga előtt látta azt a pillanatot, aminek a szemtanúja volt ott fent a magasban, a reflektor mellett. Szinte látta Amadeuszné kikerekedett szemét, amint az általa megvilágított barkós férfit bámulja, aki a második sorban ült, ölében a Czukor által dobott ezüstgömbbel. Aztán a nő fürkésző pillantását, ahogy felnéz a magasba, hogy ki kezeli a reflektort.

A hangja rekedten csendült, amikor megszólalt:

- Gondolja?

- Nem csak gondolom...

- És mi ez a bizonyos dolog vagy jelenség, ami közös érdeklődési körünkhöz tartozik?

- Maga talán jobban tudja, mint én - jegyezte meg halkán a nő.

Egy hatalmas kamion húzott el mellettük. Farkas csökkentette a sebességet, hogy helyet adjon.

- Fejtse ki bővebben...

Amadeuszné hosszan hallgatott.

- Nem akarja megkönnyíteni a helyzetemet - mondta sokára csalódottan.

- Talányokban beszél.

A nő ismét rágyújtott.

- Megpróbálom - kezdte. - Képzelsen el valakit, aki lelkesen végzi munkáját, feladatát, amiért fizetést kap. Egyszer csak több segítőtársba ütközik, akik a hivatalos kapcsolaton túlmenően érthető módon segítik, támogatják munkáját... Mindez nagyon szép dolog. Magam is örültem ennek. De aztán jön egy csalódás, ami felnyitja a szemét. Akkor észreveszi, hogy a segítőszándék lényegében önző érdekeket takar. Ez ideig azért segítettek, és segítenek továbbra is, hogy támogatást kapjanak kétes szándékaikhoz... És ezt az idő múlásával mindjobban észreveszi. Mikorra észbe kap, már lekötelezett. Annyira lekötelezetté vált, hogy nem tud mit tenni. Igyekszik lerázni ezt a lekötelezettséget, de ez nem megy könnyen. A legdöntőbb érv; nincs kihez forduljon. Nincs kézzelfogható bizonyítéka arra, hogy kihasználta önzésből, kétes szándékok elérése miatt... Hát ez van.

- Ha az ember valamilyen formában megoldhatatlannak látszó problémába ütközik, és határozott a szándéka, hogy ezt megoldja, találhat rá módot. Hivatalos úton, vagy ha ez magánjellegű, a barátainál.

- Ilyen barát nincs - rázta a fejét a nő.

Farkasnak már a nyelve hegyén volt, hogy Ránkit említse, de még idejében meggondolta magát és azt

mondta:

- Ezt maga tudja... Akkor kísérelje meg problémáját hivatalos úton megoldani.
- Előbb meggyőződésemet kell megerősítenem és kétségeimet tisztázni.

Farkas kikerült egy szekeret, aztán cigarettára gyújtott. Mindjobban elhatalmasodott benne az érzés, hogy a nő mindezeket nem véletlenül tárja fel. Az sem véletlen, hogy pont őt választotta. Talán észrevett valamit? Sejtí, hogy neki semmi köze a cirkuszhoz? Olyan érzése volt, hogy vele kapcsolatban Amadeuszné megsejtett valamit. Ezt talán az válthatta ki, amikor a reflektort kétszer is a barkót viselő férfira irányította. Ez lehetett az árulója. És miért? Mert a nőt ugyancsak a széles pofacsontú férfi érdekelte. Ez a férfi lehet a nő problémájának titka. Talán észrevette, hogy más is érdeklődik e titok után?

Amadeuszné elnyomta cigarettáját a hamutartóban és mélyet sóhajtott.

- Olykor az az érzésem, mintha valakik érdeklődnének utánam - mondta halkán. - Mintha mindig követne valaki.

Farkas felnevetett. Azon volt, hogy nevetése őszintének tűnjön. Még csak az hiányzik, hogy Amadeuszné valóban tudja, mi történik.

- Rémekeket lát - szögezte le tömören. - Hogy valaki a nyomába akaszkodik, ennek én magyarázom meg az okát? Maga egy csinos nő.

Amadeuszné hosszan ingatta fejét.

- Ez nem női mivoltomnak tulajdonítható - vélekedett.

- Mi másnak?

- Ezt csak akkor fogom megtudni, ha meggyőződtem kétségeimről, és teljesen tisztán látok... Hamarosan sor kerül erre. Tud nekem segíteni?

Farkast a kérdés olyan váratlanul érte, hogy alig bírta leplezni meghökkenését. -

- Milyen módon tudnék én magának segíteni?

A hátralevő utat Nagykanizsáig szó nélkül tették meg. Mikor a szálloda előtt megálltak, a nő a kezét nyújtotta.

- Köszönöm, hogy meghallgatta sirámaimat - mondta.

- Bízott bennem, ezt meg én köszönöm.

- Tudja miért bízom most is magában?... Mert megnéztem a munkakönyvét. Még nem olyan régen taxisofőr volt.

Farkas nem tudta mire vélje ezt.

- Úgy van - bólintott. - Négy évet húztam le a volán mögött. Amadeuszné lágyan mosolygott.

- Óh, igen. Csakhogy maga sohasem volt taxisofőr - mondta határozottan, majd arca komoly lett. - Ne mondjon semmit, A rutinos taxisok állandóan a botváltón pihentetik a kezüket... És miért? Mert megszokták, hogy rohanniuk kell a városban, gyorsan fékezni, gyorsan váltani... Nos, minden jól.

Farkas addig nézett utána, míg az asszony nyúlánk alakja el nem tűnt a bejárat forgóajtaja mögött. Most már tudta, miért akart vele beszélni. Voltak pillanatok, amikor teljes őszinteséget látott a nő arcán, és hangjának csengése nélkülözött mindenfajta mesterkéeltséget. Sejtette, hogy miben és mihez kért a nő segítséget. Viszont az első lépést maga nem tehette meg. Amadeuszné pedig úgyszintén óvakodott attól, hogy kertelés nélkül mindent feltárjon.

Alighanem az asszony már tudja, mi folyik a cirkuszban. Hogy aztán a nő mennyire van benne ezekben a kétes dolgokban, egyáltalán mi a szerepe, azt nem tudta. Legfeljebb csak találgatásokra kényszerült. Abban viszont biztos volt, hogy a nő tiszta vizet akar önteni a pohárba. Hiszen azt mondta: amint meggyőződik bizonyos dolgokról, amelyekről jelenleg még kétségei vannak, módot talál arra, hogy megoldja azokat a problémákat hivatalosan, amelyek őt is érintik, és nyugtalanítják.

A beszélgetésük Farkas számára két lényeges dolgot hozott. Amadeuszné sejtí, hogy ő a cirkusznál

valamiféle különös szándékkal tevékenykedik, és a gépkocsivezetői foglalkozás csak álcázás. Ezenkívül gyanút fogott, hogy figyelgetik. Ez két olyan komoly tény volt, amely aggodalommal töltötte el. Amint visszaérkezett Kaposvárra, azonnal rendkívüli találkozót kért, és leadta a szokásos jelet az adókészüléken.

Az elhárítás teljes gépezete munkában volt. Hód állal a cirkuszban készített keskenyfilmeket azonnal előhívták, levetítették és egyes kockákat kinagyítottak. Jól láthatóak voltak azok a nézők, akiknek Czukor kidobálta ezüstgömbjeit.

Ekkor már számtalan jelentés szólt a barkót viselő, széles pofacsontú főpincérről, Sugár Bertalanról. Megállapították, hogy a férfi nagyon is jól ismerte Hans Hubert impresszáriót. Nem egy alkalommal látták őket együtt a Balatonnál az elmúlt években. Az elhárítás feltételezte, hogy Sugár székesfehérvári látogatása sem volt véletlen, amikor a Saturnus ott szerepelt. Ha a férfi nem ütközik a szálló előtt Amadeusznéba, akit figyeltek, kilétét még ma is homály fedné.

Pintér volt az első, aki meggyőződött, hogy Sugár személyével betaláltak. Mikor az alezredes megkapta emberétől Hód által átadott filmkazettát, nyomban jelentette, hogy az átadó felhívta figyelmét a tekerics fontosságára.

Az alezredes ebből tudta, hogy Hód észrevett valami jelentős tény. Nyomban előhívták a filmet. Pintér azonnal ráismert a barkósban Sugár főpincérré. A filmkockákat sokszorosára nagyították. Az egyik kockán jól kivehető volt, amint a férfi az ölében levő ezüstgömbön matat. Sőt, akadt olyan kép, ahol éppen benyúlt ujjával a gömbbe.

Pintér az eredményről értesítette főnökét. Az értékes bizonyítékot futár vitte fel Budapestre, a Belügyminisztériumba.

Bana másnap megérkezett Kaposvárra. A lefüggönyözött ablakú házban Pintér és Beleznay várták.

- Nos, szerencsénk volt - nyugtázta az ezredes. - Ha lassan is, de kialakul a kör... Czukor-trió, Ránki és Amadeuszné. Aki a híreket összegyűjti: Sugár Bertalan.

- Intézkedtem, hogy figyeljük Sugárt - jelentette a szikár őrnagy.

- A legjobbakat küldjed... Igen fontos, hogy azt is elkapjuk, aki kintről érkezik Sugárhoz.

Az volt a véleményük, hogy felkészülhetnek új ember fogadására. Időközben egyre-másra gyűltek a terhelő adatok a Czukor-ikrekre. A lányok igen nagy forgalmat bonyolítottak le a katonák körében, akikkel a városban alkalmilag ismerkedtek össze.

- Látod, Béla - fordult az ezredes Pintérhez -, mi is a helyzet. Ez a kémtevékenység egyáltalán nem beépített emberekkel folyik. Egyetlen ügynökük sincs ott, ahonnan az adatok származnak. Minden adatot, hírt fecsegés útján szereznek be.

- Nem hittem volna, hogy ennyire pontosan ki tudják szelektálni a kusza hírekből, közlésekből, a többé-kevésbé pontos adatokat - ismerte el az alezredes.

Bana egy tesztvizsgálat felidézésével érvelt, amelynek szemtanúja volt a Szovjetunióban. Kiválasztottak tíz embert, akik egy hónapig együtt laktak egy szobában. Ezt követően ezt a feladatot kapták, hogy a szobában levő tárgyról emlékezetből írjanak le mindent. Mindenki más-más tárgyról írt, különféle benyomások alapján. Amikor azokat egy személy összesítette, értékelte, teljesen tisztába lett a kérdéses szoba berendezésével, a lakóhelyiség összes részletével, a több hónapos együttlét alatt történetekkel, anélkül, hogy valaha is látta volna a kérdéses szobát.

- A sok fecsegésből is így kerekedik ki pontos kép - magyarázta az ezredes. - Ez felér azzal, mintha egy embert bíztak volna meg, hogy menjen be a szobába és győződjön meg, mit lát ott.

Beleznay később Ránki irodakocsijában történt lehallgatásokról számolt be. Legfőképpen azokról, amelyek az igazgató és Amadeuszné között történtek.

- Mi a véleményed? - tudakolta az ezredes.

- Kémkedés szempontjából egy mellékvonal. Főként, ha azt veszem figyelembe, amit néhány ember suttog.

Bana már tudott arról, hogy Ránki és Amadeuszné anyagi ügyekben némely esetekben összejátszottak. Gyanú utalt arra, hogy Huber bizonyos százalékot juttatott nekik az általuk ajánlott szerződéseikért. Ezt a pénzt az impresszárió odakint elhelyezte azzal, hogy bármikor, bármelyikük felveheti.

Az elhárítást mindez nagyon zavarta, mert Ránki és a nő szinte pánikba esett Huber halálának hírére. Lehallgatott beszélgetéseik azt igazolták, hogy a pénz miatt várják repesve, ki lép Huber helyébe.

- Ott tévedtünk - vélekedett az elhárítófőnök -, hogy a pénz utáni óhajukat összekapcsoltuk Huber kocsijába elrejtett pénzzel, valamint az impresszárió gyanús tevékenységével... A jelenlegi helyzetben nem mondhatunk le további figyelésükről. A végén tisztázódik minden. Most éppen olyan fontosnak tartjuk őket, mint a Czukor-triót és Sugárt. Nem szabad elfelejtkeznünk, hogy a katonák cirkuszi látogatását a szép Etelka szervezi, Nem biztos, hogy ez véletlen tevékenység. Elsősorban azért, mert az ikreknek így van lehetőségük, hogy megismertessék magukat a katonákkal. Aztán a városban már könnyű a dolguk a kimenősökkel.

A két osztályvezetőt az izgatta, vajon mikorra időzítik a társaság leleplezését.

Banának konkrét terve volt.

- Nem kapkodunk, nem szalasztunk el semmi lehetőséget - mondta határozottan. - Most már valóban kivárhatjuk, míg a cirkusz átköltözik Kanizsára. Ott kockázat nélkül dokumentálhatjuk bűnös tevékenységüket, az ikrek mozgását, érdeklődésük tárgyát.

- Ezzel párhuzamosan ellenőrizzük Sugár minden lépését Siófokon - folytatta az ezredes. - Meg kell várjuk, hogy ki érkezik az összegyűjtött híryanagokért a pincérhez. Valakinek jönnie kell. A találkozásukról, a híryanag átadásáról dokumentációt kell készítenünk. Mindent fényképen rögzítünk és megállapítjuk az érkező kilétét.

Bana pillanatnyi szünetet tartott, hogy gondolatait rendezze. Ezt használta ki Pintér, és megjegyezte:

- Akkor csapunk le rájuk...

- Nem csapunk le rájuk - mondta az ezredes. - Nem nyúlunk hozzájuk.

Az alezredesnek kikerekedett a szeme. Beleznay is csodálkozott. -- Hagyjuk elmenni? - kérdezte hitetlenkedve Pintér, mint aki rosszul hallott.

Az elhárítófőnök bólintott.

- Hadd menjen csak el az illető akadálytalanul és vigye magával, mit kapott. Ez lesz az utolsó híryanag, amit sikerül megkaparintaniuk. Ha most kapnánk őket el, döntő bizonyítékokat kockáztatnánk. Nekünk ott a cirkuszban kell előbb leleplezni a bandát.

Az osztályvezetők megértették: ha a kémhálózat magvára akarnak lecsapni, akkor akciójuk súlyát a cirkuszra kell összpontosítani.

- És ha Sugár átadja a már birtokában levő anyagot? - kérdezte Pintér.

- Akkor átadja - mondta az ezredes. - Megtudjuk, kinek adja át... Legközelebb már nincs szükségünk Sugárra. Amint az illető megjelenik a találkozó helyén az újabb anyagért, elkapjuk. Nem szükséges még egyszer dokumentálni tevékenységét. Elég, ha most ezt megtesszük és lefényképezzük az anyag átadását.

- Mi lesz, ha legközelebb más jön?

- Ezt fel lehet tételezni, de ez ellentmond nemcsak a tapasztalatainknak, hanem a konspirációs szabályoknak is. Nem változtathatják meg annak személyét, aki a híryanagot most átveszi. Ezt a nyári szezont ugyanaz dolgozza végig, aki elkezdte. Ahány városban dolgozik a Saturnus, annyi híryanag kel útra. Most ez a második, ezt még elengedjük, Nagykanizsáról azonban a harmadikat már nem. Aki az elsőt átvette Sugártól, az veszi át ezt is, sőt a harmadikat is - érvelt az elhárítófőnök.

- Ha netán mégis felrúgnák a logikus tevékenységet - magyarázta -, akkor sem veszünk... Ha más jelentkezne, találunk rá módot, hogy Sugár jelenjen meg a találkozón.

Az akcióval kapcsolatban egy sor intézkedést megtárgyaltak. Az elhárítófőnök később úgy határozott, ha már eljött Kaposvárra, nem szalasztja el az alkalmat és találkozik Hóddal is. Utasítani akarta az elhárítóosztályt, hogy mondja le az esténként-történő elfoglaltságát, mert már nincs szükség a filmezésre. Többet ne másszon fel a reflektorokhoz.

A véletlen folytán történt úgy, hogy Hód pont ezen a délutánon jelezte miniatűr adóján a rendkívüli találkozót.

- Valami történhetett - vélekedett Pintér.

- A figyelők jelentették, hogy átvitte Amadeusznét Nagykanizsára - vetette közbe Beleznay. - Végig szemmel kísérték útjukat. A nő ott maradt.

- Hód legutóbb azt jelentette, hogy a nő beszélgetésre invitálta. Lehet, ezzel kapcsolatban akar beszámolni - mondta az ezredes.

A fiatal elhárítóosztályt a szokott időpontban, késő este érkezett a jelzett villába. Az elhárítófőnök szívélyesen üdvözölte, majd bevezette a szobába. Konyakkal, cigarettával kínálta.

Farkas helyet foglalt az öblös fotelban és rágyújtott.

- Jelentem, baj van - mondta tömören.

- Mi történt? Talán valami váratlan esemény? A fiatalember a fejét rázta.

- Nem eseményről van szó. Amadeuszné gyanút fogott irántam, ezt délután konkrétan közölte. Ezenkívül azt is észrevette, hogy minden lépését figyelik.

Mintha bomba robbant volna. Az elhárítófőnök kikapta szájából a cigarettát, egy fújással kilökte magából a füstöt, mint a nekilendülni készülő mozdony.

- Hogy történhetett ez? - csattant fel.

- Ezt nem tudom - mondta a fiatalember.

Bana azonnal felmérte az új helyzet jelentőségét. Mindez veszélyeztette az elhárítás sikerét: mind a bizonyítékok dokumentálását, mind az elkövetkezendő akciót. Amadeuszné nagyon könnyen keresztülhúzhatja minden számításukat, és beláthatatlan bonyodalmakat támaszthat. Minden attól függött, vajon a nő kivel és kikkel közli gyanúját.

Az elhárítófőnök kiment a szobából és kisvártatva Pintér és Beleznay társaságában jött vissza. Az osztályvezetőknek komor volt az arcuk, lerítt róluk az aggodalom. Kezet ráztak a fiatal elhárítóosztálytal, és helyet foglaltak a fotelokban.

Farkas hosszan ismertette Amadeusznéval történt beszélgetésének minden mozzanatát. Szavait hosszú csend követte.

Elsőnek Bana szólalt meg:

- Mi erről a maga véleménye?

Farkas egész délután azzal foglalkozott, hogy gondolatban végigpergette a történeteket és megpróbált magyarázatot adni mindenre, így kész véleménye volt.

- Mint tudjuk, szerelmes volt Huberba, de nyitott szemmel járt, és gondolkodott. Igen hamar átlátott a férfi szándékán, akinek csak szeretőként kellett. Ezért nem utazott ki a látszatházassága után Huberhoz. Ez volt az első csalódása. Ettől kezdve alaposan mérlegelte a férfihez fűződő viszonyát. Az impresszáriótól bizonyos százalékot kapott, Ránkival együtt. Való igaz, a férfi halála érzékenyen érintette. Izgatta azonban, miként kaphatnák meg pénzüket kintről. Azt is tudta, hogy Hubert nagyon jól ismerte a Cukor-triót, és Siófokon a főpincért, Sugárt. Gyanúját, hogy az impresszárió talán mással is foglalkozott, az kelthette fel, amikor hír érkezett kintről Cukorék szerződésének felújításáról. Joggal csodálkozott: miért a Cukor-trió? Miért éppen az ő szerződésüket vette át az új hamburgi cég? Hiszen mások is jó kapcsolatban voltak a némettel, de azokra nem tartottak igényt.

- Gyanúját, hogy Huber kétszínű tevékenységet folytatott, azzal látta igazolódni, hogy Székesfehérváron beleütközött Sugárba. Tudta, a főpincért és Hubert szoros kapcsolat fűzi egymáshoz.

Magában ennek a kapcsolatnak okát kutatta. A férfi szinte elmenekült előle. Fokozta gyanúját, mikor a cirkuszban meglátta a főpincért a nézők soraiban. Miért nem beszél a Czukor-trió egyetlen tagjával sem, amikor jól ismeri őket? Nem tulajdonította véletlennek, hogy az egyik gömb Sugárnak jutott. Így aztán tudta, hogy az általam történt reflektorozás sem véletlen. Mert kinek támadhat gyanúja a főpincér iránt rajta kívül? Csak annak, aki úgyszintén a kétes kapcsolatot kutatja Sugár és a trió között. Ehhez már csak az kellett Amadeusz-nénak, hogy megtudja, mit is csinálnak szabad idejükben az ikrek a városban. A katonák látogatását ő szervezte, de kinek a sugalmazására, ezt csak maga tudja. Nos, itt kapcsolódnak össze a szálak, amelyek a nő gyanúját a kiteljesedéshez vezették. És a beszélgetésből arra következtettem, hogy közeledni akar hozzánk. Tisztában van azzal, hogy az általa tapasztalt dolgok egy része, hivatalos érdeklődés az illetékes szervek részéről... Az a véleményem, Amadeuszné nem aktív tagja a kémhálózatnak, azok valamelyike legfeljebb felhasználta őt. Huber is korábban ezt tette. Mikor nekiszegeztem a kérdést: miért nem mond konkrétumokat? Azt felelte, hogy néhány dologról előbb még bizonyosságot akar nyerni. Miután befejezte szavait, ismét csend következett.

- Lehet, csupán menekülni akar a süllődő hajóról, mert észrevette a léket - vélekedett az ezredes.
- Ez esetben már most konkrétumokkal szolgált volna, hogy biztos legyen a dolgában.
- Ez igaz.

Pintér azt javasolta, hagyják abba a nő figyeltetését. Ha már észrevette, nincs értelme fenntartani. Beleznay ennek ellentmondott. Azzal érvelt, ha leáll a figyelés, Amadeuszné előtt igazolva látszik, hogy Farkas valóban nem azzal a céllal dolgozik a cirkusznál, mint ami a látszat. Ez veszélyeztetné további tevékenységét.

Az elhárítófőnök az őrnagy javaslatával értett egyet.

- Nem térünk el tervünkől. Hódót abban a pillanatban értesítjük, amikor Sugár útnak indul Siófokról, hogy ismét megnézze a cirkusz előadását Kanizsán... Magánál pedig legyen fegyver - fordult a fiatalemberhez.

Farkas bólintott.

- A hatharmincötös belga browningom megteszi ezt - mondta. Bana jól ismerte a kisöbű, úgynevezett "retikül" pisztolyt.

- Zárt helyen megfelelő, de ott is csak egy modern lakás előszobájában, ahol pár méter a távolság. Tíz méterre már egy elefántot sem talál el vele - vélekedett.

- Elég nekem.

A búcsúzásnál a fiatal elhárítótisztnek gondterhelt volt az arca.

- Egy dolog nem hagy nyugton, ezredes elvtárs - mondta.

- Kivele...

- Attól tartok, hogy Amadeuszné érdeklődése megzavarhatja akciónkat. A nő mindent megtesz majd, hogy bizonyosságot szerezzen Czukor és a főpincér kétes szándékáról. Lehet, hogy akaratlanul is előbb ugrasztja ki a nyulat a bokorból, mint szeretnénk.

19

Az elhárítás Sugár minden lépését figyelte Siófokon. A barkós férfit láthatatlan tekintetek kísérték. Miután visszaérkezett Kaposvárról, már a második nap estjén telefonhívást kapott.

„Itt Bitter” hangzott németül a kagylóban. Sugár azt válaszolta: „Minden rendben.” A német bajor tájszóval beszélt: „A strandon tizenegykor.” A pincér azt felelte: „Igen, holnap.”

Másnap délelőtt Sugár ráérősen megjelent a siófoki strandon. Hatalmas tömeg volt. Előbb egy kávéit ivott a büfénél, majd hosszasan helyet keresett a napozáshoz. Egy férfi közelében kötött ki, aki

tarkakockás törülközőjén heverészett, mellette táskarádió, cigaretta, öngyújtó. Sugár is kirakta táskájából holmiját és leheveredett. Később elment és fürdött egyet, majd visszatért, cigarettára gyújtott és nézelődött. Egyetlen szót sem váltott a mellette napozó férfival.

A figyelőknek feltűnt, hogy mindkettő Marlboro cigarettát szív, s a dobozok mellettük hevernek a fűben. Sejtették, ez nem véletlen, s figyelmüket a dobozokra irányították. Nem tévedtek. Később Sugár szedelőzködni kezdett, táskájába pakolta holmiját, de nem a saját cigarettáját emelte fel a fűből, hanem a másikat, A magáét visszahagyta.

Erről a "tévedésről" néhány gyors fényképfelvétel készült.

A napozó férfiről megállapították, hogy az Európa szálló lakója, Johann Bitter, harmincéves stuttgarti tisztviselő, aki már három hete nyaral Siófokon, és a jugoszláv tengerpartra készülődik. A következő nap a német bepakolt kocsijába, de a szállodában szobát rendelt két héttel későbbre. A portásnak azt mondta, útban vissza még néhány napot a Balatonnál akar tölteni.

A jelentést gyorsan továbbították Nagykanizsára, ahol Pintér és Beleznay tevékenykedtek egy tucat beosztottal.

Időközben a Saturnus megkezdte műsorát a városban. Mint minden kezdésnél, itt is napokkal előbb elkelt az összes jegy. Ránki elégedetten dörzsölte tenyerét. Csupán Amadeuszné szokott látogatása maradt el, mintha hanyagolta volna a cirkusz ügyeit. Olykor az igazgató maga rohant a tanácshoz, és más hivatalhoz a cirkusz tarkára mázolt Warszaváján.

Farkas nem tudta, hogy a nő miért maradt el. Egy találkozás alkalmával az elhárító főnök választ adott erre a kérdésre. Amadeuszné dolgozik a központban, de hogy miért nem jön Kanizsára, azt nem tudják.

Farkas minden pillanatban várta, mikor kap üzenetet. Ez azt jelentette, hogy Sugár felkerekedett Siófokról és várható megérkezése az esti előadásra. A cirkuszban a fiatalembernek kellett szemmel tartania a pincért. Az elhárító főnök az akció kezdetét közvetlen az előadás végére időzítette, amikor Sugár kilép a bejáraton és kocsijához megy. A Czukor-trió leleplezésére a kisebbik sátorban kerül majd sor, ahová a finálét követően a szereplők bevonulnak és megvárják, míg a közönség elhagyja a cirkusz területét.

Egy hét is elmúlt már, jelzés nem érkezett. Farkas kezdett ideges lenni. Végül egy keddi napon bekövetkezett az, amire számított. Délután üzenetet hozott az állandó portás, aki a bejáratnál tartózkodott. A fiatalember éppen a lakókocsi előtt beszélgetett Kásással, Béni társaságában.

- Egy hölgy volt itt, Laci, magát kereste. Azt az üzenetet hagyta, hogy estére szerezzen jegyet a nagynénjének - tolmácsolta.

- Köszönöm, Frici bácsi...

- Nincs mit.

Béni vigyorgott.

- Majd elintézem neked a díszpáholyt - mondta.

Késő délután zavar támadt az áramellátásban. Az igazgató intézkedésére két szerelő érkezett a városi elektromosoktól. Felmásztak az oszlopokra, szöszmötöltek a csatlakozókon, aztán elmentek. A zavar megszűnt.

Az esti előadásra már egy órával korábban szállingózni kezdtek az emberek.

Farkas a bejárat közelében ténfergett, s szemmel tartotta az érkezőket. A korábban kapott üzenet azt jelentette: biztosra vehető a pincér érkezése. A barkós férfi azonban nem akart feltűnni. Már csak egy jó negyedóra hiányzott a kezdéshez, amikor személygépkocsi fékezett a cirkusz közelében levő alkalmi parkolóhelyen. Sugár érkezett meg. Lezárta a kocsit, és indult befelé a cirkuszba. Alig tűnt el a sátor alatt újabb gépkocsi érkezett. Két nő és egy férfi volt benne, ők is lezárták a kocsit, és elvegyültek a befelé igyekvők között.

Farkas követte a főpincért. Láta, amint elfoglalja helyét. Most is a második sorban ült, a szélső széken, közvetlenül az egyik lejárathoz, amely arra szolgált, hogy a közönség megközelíthesse a

széksorokat. Ezt a helyet nyilvánvalóan azért választotta, mert innen egy pillanat alatt felállhat és különösebb feltűnés nélkül még műsor közben is elhagyhatja a cirkuszt.

A fiatalember sejtette, hogy a közönség soraiban legalább féltucat elhárítótiszt van jelen, akik az előadás végeztével akcióba lépnek.

Kásás igyekezett a kötélétrához, hogy elfoglalja helyét a magasban.

- Laci! Nem jössz segíteni? - kérdezte.

- Megy az neked egyedül is.

- Ráérsz? Nem?

- Éppenséggel... Csakhogy nincs ma kedvem ott fent izzadni. Ne haragudj - mondta Farkas.

- Ugyan...

Miután a világosító felmászott, a fiatalember a közeli mellékbejáráthoz húzódott a ponyva mellé. A manézst körülvevő négy soros kakasülő rései között látta a porond egy részét és a főbejáratot, amelyen át a szereplők érkeznek. A bársonyfüggöny mögül Ránki feje kandikált ki, elégedett pillantással nyugtázta a telt házat.

Béni érkezett, akinek befejeződött jegyszedei tevékenysége.

- Találkoztatok? - érdeklődött a fiú. Farkas értetlenül nézett.

- Kivel kellett volna találkoznom? A nagynéném nem jött el...

- Kit érdekel a rokonságod? Én a szexbombára gondolok. Farkas meglepődött. Egy sor kérdés ötlött fel benne. Amadeuszné megérkezett volna? Pont most? Éppen ezen a napon, mikor Sugár is itt van?

- Nem láttam - mondta közömbösen. - Egyáltalán, mikor érkezett?

A zenekar tust húzott. A műsorvezető lakkcsizmában, fekete zsakettben a porond közepére jött és üdvözölte a közönséget. Kigyulladtak a reflektorok, a zenekar átváltott a nyitányra. A szereplők sorban vonultak be a pattogó induló ütemére.

- A szexbomba az előbb érkezett, majdnem elsöpört a bejáratnál. Biztos az esti gyorsal jött. Az öreget kereste - célzott a fiú Ránkira. - Aztán máris húzta befelé a csíkot.

- Itt nem láttam... Ránki viszont a kisebbik sátorban van, ahol a művészek várakoznak.

Béni csalódottan legyintett.

- Már azt hittem, túl vagytok az első összeboruláson - mondta. Farkasnak igen rossz előérzete támadt. Nem tartotta véletlennek Amadeuszné váratlan megjelenését.

- Hol lehet vajon?

- Körbeszimatolok és megtalálom - közölte a fiú, azzal elment. Jó húsz perc után tért vissza.

- Megtaláltad? - érdeklődött Farkas.

- Nem láttam, de biztos Ránkival tárgyal az irodakocsiban, mert világosak az ablakok. Az öreg nincs a másik sátorban.

Farkas megnyugodott, mert tudta, hogy a beszélgetésnek nyoma marad, nem messze egy villa szobájában, szinte egyenes közvetítésben hallják. Ebből majd kiderül, miért is érkezett oly váratlanul az asszony.

Néhányat hunyorogtak a cirkusz lámpái.

- Megint az árammal lehet baj - állapította meg a fiú és elrobogott, hogy erről hírt vigyen.

Farkas kiment a sátorból a friss levegőre. A lakókocsik között senki sem tartózkodott. Látta, hogy az irodakocsiban ég a villany. Félrehúzódott és a gyufásdoboz nagyságú rádión leadta jelentését, hogy minden rendben indult, csak a nő megérkezése volt váratlan. Kisvártatva-Bénibe ütközött. A fiú egy munkással loholt.

- Az öreg ott lóg a villanyszerelő nyakán a transzformátoros kocsinál - vetette felé. - Bütykölik a csatlakozókat. Csak kintartson a villany az előadás végéig.

A jelzett helyen többen nyüzsögtek. A cirkusz fényei olykor megremegtek.

Farkas ismét izgatott lett. Még csak az hiányzik, hogy végleg bedögöljön az áram. Ez teljesen meghiúsítaná az akciót. Ugyanis Sugár nem tudja átvenni a kémanyagot, mivel nem kerül sor Czukorék produkciójára. Várhatnának holnapig, a másik előadásra.

Visszament a sátor alá, az előbbi helyére. A szereplők és a közönség is észrevette már a lámpák makacskodását, de azért folyt tovább az előadás.

Szünet következett...

Farkas követte a közönséget a szabad levegőre, és a pincért figyelte. Sugár senkivel sem váltott szót, elszívta cigarettáját, majd amikor a nézők zöme kezdett visszazállingózni, elfoglalta a helyét.

A fiatalember megvárta, míg az embereket ismét elnyelte a sátor, aztán átvágott a lakókocsik között, s a cirkusz területét övező karámkerítéshez ment. Itt volt a megbeszélte találkozó főnökével.

A nap már régen lebukott, erősen alkonyodott.

A cirkusznak ez a területe egy félreeső hely volt. Attól nem kellett tartania hogy valamelyik csellengő észreveszi télenkedését. A kerítés közelében hatalmas szállítókocsi állt, és ez takarta a kilátást a lakókocsik irányába.

Az elhárítófőnök jó negyedórát késett. A közeli utcából érkezett gyors léptekkel, szinte futva ment a kerítéshez. Arca feldúlt volt

- Azonnal az irodakocsihoz kell mennie - közölte izgatottan. - Minden szót hallottunk. Az a gyanúnk, hogy ott valami történt.

- Amadeuszné?

- Igen, igen... Az asszony feltűnően izgatott volt, ezt elárulta a hangja. Ránkival váltott szót. Azt mondta: most már mindent tud, és Ránki maga is meg fog lepődni, amit Czukorékról kitálat - hadarta az ezredes kifulladásra a sietségől.

- Aztán makacskodni kezdett a villanyuk - folytatta. - Ránki elrohant, azt mondta az asszonynak, várjon, mindjárt jön. Majd teljes csend, aztán ajtónyitás zaja, egy elfülő nyögés hangja és olyan zaj, mint mikor elzuhan valaki... Azóta egy szó sincs a kocsiban.

- Ránki a villanszerelőkkel matat a transzformátor-kocsinál - vetette közbe Farkas.

- Nézze meg, mi van a kocsiban, lehetőleg észrevétlenül. Siessen. A fiatalember egy pillanat alatt ott volt. Előbb meggyőződött, hogy nincs-e valaki a közelben, aztán a kocsihoz osont. Bent égett a villany, a nyitott ablakon semmi zajt nem hallott odabentről. A bejárat ajtó tenyérszélességben nyitva volt. Óvatosan félretolta az ajtószármányt és belesett. A következő pillanatban szeme a réműlettől kerekre tárgult, a teste szinte megmerevedett.

Amadeuszné szétvetett karokkal a hátán feküdt a kocsi padlóján és melléből hatalmas kés állt ki. Pedró vadnyugati produkciójának egyik szerszáma.

Farkas egy ugrással bent termett és a hanyatt fekvő asszony mellé térdelt. Blúza merő vér volt. Lehunyt szemmel feküdt, az életnek nyoma sem volt benne. A fiatalember már magához tért, s menni készült, mikor alig észrevehetően az asszony szempillája megremegett.

Lélekszakadva rohant vissza a kerítéshez.

- Leszúrták a késdobáló szerszámával - mondta.

Bana láthatóan számított valamiféle hasonló tragédiára, mert bólított.

- Mindent hagyjon úgy, az akciót-a terv szerint folytatjuk. Sugár már biztos megkapta az ezüstgömböt Czukortól. Kíváncsi vagyok, ki követte el ezt az otromba gyilkosságot.

- Ezredes elvtárs, a nő még él.

- Igen, a szempillájáról látni - hadarta kétségbeesetten a fiatalember. - Segítenünk kell, minden perc életveszély.

Bana villámgyorsan felmérte, hogy ez mit jelent. A mentők érkezése teljességgel felboríthatja az akciót

sikerét, éppen a legfontosabb pillanatban. Csődület támad, maga az előadás is félbeszakadhat.

- Él?

Viszont emberéletről volt szó, csak ez kerülhet a mérleg serpenyőjébe.

A fiatal elhárítótiszt tudta, milyen probléma elé kerültek.

- Nem lesz semmi kockázat - mondta sebesen. - Értesítsék a mentőket, hogy minden megkülönböztető jelzés nélkül jöjjenek sürgősen ide a közeli utcába. Addig óvatosan idehozom az asszonyt, és ők átveszik. Most zajlik az előadás csúcspontja, Kristophen száma a tigrisekkel. Ezt az egész személyzet nézi. Így talán megmenthetjük a nő életét és az akció is rendben lezajlik.

- Itt van az utcában az egyik kocsink rádióval. Értesítjük Pintért, ők meg a mentőket.

Farkas rohant volna vissza, de főnökének szava megállította.

- Egyedül nem hozhatja - mondta fojtottan az ezredes. - A legcsekélyebb mozdítás is azzal a veszéllyel jár, hogy a belevágott kés elmozdul... Minden emberünknek kijelölt helye van. Kit tud a cirkuszban közülük értesíteni?

- Feltűnés nélkül senkit sem hívhatok ki, nem ismerem annyira őket, azonosításra nincs idő... Van egy alkalmi segítőtársam, őt elérhetem. Bízhat benne, ezredes elvtárs.

A cirkusz környékén alig volt járókelő. Senkinek sem tűnt fel a két férfi izgatott beszélgetése, sem az, hogy szétváltak, s az egyik futva indult a legközelebbi mellékutca felé, a másik egy szemvillanás alatt eltűnt a cirkuszkocsik sűrűjében.

Farkas lélekszakadva rohant a sátorhoz. Abban reménykedett, hogy Bénit a helyén találja. Mindig az első mellékbejáratnál ácsorogtak, amikor jobb híján az előadást nézték. Megkönnyebbülésére a hosszú hajú fiú ott tétlenkedett.

- Gyere gyorsan - ragadta meg a karját, és kipenderítette a kijáraton. - Siess, nincs időnk!

- Mi a fene esett beléd? - csodálkozott amaz, de lépést tartott vele.

- Ránki hol van?

- Megbüttykölték a villanyt és az embereket nyugtatja a kis sátorban. Hová rohansz?

Befordultak a lakókocsik közé.

- Most az egyszer öt percig ne kérdezz semmit, csak tartsd a szád. Még akkor is, ha valami szörnyűségben lesz részed - mondta Farkas. Futás közben egy széles, két méter hosszú deszkát emelt fel a földről.

- Mi az Isten? Hinta-palintát akarsz velem játszani?

- Gyere csak...

Az irodakocsi közelében senki sem tartózkodott. Az ajtó ugyanúgy nyitva volt, mint mikor a fiatalember felfedezte a történeteket.

Mikor beléptek, a fiúnak földbe gyökerezett a lába. Csak bámulta a földön heverő testet, mellében a késsel.

- Úristen!... Mi történt?

Farkas a padlóra tette a deszkát, közvetlen az asszony teste mellé.

- Hiszen ez Pedró kése - suttogta a fiú.

- Segíts, óvatosan csúsztassuk a deszkára. Nagyon óvatosan... Mozdulj már, a szentségit! Nincs időnk bámulásra, ha azt akarjuk, hogy életben maradjon.

- Él még?

- Rajtunk múlik, hogy meddig. Gyerünk! Nyúlj a lába alá, és told be a kezed a hátához. Óvatosan - dirigált Farkas.

Sikerült az asszony testét a legkevesebb mozdítással a deszkára csúsztatni. Ezután megragadták a deszka két végét és vigyázva felemelték.

Farkas ment elől. Mielőtt kiléptek volna az irodakocsiból, körbelesett. Egy lelket sem látott. A manézs felől a tigrisek morgása, és Kristophen ostorának a pattogása hallatszott.

Úgy lépkedtek, mintha tojásokon mentek volna. Vigyáztak a deszka legkisebb rezgésére is. A szállítóközi mögött levő kerítésnél még senki sem volt. Farkas intésére óvatosan letették terhüket. Az asszony arca fehér volt, az életnek nem mutatta jelét.

Béni megnyalta cserepes ajkát.

- Ki vagy te? - kérdezte.

- Ez most nem érdekes... Még öt percig hallgass, ne kérdezz semmit. Amúgy is mindent megtudsz - mondta és izgatottan lesett a közeli mellékutca irányába.

- Most már tudom, miért balhézott Pedró produkciója előtt - jegyezte meg a fiú.

- A kés miatt?

- Igen, hiányzott a sorozatból.

Farkas tudta, hogy ez csak a szünet előtt történhetett, hiszen a késdobáló utolsóként lépett fel. Válaszolni akart, de elhallgatott,

A közeli mellékutcából négyen érkeztek futva. Hárman a mentők egyenruháját viselték, hordágyat hoztak magukkal.

- Erre, erre - mutatta nekik az elhárítófőnök.

Orvos is volt köztük. Az gyorsan átbújt a karámkerítés résén, és lehajolt a deszkán fekvő asszonyhoz.

- Van benne élet - egyenesedett fel. - Gyerünk, a deszkával együtt tolják ki a résen, azzal együtt tesszük a hordágyra... Nagyon okosan tették, hogy így hozták és nem nyúltak a késhez.

Egy pillanatig tartott az egész, a mentők sietős léptekkel távoztak terhükkel. A fiú hosszan nézett utánuk. Bana tekintete összevillant Farkaséval.

- Ő a mi emberünk? - kérdezte.

- Igen - bólintott a fiatalember.

Béni kezdett felocsúdni meglepetéséből.

- És maga kicsoda? - tudakolta.

- Most én kérem egy szívességre - közölte az elhárítófőnök. - Jöjjön velem, csupán néhány órától van szó. Jobb, ha most nem marad itt a cirkusznál. A vendégem lesz pár pohár konyak erejéig, s a társaság sem lesz megvetendő. Ha úgy tetszik, vegye ezt hivatalos meghívásnak.

Béni kutatóan nézett Farkasra. A fiatalember intett a szemével, hogy fogadja el a meghívást.

- A te kedvedért megteszem - bólintott a fiú, aztán Banához fordult. - Bár maga sem unszimpatikus nekem.

- Kösz, Béni - mondta Farkas.

Az elhárítófőnök a mellékutcában álló kocsijához kísérté a fiút, aztán gyorsan visszatért beosztottjához.

- A villába vittük, megvendégljük. Csak zavarhatta volna itt az akciót, mivel látta, hogy mi történt Amadeusznéval. Magára viszont most más feladat vár... A Czukor-triót és Sugárt pillanatok alatt lekapcsoljuk az előadás végeztével. A pincért, mielőtt a kocsijába száll, a lányokat és Czukort azonban csak később. Elcsúsztatjuk az akciót... Előbb a gyilkosnak kell elárulnia magát, aztán a főkémpre tesszük a kezünket.

Farkas egy pillanatig sem hitte, hogy a gyilkos a késdobáló, függetlenül attól, hogy annak a kése volt Amadeuszné mellében.

- A gyilkos talán egyike a kémeknek?

- Minden lehetséges.

- Ezredes elvtárs tehát tudja, ki vágta bele a kést az asszonyba.

Bana cigarettára gyújtott, s rátámaszkodott a kerítésre.

- A lehallgatott beszélgetésből, valamint a zajokból következtetve határozott meggyőződésem van... Menjen az irodakocsihoz, csukja be az ajtót, majd keresse meg Ránkit és ne mozduljon mellőle. Az igazgató elárulja majd, ki a gyilkos - mondta.

És még néhány utasítást adott, figyelmeztetésként.

- Így lesz - bólintott a fiatalember.

Farkas visszament az irodakocsihoz. Bent a padlón vértócsa éktelenkedett. A fiatalember az íróasztal előtt levő szőnyeget ráhúzta a vérrel szennyezett padlóra, amely eltakarta a tragédia nyomait. Aztán leoltotta a villanyt és becsukta maga után az ajtót.

A szereplők részére fenntartott sátorban nagy volt a nyüzsgés. Pár perc, s a finálé következett: bevonulás a közönségtől való elbúcsúzáshoz.

Ránki ott sürgölődött verejtéktől nedvesen a nagy melegben, és intézkedett. A fiatalember félrehúzódott az egyik sarokba, a Koller házaspár mellé.

- Majdnem bedöglött a villanyunk - fordult a férfi Farkashoz. - Nem tudja, mitől támadt a baj?

- Az öreg tudja, ő volt a villanszerelővel a trafókocsinál.

- Lényeg, hogy túl vagyunk rajta - legyintett Kollerné. Farkas a cirkuszigazgatót figyelte. Ránki váratlanul átszólt a felsorakozott művészek feje felett az egyik kisegítő munkásnak.

- Bálint!... Menjen az irodába, és mondja meg Etelkának, hogy azonnal jövel.

A jelenlevők zibongani kezdtek. Sokan várták Amadeuszné érkezését. Biztak a jó hírben, hogy sikerült az új impresszárióval, a francia cirkuszigazgatóval néhány szerződést nyélbeütnie.

Időközben a szereplők bevonultak a cirkuszba, a nézők dörgő tapsa és a finálé zenéjére körbejárták a manézst. Ránki a függőynél állt és sorban kezet rázott a kivonulókkal. Ezt a szokását, igazgatói gesztusként, mindig megtartotta, megköszönve vele a produkciót.

Kisvártatva megjött a küldönc.

- Az irodában nincs senki, igazgató úr - mondta közömbösen.

- Hogyhogy nincs?

- Zárva az ajtó is.

Az idős ember még a kézzorításokról is megfeledkezett. Megvárta, míg az utolsó szereplő is kijön a manézból, máris indult. A művészek közül többen követték, mert nem akarták elszalasztani az alkalmat, hogy szót váltsanak Amadeusznéval.

Farkas is a társasággal tartott. A zsebét szinte égette az irodakocsi kulcsa.

Ebben az időpontban érte a meglepetés a Siófokról érkezett Sugárt. Miközben kocsijának zárával bíbelődött, hárman léptek mellé. Mire felocsúdott, betuszkolták egy másik kocsi, amely gyors iramban elhajtott. A pincér kocsiját egy másik férfi vitte el a cirkusz elől.

Mindkét személygépkocsi a város villanegyedének ismert részén, egy ház előtt fékezett.

A cirkuszt csak nagyon lassan hagyták el a nézők. Kellemes este volt. Többen, mintha semmi kedvük sem lenne a távozáshoz, a sátor előtt cigarettáztak, beszélgettek. A portás az irodakocsihoz ment, ahol már kupacba verődve álldogáltak a művészek, élükön az igazgatóval.

Ránki az ajtóhoz lépett, lenyomta a kilincset. Miután meggyőződött, hogy a munkás igazat mondott, bambán bámult maga elé. Nagysokára eszmélt csak fel.

- Bent kell lennie - mondta rekedten. - Hiszen bent volt, amikor eljöttem.

Czukor lépett mellé és megrángatta a kilincset. Farkas ekkor közbeavatkozott. Félretolta az útjában levőket és megállt a kocsi felvezető lépcső aljában.

- Amadeuszné már nincs itt - mondta..

- Hogyhogy nincs itt? - kérdezte Ránki.

- Az előbb láttam elmenni... Igencsak sietett.

Az idős embernek megnyúlt az arca.

- Láttá elmenni? - motyogta, aztán ordibálni kezdett, mint aki eszét veszette. - Lehetetlen. Az nem tudott elmenni. Képtelen volt elmenni... Mit beszél itt maga összevissza?

Néhányan megkísérelték csitítani, de hiába, mert az igazgató még jobban elvesztette a fejét. Hirtelen mozdulattal nekivetette vállát az ajtónak. Egy reccsenés, az ajtó kifordult a sarkából.

- Itt van! - kiáltotta Ránki és berontott a kocsiba.

Néhányan követték, maga Czukor is. Farkas nem ment be. Kisvártatva Peti bohóc lépett ki az ajtón, utána Czukor, aki nyomban elsietett lakókocsija irányába.

- Nincs bent senki - tárta szét kezét a zenebohóc. - Úgy látszik, az öreg teljesen becsavarodott.

Bentről csapkodás, bútorok húzogatójának zaja hallatszott.

Farkas felment a lépcsőn és belépett a kocsiba. Ránki eszelősként toporzékolt. Mindent összevissza dobált, ami a keze ügyébe került. Kinyitotta a szekrényt, benézett a heverő alá, majd fáradtan kiegyenesedett.

- Elment - motyogta. - Elment a késsel együtt...

- Jöjjön, igazgató úr... Én tudom, hová ment, majd megkeressük - mondta Farkas.

Egy mozdulattal belekarolt az idős férfiba és levezette a lépcsőn.

- Jöjjön csak... Meglátja, találkozik vele.

A jelenlevők döbbsen néztek, és utat engedtek nekik. Pár lépés után Ránki megrázta fejét, a lába gyökeret vert. Váratlan meglepetése, sokkos állapota véget ért, tekintete kitisztult. Most már földerengett benne minden.

- Engedjen el - rántotta el a karját, majd dulakodni kezdett, hogy szabaduljon a fiatalember szorításából. - Azonnal engedjen el, hová cipel? - ordította.

Egy kis csoport idegen jött velük szemben, határozott léptekkel. Négyen nyomban odaléptek. Ránki hiába kapálódzott, a markos kezek megemelték, és vitték a kijáráshoz.

Az érkezők megmaradt része egyenesen Czukorék lakókocsijához tartott. Vezetőjük benyomult az ajtón. A kívül állók jól hallották, amint megszólalt:

- Czukor úr! Önt és a két lányát letartóztatjuk.

Kisvártatva újabb idegenek érkeztek, összepakolták a Czukor-trió holmiját, valamint Ránkiét és mindkettő lakókocsiját elvitték személygépkocsijukkal együtt. Csupán a műsorvezetőnek adtak néhány felvilágosítást, aki közölte a megdöbbsent művészekkel és cirkuszi dolgozókkal, hogy a Belügyminisztérium fogatosította a letartóztatást.

Ezen az éjszakán senki sem aludt a cirkusznál. Az emberek csoportokba verődve tárgyalták az esetet. Konkrétumot senki sem tudott, csak találgattak. A legtöbbjük Farkast kereste, mintha tőle vártak volna választ kérdéseikre.

- Nem tudok többet, mint ami történt - magyarázta a fiatalember. - Nekem csak az volt a szándékom, hogy az öregot félrevigye, mert láttam, teljesen elvesztette az eszét. Egy marhasáért, hogy Amadeuszné szó nélkül itthagya őt.

- Azt hiszem, ő már tudta, hogy érte fognak jönni - jegyezte meg Peti. - Ezért roppant össze... De mit tehetett? Mit tett Czukor meg a lányok?

Ezt egyedül csak Farkas tudta, ő pedig hallgatott.

Béni jóval éjjél után érkezett vissza. A fiatalember Kásás és Blinker állatgondozó társaságában kint ült a lakókocsi lépcsőjén és cigarettáját szívta.

- Hát te hol voltál? - tátotta el száját a világosító. Béni vállat vont.

- A városban a nagybátyámat látogattam meg - mondta közömbösen. - A kapunál mesélik, milyen

balhé volt itt... Czukorékat, meg az öreget elvitték. Gondolom, sok víz lefolyik a Dunán, míg visszatérnek. Így hát nélkülözzük társaságukat.

Kásás gyors pillantást vetett Farkasra.

- Ti mind a ketten tele vagytok rokonsággal - vélekedett. - Neked a nagynénéd, a kölyöknek a nagybátyja.

- Na hallod, akinek nagy a családja - röhögött a fiú. Órákkal később Farkas egyedül maradt a fiúval.

- Szimpatikus fickók ezek a hivatalos elvtársak - mondta a fiú. - És micsoda konyakjuk van, még most is melengeti a torkomat... Kértek, ne mondjak senkinek semmit a dolgokról. Megígértem, hiszen államügyről van szó.

Farkas elfojtotta mosolyát a sötétben.

- Az az ősz hajú öreg - folytatta a fiú -, aki rábeszélte a társaságára, nagyon rendes fickó... Kérte, hogy téged se abajgassalak kíváncsisággal. Nos, ezt is megígértem. Ígéretekből állt ez az egész este... Ki vágta bele a kést a nöbe?

- Ránki nagyon kiborult, amikor nem találta kocsijában Amadeusznét - mondta Farkas. Cigaretára gyújtott és lapos pillantást vetett.

- Értem - bólintott a fiú.

- Rágyújtasz?

Amaz elvett egy cigarettát és meggyújtotta.

- Szóval, jól éreztem magam - fújta ki a füstöt. - Igaz, mindenki rohagált ott, de az ősz hajú öreg mindig visszajött és beszélgetett velem. Kérdezgetett a suliról, milyen lesz a bizonyítvány, mi akarok lenni, meg hasonló hülyeségeket. Közben töltögetett a konyakosüvegből. Egyszóval mindenki rendes volt hozzám, csak a hosszú hajammal nem voltak kibékülve... Ezek a hivatalos fickók nem rajongnak a divatért.

- De tudomásul veszik és megértik - nevetett Farkas. - Ez már haladás.

- Most mi lesz a cirkusszal?

- Mi lenne? Semmi. Holnap majd jön egy megbízott igazgató a központból. Czukorék száma kimarad és folytatódik tovább a turné.

Béni eltaposta a cigarettáját.

- És te? - kérdezte.

- Nagyon hiányzik Pest, honvágyam van. Azt hiszem, a hét végén felmondom az állásomat.

Béni úgy kacagott, hogy a könnye kicsordult.

- Erre meg mertem volna esküdni. Bár így ütném meg a lottón a főnyereményt.

Napokkal később új igazgató érkezett és átvette az ügyek intézését a műsorvezetőtől. Bár az események mindenkiben mély nyomot hagytak, a cirkusz élete a megszokott kerékvágásban folytatódott.

Minden este felcsendült a nyitány, kigyúltak a fények, bevonultak a szereplők a manézsba, hogy üdvözljék a közönséget. Kásás odafent kuporgott a magasban, és a reflektorokat kezelte, míg délelőttönként a lakókocsi ablakából távcsövezte a késdobáló jó alakú partnernőjét.

~Mindenkinek élte a saját, megszokott világát.

Farkas távozását sem vették nagyon észre. A gépkocsivezető csupán lakótársaitól vett búcsút, és a Koller házaspártól, valamint kislányuktól, Ritától. Béni kísérté ki a bejáratig, mintha nehezen akarna elválni tőle.

- Megígérted, hogy Pesten majd összefutunk - emelte ujját a magasba a fiú.

- Így lesz.

- És ő, hogy van? - célzott a fiú Amadeusznéra.

- Túl van a második műtétjén, felépül. Kezet ráztak.

- Sok szerencsét, barátom - mondta a fiú.

20

A Margitsziget árnyas lombjai kellemesen hűvös levegőt árasztottak. Kora ősz volt. A félreeső sétány egyik padján ketten üldögéltek. Egy vállas ősz hajú férfi és egy fiatalember. Csendesen beszélgettek, cigarettáztak.

Bana tájékoztatta beosztottját a Saturnus-ügy végső akkordjáról.

- Ezt a Johann Bittert is lefűleltük Siófokon, amikor a kémanyagért érkezett vissza a jugoszláv tengerpartról, Sugárhoz. Akár az összes résztvevő, ő is vallomást tett a bizonyítékok láttán. Kiderült, hogy a kémszervezetnél csak alkalmi megbízást teljesített. Feladata csupán az volt, hogy beutazzon, és átvegye Sugártól az összegyűjtött anyagot, majd azt egy rejtkehelyre tegye kocsijába és kint adja át megbízóinak.

- Tehát nem léptettek Huber helyébe senkit impresszáriós fedéssel - jegyezte meg a fiatalember.

- Nem. Úgy látszik, tartottak attól, hogy felfigyelünk a Győrben történt bűncselekményre, amikor a pénzt visszalopták a kocsiból. Biztosan azt hitték, a szerelő belehalt a sérülésbe.

Az elhárítótszert szerfölött érdekelte az utolsó beszélgetés részlete a cirkuszigazgató és Amadeuszné között.

Hód tevékenysége nyomán ekkor jutottak el a Czukor-trióhoz, majd a főpincérhez, Sugárhoz, aki később titkos találkozóan Bitternek adta át a kémanyagot. A katonai objektumokról szóló híreket a két ikerlány szedte össze a katonák fecsegéséből. Két éve üzték ezt a tevékenységüket. Huber akkor szervezte őket be, amikor kint voltak turnén. Ránki is akkor vállalta a kémtevékenységet. Persze, a cirkuszigazgatót Huber teljesen külön kezelte Czukoréktól. Inkább a trió ellenőrzésére használta fel. A cirkuszigazgató szinte beleesett a kettős tevékenységet folytató impresszárió csapdjába, amikor a nyugati turné során illegális üzletelésbe bonyolódott, és csempészkedett. Ezzel aztán Huber megzsarolta.

Az elhárítószerveknek sikerült megtudni egy beszélgetés részletét, melyet a nő folytatott névleges férjével, a görög származású artistával, aki átutazóban volt Pesten és Huber halála után felkereste Amadeusznét. Kiderült, hogy a görög már korábban figyelmeztette kintről a nőt levélben, hogy Huber igen veszélyes ember, és kétes foglalkozást űz, sőt Ránkitól is óvakodjon. A görögöt most Huber halála után már semmi sem kötötte, beszámolt mindenről a nőnek. Ezt követően utazott le Amadeuszné Nagykanizsára.

A Hód által elhelyezett lehallgatókészülék segítségével végighallgatták és rögzítették beszélgetésüket. Ránki kénytelen volt elismerni, hogy Czukorékkal együtt bizonyos feladatokat teljesítenek. Később azzal bújt ki a magyarázat elől, hogy baj van a villannyal, nyomban visszajön. A késdobálótól lopott késsel érkezett és a meglepett asszonyt szó nélkül mellbe dőfte. Aztán sietett a transzformátorkocsihoz. Alibit akart bizonyítani. Ezért küldte előadás végén az egyik munkást a kocsihoz a többiek füle hallatára. Akkor aztán elvesztette az eszét, amikor a tetemet nem találta a kocsiiban, nem tudta felfogni, mi is történt.

- És az ikerk?

- Olyan hisztériát csaptak, hogy orvost kellett hívni. Aztán megnyugodtak, cigarettát kértek, és szépen elmondták a dolgokat. Még vihogtak is, amikor levetítettük a rejtett kamerával készült filmeket, amelyeken katonákkal társalogtak... Különben Pintérnek nem volt igaza, amikor hitetlenkedett, hogy lehetetlen csupán fecsegésből olyan pontos részleteket összeállítani, mint amilyenekhez Czukorék jutottak.

- És Amadeuszné által szervezett csoportos látogatások?

Bana elmosolyodott.

- Látja, ez is Ránki ötlete volt, persze még annak idején, Huber sugalmazására - mondta. - A nő lelkesen felkereste a városok környékén levő katonai szervek illetékeseit és a csoportos

cirkuszlátogatásokra jegyeket biztosított. Mindez arra volt jó, amire később mi is következtettünk, hogy a Czukor-lányok minél ismertebbek legyenek a katonák előtt. A városban aztán már könnyű volt kapcsolatot teremteniük a katonákkal... Mástkülönben a szép Etelka tisztában van azzal, hogy ki mentette meg az életét.

- Honnan tudná?

- Magam közöltem vele - vágta rá az ezredes. - Mikor kihallgatható volt, beszéltem vele. Ekkor említettem a történeteket. A nő sejtette, hogy maga ott a cirkusznál nem igazán gépkocsivezető. Ha a kérdéses napon, amikor Ránkihoz rontott, előbb találkozik magával, mindent kipakolt volna.

- Ezredes elvtárs utasított, hogy nézzek be az irodakocsiba. Tehát nem rajtam múlt, hogy életben maradt.

Bana dühösen legyintett.

- Ne szabadkozzon... Az életét magának köszönheti, meg annak a loboncos hajú fiúnak - mondta.

- Rendes gyerek.

- Eszes is, csak ülne bele egy fodrásszékekbe.

Beszélgetésük más természetű részletekre terelődött. Később az ezredes ismét felhozta Amadeuszné ügyét.

- A vállalat hatáskörébe utaltuk, hogy vonják felelősségre anyagi természetű ajándék elfogadása miatt. Gondolom, valami fegyelmi dolog kerekedik ki belőle - vélekedett.

- Egy életre szóló tapasztalatot kapott - mondta a fiatalember. Bana az órájára pillantott. Felálltak a padról, együtt indultak vissza a Nagyszállóhoz, ahol gépkocsijukat hagyták.

- Mikor jelentkezik? - tudakolta az ezredes búcsúzásnál.

- Amikor parancsot kapok rá.

- Két hónapig ne is lássam.

Miután a fekete Mercedes elhajtott, a fiatalember beült meggyipiros sportkocsijába és kihajtott a Margitszigetről. A Bazilika előtt állt meg ismét. A járdán hosszú hajú fiú ténfergett kopott farmerjában. Mikor a sportkocsit meglátta, nagyot ugrott örömeiben, aztán beült a vezető mellé.

- Csaó! Van egy cigid? - tudakolta.

- A kesztyűtartóban.

Amaz rágyújtott és pöffeszkedően rákönyökölt az ajtóra.

- Tudtam, hogy jó fej vagy... Csak ne lenne olyan nyesett a tollad - mondta vigyorogva.

A fiatalember egy virágüzlet előtt fékezett. Mindketten bementek. Rózsacsokrot rendeltek.

- Mikor küldik el? - kérdezte.

- Még a délután folyamán - mondta a fiatal lány, aki a rendelést felvette. - Üzenet lesz?

- Ühüm - bólintott a fiú.

A lány kis kartonlapot adott. Mialatt a fiú az írással vesződött, a fiatalember kifizette a csokrot és a továbbítás díját.

A fiú visszaadta a kartonlapot. A lány borítékot vett elő, közben átfutotta a sorokat.

- Úgy gondolja, ez érthető lesz? - kérdezte. - "Jobbulást kíván egy ügyetlen taxisofőr és egy hosszú hajú fiú a Saturnusból."

A fiatalember elmosolyodott.

- Megérti, biztosan - mondta.

- Azt hiszem, a Saturnus egy csillag...

- Esküdni mertem volna rá, hogy érettségije van - adta a meglepettet a fiú. - Bár így ütöttem volna meg a főnyereményt a lottón.

A fiatalember átkarolta és kimentek az üzletből.

Vége